

ZAKON
O POTVRĐIVANJU 38. KONVENCIJE O MEĐUNARODNOJ NAPLATI POTRAŽIVANJA ZA
IZDRŽAVANJE DJETETA I DRUGE OBLIKE IZDRŽAVANJA PORODICE

Član 1

Potvrđuje se 38. Konvencija o međunarodnoj naplati potraživanja za izdržavanje djeteta i druge oblike izdržavanja porodice, sačinjena u Hagu 23. februara 2007. godine, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2

Tekst Konvencije iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na crnogorski jezik glasi:

**38. Convention on the international recovery
of child support and other forms of family maintenance**

(Concluded 23 November 2007)

The States signatory to the present Convention,
Desiring to improve co-operation among States for the international recovery of child support and other forms of family maintenance,
Aware of the need for procedures which produce results and are accessible, prompt, efficient, cost-effective, responsive and fair,
Wishing to build upon the best features of existing Hague Conventions and other international instruments, in particular the United Nations *Convention on the Recovery Abroad of Maintenance* of 20 June 1956,

Seeking to take advantage of advances in technologies and to create a flexible system which can continue to evolve as needs change and further advances in technology create new opportunities,
Recalling that, in accordance with Articles 3 and 27 of the United Nations *Convention on the Rights of the Child* of 20 November 1989,

- in all actions concerning children the best interests of the child shall be a primary consideration,
- every child has a right to a standard of living adequate for the child's physical, mental, spiritual, moral and social development,
- the parent(s) or others responsible for the child have the primary responsibility to secure, within their abilities and financial capacities, the conditions of living necessary for the child's development, and
- States Parties should take all appropriate measures, including the conclusion of international agreements, to secure the recovery of maintenance for the child from the parent(s) or other responsible persons, in particular where such persons live in a State different from that of the child,

Have resolved to conclude this Convention and have agreed upon the following provisions:

CHAPTER I

OBJECT, SCOPE AND DEFINITIONS

Article 1

Object

The object of the present Convention is to ensure the effective international recovery of child support and other forms of family maintenance, in particular by:

- a) establishing a comprehensive system of co-operation between the authorities of the Contracting States;
- b) making available applications for the establishment of maintenance decisions;
- c) providing for the recognition and enforcement of maintenance decisions; and
- d) requiring effective measures for the prompt enforcement of maintenance decisions.

Article 2

Scope

- (1) This Convention shall apply:
 - a) to maintenance obligations arising from a parent-child relationship towards a person under the age of 21 years;
 - b) to recognition and enforcement or enforcement of a decision for spousal support when the application is made with a claim within the scope of sub-paragraph a); and
 - c) with the exception of Chapters II and III, to spousal support.
- (2) Any Contracting State may reserve, in accordance with Article 62, the right to limit the application of the Convention under sub-paragraph 1 a), to persons who have not attained the age of 18 years. A Contracting State which makes this reservation shall not be entitled to claim the application of the Convention to persons of the age excluded by its reservation.
- (3) Any Contracting State may declare in accordance with Article 63 that it will extend the application of the whole or any part of the Convention to any maintenance obligation arising from a family relationship, parentage, marriage or affinity, including in particular obligations in respect of vulnerable persons. Any such declaration shall give rise to obligations between two Contracting States only in so far as their declarations cover the same maintenance obligations and parts of the Convention.
- (4) The provisions of this Convention shall apply to children regardless of the marital status of the parents.

Article 3

Definitions

For the purposes of this Convention:

- a) "creditor" means an individual to whom maintenance is owed or is alleged to be owed;
- b) "debtor" means an individual who owes or who is alleged to owe maintenance;
- c) "legal assistance" means the assistance necessary to enable applicants to know and assert their rights and to ensure that applications are fully and effectively dealt with in the requested State. The means of providing such assistance may include as necessary legal advice, assistance in bringing a case before an authority, legal representation and exemption from costs of proceedings;
- d) "agreement in writing" means an agreement recorded in any medium, the information contained in which is accessible so as to be usable for subsequent reference;

- e) “maintenance arrangement” means an agreement in writing relating to the payment of maintenance which -
 - i) has been formally drawn up or registered as an authentic instrument by a competent authority; or
 - ii) has been authenticated by, or concluded, registered or filed with a competent authority, and may be the subject of review and modification by a competent authority;
- f) “vulnerable person” means a person who, by reason of an impairment or insufficiency of his or her personal faculties, is not able to support him or herself.

CHAPTER II

ADMINISTRATIVE CO-OPERATION

Article 4

Designation of Central Authorities

- (1) A Contracting State shall designate a Central Authority to discharge the duties that are imposed by the Convention on such an authority.
- (2) Federal States, States with more than one system of law or States having autonomous territorial units shall be free to appoint more than one Central Authority and shall specify the territorial or personal extent of their functions. Where a State has appointed more than one Central Authority, it shall designate the Central Authority to which any communication may be addressed for transmission to the appropriate Central Authority within that State.
- (3) The designation of the Central Authority or Central Authorities, their contact details, and where appropriate the extent of their functions as specified in paragraph 2, shall be communicated by a Contracting State to the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law at the time when the instrument of ratification or accession is deposited or when a declaration is submitted in accordance with Article 61. Contracting States shall promptly inform the Permanent Bureau of any changes.

Article 5

General functions of Central Authorities

Central Authorities shall:

- a) co-operate with each other and promote co-operation amongst the competent authorities in their States to achieve the purposes of the Convention;
- b) seek as far as possible solutions to difficulties which arise in the application of the Convention.

Article 6

Specific functions of Central Authorities

- (1) Central Authorities shall provide assistance in relation to applications under Chapter III. In particular they shall:
 - a) transmit and receive such applications;
 - b) initiate or facilitate the institution of proceedings in respect of such applications.
- (2) In relation to such applications they shall take all appropriate measures:
 - a) where the circumstances require, to provide or facilitate the provision of legal assistance;
 - b) to help locate the debtor or the creditor;
 - c) to help obtain relevant information concerning the income and, if necessary, other financial circumstances of the debtor or creditor, including the location of assets;

- d) to encourage amicable solutions with a view to obtaining voluntary payment of maintenance, where suitable by use of mediation, conciliation or similar processes;
- e) to facilitate the ongoing enforcement of maintenance decisions, including any arrears;
- f) to facilitate the collection and expeditious transfer of maintenance payments;
- g) to facilitate the obtaining of documentary or other evidence;
- h) to provide assistance in establishing parentage where necessary for the recovery of maintenance;
- i) to initiate or facilitate the institution of proceedings to obtain any necessary provisional measures that are territorial in nature and the purpose of which is to secure the outcome of a pending maintenance application;
- j) to facilitate service of documents.

(3) The functions of the Central Authority under this Article may, to the extent permitted under the law of its State, be performed by public bodies, or other bodies subject to the supervision of the competent authorities of that State. The designation of any such public bodies or other bodies, as well as their contact details and the extent of their functions, shall be communicated by a Contracting State to the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law. Contracting States shall promptly inform the Permanent Bureau of any changes.

(4) Nothing in this Article or Article 7 shall be interpreted as imposing an obligation on a Central Authority to exercise powers that can be exercised only by judicial authorities under the law of the requested State.

Article 7

Requests for specific measures

(1) A Central Authority may make a request, supported by reasons, to another Central Authority to take appropriate specific measures under Article 6(2) b), c), g), h), i) and j) when no application under Article 10 is pending. The requested Central Authority shall take such measures as are appropriate if satisfied that they are necessary to assist a potential applicant in making an application under Article 10 or in determining whether such an application should be initiated.

(2) A Central Authority may also take specific measures on the request of another Central Authority in relation to a case having an international element concerning the recovery of maintenance pending in the requesting State.

Article 8

Central Authority costs

(1) Each Central Authority shall bear its own costs in applying this Convention.

(2) Central Authorities may not impose any charge on an applicant for the provision of their services under the Convention save for exceptional costs arising from a request for a specific measure under Article 7.

(3) The requested Central Authority may not recover the costs of the services referred to in paragraph 2 without the prior consent of the applicant to the provision of those services at such cost.

CHAPTER III

APPLICATIONS THROUGH CENTRAL AUTHORITIES

Article 9

Application through Central Authorities

An application under this Chapter shall be made through the Central Authority of the Contracting State in which the applicant resides to the Central Authority of the requested State. For the purpose of this provision, residence excludes mere presence.

Article 10

Available applications

- (1) The following categories of application shall be available to a creditor in a requesting State seeking to recover maintenance under this Convention:
- a) recognition or recognition and enforcement of a decision;
 - b) enforcement of a decision made or recognised in the requested State;
 - c) establishment of a decision in the requested State where there is no existing decision, including where necessary the establishment of parentage;
 - d) establishment of a decision in the requested State where recognition and enforcement of a decision is not possible, or is refused, because of the lack of a basis for recognition and enforcement under Article 20, or on the grounds specified in Article 22 b) or e);
 - e) modification of a decision made in the requested State;
 - f) modification of a decision made in a State other than the requested State.
- (2) The following categories of application shall be available to a debtor in a requesting State against whom there is an existing maintenance decision:
- a) recognition of a decision, or an equivalent procedure leading to the suspension, or limiting the enforcement, of a previous decision in the requested State;
 - b) modification of a decision made in the requested State;
 - c) modification of a decision made in a State other than the requested State.
- (3) Save as otherwise provided in this Convention, the applications in paragraphs 1 and 2 shall be determined under the law of the requested State, and applications in paragraphs 1 c) to f) and 2 b) and c) shall be subject to the jurisdictional rules applicable in the requested State.

Article 11

Application contents

- (1) All applications under Article 10 shall as a minimum include:
- a) a statement of the nature of the application or applications;
 - b) the name and contact details, including the address and date of birth of the applicant;
 - c) the name and, if known, address and date of birth of the respondent;
 - d) the name and date of birth of any person for whom maintenance is sought;
 - e) the grounds upon which the application is based;
 - f) in an application by a creditor, information concerning where the maintenance payment should be sent or electronically transmitted;
 - g) save in an application under Article 10(1) a) and (2) a), any information or document specified by declaration in accordance with Article 63 by the requested State;
 - h) the name and contact details of the person or unit from the Central Authority of the requesting State responsible for processing the application.
- (2) As appropriate, and to the extent known, the application shall in addition in particular include:

- a) the financial circumstances of the creditor;
 - b) the financial circumstances of the debtor, including the name and address of the employer of the debtor and the nature and location of the assets of the debtor;
 - c) any other information that may assist with the location of the respondent.
- (3) The application shall be accompanied by any necessary supporting information or documentation including documentation concerning the entitlement of the applicant to free legal assistance. In the case of applications under Article 10(1) a) and (2) a), the application shall be accompanied only by the documents listed in Article 25.
- (4) An application under Article 10 may be made in the form recommended and published by the Hague Conference on Private International Law.

Article 12

Transmission, receipt and processing of applications and cases through Central Authorities

- (1) The Central Authority of the requesting State shall assist the applicant in ensuring that the application is accompanied by all the information and documents known by it to be necessary for consideration of the application.
- (2) The Central Authority of the requesting State shall, when satisfied that the application complies with the requirements of the Convention, transmit the application on behalf of and with the consent of the applicant to the Central Authority of the requested State. The application shall be accompanied by the transmittal form set out in Annex 1. The Central Authority of the requesting State shall, when requested by the Central Authority of the requested State, provide a complete copy certified by the competent authority in the State of origin of any document specified under Articles 16(3), 25(1) a), b) and d) and (3) b) and 30(3).
- (3) The requested Central Authority shall, within six weeks from the date of receipt of the application, acknowledge receipt in the form set out in Annex 2, and inform the Central Authority of the requesting State what initial steps have been or will be taken to deal with the application, and may request any further necessary documents and information. Within the same six-week period, the requested Central Authority shall provide to the requesting Central Authority the name and contact details of the person or unit responsible for responding to inquiries regarding the progress of the application.
- (4) Within three months after the acknowledgement, the requested Central Authority shall inform the requesting Central Authority of the status of the application.
- (5) Requesting and requested Central Authorities shall keep each other informed of:
- a) the person or unit responsible for a particular case;
 - b) the progress of the case,
- and shall provide timely responses to enquiries.
- (6) Central Authorities shall process a case as quickly as a proper consideration of the issues will allow.
- (7) Central Authorities shall employ the most rapid and efficient means of communication at their disposal.
- (8) A requested Central Authority may refuse to process an application only if it is manifest that the requirements of the Convention are not fulfilled. In such case, that Central Authority shall promptly inform the requesting Central Authority of its reasons for refusal.
- (9) The requested Central Authority may not reject an application solely on the basis that additional documents or information are needed. However, the requested Central Authority may ask the requesting Central Authority to provide these additional documents or information. If the requesting Central Authority does not do so within three months or a longer period specified by the requested Central Authority, the requested Central Authority may decide that it will no longer process the application. In this case, it shall inform the requesting Central Authority of this decision.

Article 13

Means of communication

Any application made through Central Authorities of the Contracting States in accordance with this Chapter, and any document or information appended thereto or provided by a Central Authority, may not be challenged by the respondent by reason only of the medium or means of communication employed between the Central Authorities concerned.

Article 14

Effective access to procedures

- (1) The requested State shall provide applicants with effective access to procedures, including enforcement and appeal procedures, arising from applications under this Chapter.
- (2) To provide such effective access, the requested State shall provide free legal assistance in accordance with Articles 14 to 17 unless paragraph 3 applies.
- (3) The requested State shall not be obliged to provide such free legal assistance if and to the extent that the procedures of that State enable the applicant to make the case without the need for such assistance, and the Central Authority provides such services as are necessary free of charge.
- (4) Entitlements to free legal assistance shall not be less than those available in equivalent domestic cases.
- (5) No security, bond or deposit, however described, shall be required to guarantee the payment of costs and expenses in proceedings under the Convention.

Article 15

Free legal assistance for child support applications

- (1) The requested State shall provide free legal assistance in respect of all applications by a creditor under this Chapter concerning maintenance obligations arising from a parent –child relationship towards a person under the age of 21 years.
- (2) Notwithstanding paragraph 1, the requested State may, in relation to applications other than those under Article 10(1) a) and b) and the cases covered by Article 20(4), refuse free legal assistance if it considers that, on the merits, the application or any appeal is manifestly unfounded.

Article 16

Declaration to permit use of child-centred means test

- (1) Notwithstanding Article 15(1), a State may declare, in accordance with Article 63, that it will provide free legal assistance in respect of applications other than under Article 10(1) a) and b) and the cases covered by Article 20(4), subject to a test based on an assessment of the means of the child.
- (2) A State shall, at the time of making such a declaration, provide information to the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law concerning the manner in which the assessment of the child's means will be carried out, including the financial criteria which would need to be met to satisfy the test.

(3) An application referred to in paragraph 1, addressed to a State which has made the declaration referred to in that paragraph, shall include a formal attestation by the applicant stating that the child's means meet the criteria referred to in paragraph 2. The requested State may only request further evidence of the child's means if it has reasonable grounds to believe that the information provided by the applicant is inaccurate.

(4) If the most favourable legal assistance provided for by the law of the requested State in respect of applications under this Chapter concerning maintenance obligations arising from a parent-child relationship towards a child is more favourable than that provided for under paragraphs 1 to 3, the most favourable legal assistance shall be provided.

Article 17

Applications not qualifying under Article 15 or Article 16

In the case of all applications under this Convention other than those under Article 15 or Article 16:

- a) the provision of free legal assistance may be made subject to a means or a merits test;
- b) an applicant, who in the State of origin has benefited from free legal assistance, shall be entitled, in any proceedings for recognition or enforcement, to benefit, at least to the same extent, from free legal assistance as provided for by the law of the State addressed under the same circumstances.

CHAPTER IV

RESTRICTIONS ON BRINGING PROCEEDINGS

Article 18

Limit on proceedings

(1) Where a decision is made in a Contracting State where the creditor is habitually resident, proceedings to modify the decision or to make a new decision cannot be brought by the debtor in any other Contracting State as long as the creditor remains habitually resident in the State where the decision was made.

(2) Paragraph 1 shall not apply -

- a) where, except in disputes relating to maintenance obligations in respect of children, there is agreement in writing between the parties to the jurisdiction of that other Contracting State;
- b) where the creditor submits to the jurisdiction of that other Contracting State either expressly or by defending on the merits of the case without objecting to the jurisdiction at the first available opportunity;
- c) where the competent authority in the State of origin cannot, or refuses to, exercise jurisdiction to modify the decision or make a new decision; or
- d) where the decision made in the State of origin cannot be recognised or declared enforceable in the Contracting State where proceedings to modify the decision or make a new decision are contemplated.

CHAPTER V RECOGNITION AND ENFORCEMENT

Article 19 Scope of the Chapter

- (1) This Chapter shall apply to a decision rendered by a judicial or administrative authority in respect of a maintenance obligation. The term “decision” also includes a settlement or agreement concluded before or approved by such an authority. A decision may include automatic adjustment by indexation and a requirement to pay arrears, retroactive maintenance or interest and a determination of costs or expenses.
- (2) If a decision does not relate solely to a maintenance obligation, the effect of this Chapter is limited to the parts of the decision which concern maintenance obligations.
- (3) For the purpose of paragraph 1, “administrative authority” means a public body whose decisions, under the law of the State where it is established -
- a) may be made the subject of an appeal to or review by a judicial authority; and
 - b) have a similar force and effect to a decision of a judicial authority on the same matter.
- (4) This Chapter also applies to maintenance arrangements in accordance with Article 30.
- (5) The provisions of this Chapter shall apply to a request for recognition and enforcement made directly to a competent authority of the State addressed in accordance with Article 37.

Article 20 Bases for recognition and enforcement

- (1) A decision made in one Contracting State (“the State of origin”) shall be recognised and enforced in other Contracting States if -
- a) the respondent was habitually resident in the State of origin at the time proceedings were instituted;
 - b) the respondent has submitted to the jurisdiction either expressly or by defending on the merits of the case without objecting to the jurisdiction at the first available opportunity;
 - c) the creditor was habitually resident in the State of origin at the time proceedings were instituted;
 - d) the child for whom maintenance was ordered was habitually resident in the State of origin at the time proceedings were instituted, provided that the respondent has lived with the child in that State or has resided in that State and provided support for the child there;
 - e) except in disputes relating to maintenance obligations in respect of children, there has been agreement to the jurisdiction in writing by the parties; or
 - f) the decision was made by an authority exercising jurisdiction on a matter of personal status or parental responsibility, unless that jurisdiction was based solely on the nationality of one of the parties.
- (2) A Contracting State may make a reservation, in accordance with Article 62, in respect of paragraph 1 c), e) or f).
- (3) A Contracting State making a reservation under paragraph 2 shall recognise and enforce a decision if its law would in similar factual circumstances confer or would have conferred jurisdiction on its authorities to make such a decision.
- (4) A Contracting State shall, if recognition of a decision is not possible as a result of a reservation under paragraph 2, and if the debtor is habitually resident in that State, take all appropriate measures to establish a decision for the benefit of the creditor. The preceding sentence shall not apply to direct requests for recognition and enforcement under Article 19(5) or to claims for support referred to in Article 2(1) b).

(5) A decision in favour of a child under the age of 18 years which cannot be recognised by virtue only of a reservation in respect of paragraph 1 c), e) or f) shall be accepted as establishing the eligibility of that child for maintenance in the State addressed.

(6) A decision shall be recognised only if it has effect in the State of origin, and shall be enforced only if it is enforceable in the State of origin.

Article 21

Severability and partial recognition and enforcement

(1) If the State addressed is unable to recognise or enforce the whole of the decision, it shall recognise or enforce any severable part of the decision which can be so recognised or enforced.

(2) Partial recognition or enforcement of a decision can always be applied for.

Article 22

Grounds for refusing recognition and enforcement

Recognition and enforcement of a decision may be refused if -

- a) recognition and enforcement of the decision is manifestly incompatible with the public policy ("*ordre public*") of the State addressed;
- b) the decision was obtained by fraud in connection with a matter of procedure;
- c) proceedings between the same parties and having the same purpose are pending before an authority of the State addressed and those proceedings were the first to be instituted;
- d) the decision is incompatible with a decision rendered between the same parties and having the same purpose, either in the State addressed or in another State, provided that this latter decision fulfils the conditions necessary for its recognition and enforcement in the State addressed;
- e) in a case where the respondent has neither appeared nor was represented in proceedings in the State of origin –
 - i) when the law of the State of origin provides for notice of proceedings, the respondent did not have proper notice of the proceedings and an opportunity to be heard; or
 - ii) when the law of the State of origin does not provide for notice of the proceedings, the respondent did not have proper notice of the decision and an opportunity to challenge or appeal it on fact and law; or
- f) the decision was made in violation of Article 18.

Article 23

Procedure on an application for recognition and enforcement

(1) Subject to the provisions of the Convention, the procedures for recognition and enforcement shall be governed by the law of the State addressed.

(2) Where an application for recognition and enforcement of a decision has been made through Central Authorities in accordance with Chapter III, the requested Central Authority shall promptly either –

- a) refer the application to the competent authority which shall without delay declare the decision enforceable or register the decision for enforcement; or
- b) if it is the competent authority take such steps itself.

- (3) Where the request is made directly to a competent authority in the State addressed in accordance with Article 19(5), that authority shall without delay declare the decision enforceable or register the decision for enforcement.
- (4) A declaration or registration may be refused only on the ground set out in Article 22 a). At this stage neither the applicant nor the respondent is entitled to make any submissions.
- (5) The applicant and the respondent shall be promptly notified of the declaration or registration, made under paragraphs 2 and 3, or the refusal thereof in accordance with paragraph 4, and may bring a challenge or appeal on fact and on a point of law.
- (6) A challenge or an appeal is to be lodged within 30 days of notification under paragraph 5. If the contesting party is not resident in the Contracting State in which the declaration or registration was made or refused, the challenge or appeal shall be lodged within 60 days of notification.
- (7) A challenge or appeal may be founded only on the following –
- a) the grounds for refusing recognition and enforcement set out in Article 22;
 - b) the bases for recognition and enforcement under Article 20;
 - c) the authenticity or integrity of any document transmitted in accordance with Article 25(1) a), b) or d) or (3) b).
- (8) A challenge or an appeal by a respondent may also be founded on the fulfilment of the debt to the extent that the recognition and enforcement relates to payments that fell due in the past.
- (9) The applicant and the respondent shall be promptly notified of the decision following the challenge or the appeal.
- (10) A further appeal, if permitted by the law of the State addressed, shall not have the effect of staying the enforcement of the decision unless there are exceptional circumstances.
- (11) In taking any decision on recognition and enforcement, including any appeal, the competent authority shall act expeditiously.

Article 24

Alternative procedure on an application for recognition and enforcement

- (1) Notwithstanding Article 23(2) to (11), a State may declare, in accordance with Article 63, that it will apply the procedure for recognition and enforcement set out in this Article.
- (2) Where an application for recognition and enforcement of a decision has been made through Central Authorities in accordance with Chapter III, the requested Central Authority shall promptly either –
- a) refer the application to the competent authority which shall decide on the application for recognition and enforcement; or
 - b) if it is the competent authority, take such a decision itself.
- (3) A decision on recognition and enforcement shall be given by the competent authority after the respondent has been duly and promptly notified of the proceedings and both parties have been given an adequate opportunity to be heard.
- (4) The competent authority may review the grounds for refusing recognition and enforcement set out in Article 22 a), c) and d) of its own motion. It may review any grounds listed in Articles 20, 22 and 23(7) c) if raised by the respondent or if concerns relating to those grounds arise from the face of the documents submitted in accordance with Article 25.
- (5) A refusal of recognition and enforcement may also be founded on the fulfilment of the debt to the extent that the recognition and enforcement relates to payments that fell due in the past.
- (6) Any appeal, if permitted by the law of the State addressed, shall not have the effect of staying the enforcement of the decision unless there are exceptional circumstances.
- (7) In taking any decision on recognition and enforcement, including any appeal, the competent authority shall act expeditiously.

Article 25

Documents

(1) An application for recognition and enforcement under Article 23 or Article 24 shall be accompanied by the following –

- a) a complete text of the decision;
- b) a document stating that the decision is enforceable in the State of origin and, in the case of a decision by an administrative authority, a document stating that the requirements of Article 19(3) are met unless that State has specified in accordance with Article 57 that decisions of its administrative authorities always meet those requirements;
- c) if the respondent did not appear and was not represented in the proceedings in the State of origin, a document or documents attesting, as appropriate, either that the respondent had proper notice of the proceedings and an opportunity to be heard, or that the respondent had proper notice of the decision and the opportunity to challenge or appeal it on fact and law;
- d) where necessary, a document showing the amount of any arrears and the date such amount was calculated;
- e) where necessary, in the case of a decision providing for automatic adjustment by indexation, a document providing the information necessary to make the appropriate calculations;
- f) where necessary, documentation showing the extent to which the applicant received free legal assistance in the State of origin.

(2) Upon a challenge or appeal under Article 23(7) c) or upon request by the competent authority in the State addressed, a complete copy of the document concerned, certified by the competent authority in the State of origin, shall be provided promptly –

- a) by the Central Authority of the requesting State, where the application has been made in accordance with Chapter III;
- b) by the applicant, where the request has been made directly to a competent authority of the State addressed.

(3) A Contracting State may specify in accordance with Article 57 –

- a) that a complete copy of the decision certified by the competent authority in the State of origin must accompany the application;
- b) circumstances in which it will accept, in lieu of a complete text of the decision, an abstract or extract of the decision drawn up by the competent authority of the State of origin, which may be made in the form recommended and published by the Hague Conference on Private International Law; or
- c) that it does not require a document stating that the requirements of Article 19(3) are met.

Article 26

Procedure on an application for recognition

This Chapter shall apply *mutatis mutandis* to an application for recognition of a decision, save that the requirement of enforceability is replaced by the requirement that the decision has effect in the State of origin.

Article 27
Findings of fact

Any competent authority of the State addressed shall be bound by the findings of fact on which the authority of the State of origin based its jurisdiction.

Article 28
No review of the merits

There shall be no review by any competent authority of the State addressed of the merits of a decision.

Article 29
Physical presence of the child or the applicant not required

The physical presence of the child or the applicant shall not be required in any proceedings in the State addressed under this Chapter.

Article 30
Maintenance arrangements

(1) A maintenance arrangement made in a Contracting State shall be entitled to recognition and enforcement as a decision under this Chapter provided that it is enforceable as a decision in the State of origin.

(2) For the purpose of Article 10(1) a) and b) and (2) a), the term “decision” includes a maintenance arrangement.

(3) An application for recognition and enforcement of a maintenance arrangement shall be accompanied by the following –

- a) a complete text of the maintenance arrangement; and
- b) a document stating that the particular maintenance arrangement is enforceable as a decision in the State of origin.

(4) Recognition and enforcement of a maintenance arrangement may be refused if –

- a) the recognition and enforcement is manifestly incompatible with the public policy of the State addressed;
- b) the maintenance arrangement was obtained by fraud or falsification;
- c) the maintenance arrangement is incompatible with a decision rendered between the same parties and having the same purpose, either in the State addressed or in another State, provided that this latter decision fulfils the conditions necessary for its recognition and enforcement in the State addressed.

(5) The provisions of this Chapter, with the exception of Articles 20, 22, 23(7) and 25(1) and (3), shall apply *mutatis mutandis* to the recognition and enforcement of a maintenance arrangement save that –

- a) a declaration or registration in accordance with Article 23(2) and (3) may be refused only on the ground set out in paragraph 4 a);
- b) a challenge or appeal as referred to in Article 23(6) may be founded only on the following–
 - i) the grounds for refusing recognition and enforcement set out in paragraph 4;
 - ii) the authenticity or integrity of any document transmitted in accordance with paragraph 3;

- c) as regards the procedure under Article 24(4), the competent authority may review of its own motion the ground for refusing recognition and enforcement set out in paragraph 4 a) of this Article. It may review all grounds listed in paragraph 4 of this Article and the authenticity or integrity of any document transmitted in accordance with paragraph 3 if raised by the respondent or if concerns relating to those grounds arise from the face of those documents.
- (6) Proceedings for recognition and enforcement of a maintenance arrangement shall be suspended if a challenge concerning the arrangement is pending before a competent authority of a Contracting State.
- (7) A State may declare, in accordance with Article 63, that applications for recognition and enforcement of a maintenance arrangement shall only be made through Central Authorities.
- (8) A Contracting State may, in accordance with Article 62, reserve the right not to recognise and enforce a maintenance arrangement.

Article 31

Decisions produced by the combined effect of provisional and confirmation orders

Where a decision is produced by the combined effect of a provisional order made in one State and an order by an authority in another State ("the confirming State") confirming the provisional order –

- a) each of those States shall be deemed for the purposes of this Chapter to be a State of origin;
- b) the requirements of Article 22 e) shall be met if the respondent had proper notice of the proceedings in the confirming State and an opportunity to oppose the confirmation of the provisional order;
- c) the requirement of Article 20(6) that a decision be enforceable in the State of origin shall be met if the decision is enforceable in the confirming State; and
- d) Article 18 shall not prevent proceedings for the modification of the decision being commenced in either State.

CHAPTER VI

ENFORCEMENT BY THE STATE ADDRESSED

Article 32

Enforcement under internal law

- (1) Subject to the provisions of this Chapter, enforcement shall take place in accordance with the law of the State addressed.
- (2) Enforcement shall be prompt.
- (3) In the case of applications through Central Authorities, where a decision has been declared enforceable or registered for enforcement under Chapter V, enforcement shall proceed without the need for further action by the applicant.
- (4) Effect shall be given to any rules applicable in the State of origin of the decision relating to the duration of the maintenance obligation.
- (5) Any limitation on the period for which arrears may be enforced shall be determined either by the law of the State of origin of the decision or by the law of the State addressed, whichever provides for the longer limitation period.

Article 33
Non-discrimination

The State addressed shall provide at least the same range of enforcement methods for cases under the Convention as are available in domestic cases.

Article 34
Enforcement measures

(1) Contracting States shall make available in internal law effective measures to enforce decisions under this Convention.

(2) Such measures may include -

- a) wage withholding;
- b) garnishment from bank accounts and other sources;
- c) deductions from social security payments;
- d) lien on or forced sale of property;
- e) tax refund withholding;
- f) withholding or attachment of pension benefits;
- g) credit bureau reporting;
- h) denial, suspension or revocation of various licenses (for example, driving licenses);
- i) the use of mediation, conciliation or similar processes to bring about voluntary compliance.

Article 35
Transfer of funds

(1) Contracting States are encouraged to promote, including by means of international agreements, the use of the most cost-effective and efficient methods available to transfer funds payable as maintenance.

(2) A Contracting State, under whose law the transfer of funds is restricted, shall accord the highest priority to the transfer of funds payable under this Convention.

CHAPTER VII
PUBLIC BODIES

Article 36
Public bodies as applicants

(1) For the purposes of applications for recognition and enforcement under Article 10(1) a) and b) and cases covered by Article 20(4), "creditor" includes a public body acting in place of an individual to whom maintenance is owed or one to which reimbursement is owed for benefits provided in place of maintenance.

(2) The right of a public body to act in place of an individual to whom maintenance is owed or to seek reimbursement of benefits provided to the creditor in place of maintenance shall be governed by the law to which the body is subject.

(3) A public body may seek recognition or claim enforcement of –

- a) a decision rendered against a debtor on the application of a public body which claims payment of benefits provided in place of maintenance;
- b) a decision rendered between a creditor and debtor to the extent of the benefits provided to the creditor in place of maintenance.

(4) The public body seeking recognition or claiming enforcement of a decision shall upon request furnish any document necessary to establish its right under paragraph 2 and that benefits have been provided to the creditor.

CHAPTER VIII GENERAL PROVISIONS

Article 37

Direct requests to competent authorities

(1) The Convention shall not exclude the possibility of recourse to such procedures as may be available under the internal law of a Contracting State allowing a person (an applicant) to seise directly a competent authority of that State in a matter governed by the Convention including, subject to Article 18, for the purpose of having a maintenance decision established or modified.

(2) Articles 14(5) and 17 b) and the provisions of Chapters V, VI, VII and this Chapter, with the exception of Articles 40(2), 42, 43(3), 44(3), 45 and 55, shall apply in relation to a request for recognition and enforcement made directly to a competent authority in a Contracting State.

(3) For the purpose of paragraph 2, Article 2(1) a) shall apply to a decision granting maintenance to a vulnerable person over the age specified in that sub-paragraph where such decision was rendered before the person reached that age and provided for maintenance beyond that age by reason of the impairment.

Article 38

Protection of personal data

Personal data gathered or transmitted under the Convention shall be used only for the purposes for which they were gathered or transmitted.

Article 39

Confidentiality

Any authority processing information shall ensure its confidentiality in accordance with the law of its State.

Article 40

Non-disclosure of information

(1) An authority shall not disclose or confirm information gathered or transmitted in application of this Convention if it determines that to do so could jeopardise the health, safety or liberty of a person.

(2) A determination to this effect made by one Central Authority shall be taken into account by another Central Authority, in particular in cases of family violence.

(3) Nothing in this Article shall impede the gathering and transmitting of information by and between authorities in so far as necessary to carry out the obligations under the Convention.

Article 41 **No legalisation**

No legalisation or similar formality may be required in the context of this Convention.

Article 42 **Power of attorney**

The Central Authority of the requested State may require a power of attorney from the applicant only if it acts on his or her behalf in judicial proceedings or before other authorities, or in order to designate a representative so to act.

Article 43 **Recovery of costs**

(1) Recovery of any costs incurred in the application of this Convention shall not take precedence over the recovery of maintenance.

(2) A State may recover costs from an unsuccessful party.

(3) For the purposes of an application under Article 10(1) b) to recover costs from an unsuccessful party in accordance with paragraph 2, the term “creditor” in Article 10(1) shall include a State.

(4) This Article shall be without prejudice to Article 8.

Article 44 **Language requirements**

(1) Any application and related documents shall be in the original language, and shall be accompanied by a translation into an official language of the requested State or another language which the requested State has indicated, by way of declaration in accordance with Article 63, it will accept, unless the competent authority of that State dispenses with translation.

(2) A Contracting State which has more than one official language and cannot, for reasons of internal law, accept for the whole of its territory documents in one of those languages shall, by declaration in accordance with Article 63, specify the language in which such documents or translations thereof shall be drawn up for submission in the specified parts of its territory.

(3) Unless otherwise agreed by the Central Authorities, any other communications between such Authorities shall be in an official language of the requested State or in either English or French. However, a Contracting State may, by making a reservation in accordance with Article 62, object to the use of either English or French.

Article 45 **Means and costs of translation**

(1) In the case of applications under Chapter III, the Central Authorities may agree in an individual case or generally that the translation into an official language of the requested State may be made in the requested State from the original language or from any other agreed language. If there is no agreement and it is not possible for the requesting Central Authority to comply with the

requirements of Article 44(1) and (2), then the application and related documents may be transmitted with translation into English or French for further translation into an official language of the requested State.

(2) The cost of translation arising from the application of paragraph 1 shall be borne by the requesting State unless otherwise agreed by Central Authorities of the States concerned.

(3) Notwithstanding Article 8, the requesting Central Authority may charge an applicant for the costs of translation of an application and related documents, except in so far as those costs may be covered by its system of legal assistance.

Article 46

Non-unified legal systems – interpretation

(1) In relation to a State in which two or more systems of law or sets of rules of law with regard to any matter dealt with in this Convention apply in different territorial units -

- a) any reference to the law or procedure of a State shall be construed as referring, where appropriate, to the law or procedure in force in the relevant territorial unit;
- b) any reference to a decision established, recognised, recognised and enforced, enforced or modified in that State shall be construed as referring, where appropriate, to a decision established, recognised, recognised and enforced, enforced or modified in the relevant territorial unit;
- c) any reference to a judicial or administrative authority in that State shall be construed as referring, where appropriate, to a judicial or administrative authority in the relevant territorial unit;
- d) any reference to competent authorities, public bodies, and other bodies of that State, other than Central Authorities, shall be construed as referring, where appropriate, to those authorised to act in the relevant territorial unit;
- e) any reference to residence or habitual residence in that State shall be construed as referring, where appropriate, to residence or habitual residence in the relevant territorial unit;
- f) any reference to location of assets in that State shall be construed as referring, where appropriate, to the location of assets in the relevant territorial unit;
- g) any reference to a reciprocity arrangement in force in a State shall be construed as referring, where appropriate, to a reciprocity arrangement in force in the relevant territorial unit;
- h) any reference to free legal assistance in that State shall be construed as referring, where appropriate, to free legal assistance in the relevant territorial unit;
- i) any reference to a maintenance arrangement made in a State shall be construed as referring, where appropriate, to a maintenance arrangement made in the relevant territorial unit;
- j) any reference to recovery of costs by a State shall be construed as referring, where appropriate, to the recovery of costs by the relevant territorial unit.

(2) This Article shall not apply to a Regional Economic Integration Organisation.

Article 47

Non-unified legal systems – substantive rules

(1) A Contracting State with two or more territorial units in which different systems of law apply shall not be bound to apply this Convention to situations which involve solely such different territorial units.

(2) A competent authority in a territorial unit of a Contracting State with two or more territorial units in which different systems of law apply shall not be bound to recognise or enforce a decision from another Contracting State solely because the decision has been recognised or enforced in another territorial unit of the same Contracting State under this Convention.

(3) This Article shall not apply to a Regional Economic Integration Organisation.

Article 48

Co-ordination with prior Hague Maintenance Conventions

In relations between the Contracting States, this Convention replaces, subject to Article 56(2), the *Hague Convention of 2 October 1973 on the Recognition and Enforcement of Decisions Relating to Maintenance Obligations* and the Hague Convention of 15 April 1958 concerning the recognition and enforcement of decisions relating to maintenance obligations towards children in so far as their scope of application as between such States coincides with the scope of application of this Convention.

Article 49

Co-ordination with the 1956 New York Convention

In relations between the Contracting States, this Convention replaces the United Nations Convention on the Recovery Abroad of Maintenance of 20 June 1956, in so far as its scope of application as between such States coincides with the scope of application of this Convention.

Article 50

Relationship with prior Hague Conventions on service of documents and taking of evidence

This Convention does not affect the Hague Convention of 1 March 1954 on civil procedure, the *Hague Convention of 15 November 1965 on the Service Abroad of Judicial and Extrajudicial Documents in Civil or Commercial Matters* and the *Hague Convention of 18 March 1970 on the Taking of Evidence Abroad in Civil or Commercial Matters*.

Article 51

Co-ordination of instruments and supplementary agreements

(1) This Convention does not affect any international instrument concluded before this Convention to which Contracting States are Parties and which contains provisions on matters governed by this Convention.

(2) Any Contracting State may conclude with one or more Contracting States agreements, which contain provisions on matters governed by the Convention, with a view to improving the application of the Convention between or among themselves, provided that such agreements are consistent with the objects and purpose of the Convention and do not affect, in the relationship of such States with other Contracting States, the application of the provisions of the Convention. The States which have concluded such an agreement shall transmit a copy to the depositary of the Convention.

(3) Paragraphs 1 and 2 shall also apply to reciprocity arrangements and to uniform laws based on special ties between the States concerned.

(4) This Convention shall not affect the application of instruments of a Regional Economic Integration Organisation that is a Party to this Convention, adopted after the conclusion of the Convention, on matters governed by the Convention provided that such instruments do not affect, in the relationship of Member States of the Regional Economic Integration Organisation with other Contracting States, the application of the provisions of the Convention. As concerns the recognition or enforcement of decisions as between Member States of the Regional Economic Integration Organisation, the Convention shall not affect the rules of the Regional Economic Integration Organisation, whether adopted before or after the conclusion of the Convention.

Article 52

Most effective rule

(1) This Convention shall not prevent the application of an agreement, arrangement or international instrument in force between the requesting State and the requested State, or a reciprocity arrangement in force in the requested State that provides for -

- a) broader bases for recognition of maintenance decisions, without prejudice to Article 22 f) of the Convention;
- b) simplified, more expeditious procedures on an application for recognition or recognition and enforcement of maintenance decisions;
- c) more beneficial legal assistance than that provided for under Articles 14 to 17; or
- d) procedures permitting an applicant from a requesting State to make a request directly to the Central Authority of the requested State.

(2) This Convention shall not prevent the application of a law in force in the requested State that provides for more effective rules as referred to in paragraph 1 a) to c). However, as regards simplified, more expeditious procedures referred to in paragraph 1 b), they must be compatible with the protection offered to the parties under Articles 23 and 24, in particular as regards the rights of the parties to be duly notified of the proceedings and be given adequate opportunity to be heard and as regards the effects of any challenge or appeal.

Article 53

Uniform interpretation

In the interpretation of this Convention, regard shall be had to its international character and to the need to promote uniformity in its application.

Article 54

Review of practical operation of the Convention

(1) The Secretary General of the Hague Conference on Private International Law shall at regular intervals convene a Special Commission in order to review the practical operation of the Convention and to encourage the development of good practices under the Convention.

(2) For the purpose of such review, Contracting States shall co-operate with the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law in the gathering of information, including statistics and case law, concerning the practical operation of the Convention.

Article 55

Amendment of forms

(1) The forms annexed to this Convention may be amended by a decision of a Special Commission convened by the Secretary General of the Hague Conference on Private

International Law to which all Contracting States and all Members shall be invited. Notice of the proposal to amend the forms shall be included in the agenda for the meeting.

(2) Amendments adopted by the Contracting States present at the Special Commission shall come into force for all Contracting States on the first day of the seventh calendar month after the date of their communication by the depositary to all Contracting States.

(3) During the period provided for in paragraph 2 any Contracting State may by notification in writing to the depositary make a reservation, in accordance with Article 62, with respect to the amendment. The State making such reservation shall, until the reservation is withdrawn, be treated as a State not Party to the present Convention with respect to that amendment.

Article 56

Transitional provisions

(1) The Convention shall apply in every case where –

- a) a request pursuant to Article 7 or an application pursuant to Chapter III has been received by the Central Authority of the requested State after the Convention has entered into force between the requesting State and the requested State;
- b) a direct request for recognition and enforcement has been received by the competent authority of the State addressed after the Convention has entered into force between the State of origin and the State addressed.

(2) With regard to the recognition and enforcement of decisions between Contracting States to this Convention that are also Parties to either of the Hague Maintenance Conventions mentioned in Article 48, if the conditions for the recognition and enforcement under this Convention prevent the recognition and enforcement of a decision given in the State of origin before the entry into force of this Convention for that State, that would otherwise have been recognised and enforced under the terms of the Convention that was in effect at the time the decision was rendered, the conditions of that Convention shall apply.

(3) The State addressed shall not be bound under this Convention to enforce a decision or a maintenance arrangement, in respect of payments falling due prior to the entry into force of the Convention between the State of origin and the State addressed, except for maintenance obligations arising from a parent-child relationship towards a person under the age of 21 years.

Article 57

Provision of information concerning laws, procedures and services

(1) A Contracting State, by the time its instrument of ratification or accession is deposited or a declaration is submitted in accordance with Article 61 of the Convention, shall provide the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law with –

- a) a description of its laws and procedures concerning maintenance obligations;
- b) a description of the measures it will take to meet the obligations under Article 6;
- c) a description of how it will provide applicants with effective access to procedures, as required under Article 14;
- d) a description of its enforcement rules and procedures, including any limitations on enforcement, in particular debtor protection rules and limitation periods;
- e) any specification referred to in Article 25(1) b) and (3).

(2) Contracting States may, in fulfilling their obligations under paragraph 1, utilise a country profile form recommended and published by the Hague Conference on Private International Law.

(3) Information shall be kept up to date by the Contracting States.

CHAPTER IX FINAL PROVISIONS

Article 58

Signature, ratification and accession

- (1) The Convention shall be open for signature by the States which were Members of the Hague Conference on Private International Law at the time of its Twenty-First Session and by the other States which participated in that Session.
- (2) It shall be ratified, accepted or approved and the instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands, depositary of the Convention.
- (3) Any other State or Regional Economic Integration Organisation may accede to the Convention after it has entered into force in accordance with Article 60(1).
- (4) The instrument of accession shall be deposited with the depositary.
- (5) Such accession shall have effect only as regards the relations between the acceding State and those Contracting States which have not raised an objection to its accession in the 12 months after the date of the notification referred to in Article 65. Such an objection may also be raised by States at the time when they ratify, accept or approve the Convention after an accession. Any such objection shall be notified to the depositary.

Article 59

Regional Economic Integration Organisations

- (1) A Regional Economic Integration Organisation which is constituted solely by sovereign States and has competence over some or all of the matters governed by this Convention may similarly sign, accept, approve or accede to this Convention. The Regional Economic Integration Organisation shall in that case have the rights and obligations of a Contracting State, to the extent that the Organisation has competence over matters governed by the Convention.
- (2) The Regional Economic Integration Organisation shall, at the time of signature, acceptance, approval or accession, notify the depositary in writing of the matters governed by this Convention in respect of which competence has been transferred to that Organisation by its Member States. The Organisation shall promptly notify the depositary in writing of any changes to its competence as specified in the most recent notice given under this paragraph.
- (3) At the time of signature, acceptance, approval or accession, a Regional Economic Integration Organisation may declare in accordance with Article 63 that it exercises competence over all the matters governed by this Convention and that the Member States which have transferred competence to the Regional Economic Integration Organisation in respect of the matter in question shall be bound by this Convention by virtue of the signature, acceptance, approval or accession of the Organisation.
- (4) For the purposes of the entry into force of this Convention, any instrument deposited by a Regional Economic Integration Organisation shall not be counted unless the Regional Economic Integration Organisation makes a declaration in accordance with paragraph 3.
- (5) Any reference to a "Contracting State" or "State" in this Convention shall apply equally to a Regional Economic Integration Organisation that is a Party to it, where appropriate. In the event that a declaration is made by a Regional Economic Integration Organisation in accordance with paragraph 3, any reference to a "Contracting State" or "State" in this Convention shall apply equally to the relevant Member States of the Organisation, where appropriate.

Article 60

Entry into force

(1) The Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of the second instrument of ratification, acceptance or approval referred to in Article 58.

(2) Thereafter the Convention shall enter into force –

- a) for each State or Regional Economic Integration Organisation referred to in Article 59(1) subsequently ratifying, accepting or approving it, on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval;
- b) for each State or Regional Economic Integration Organisation referred to in Article 58(3) on the day after the end of the period during which objections may be raised in accordance with Article 58(5);
- c) for a territorial unit to which the Convention has been extended in accordance with Article 61, on the first day of the month following the expiration of three months after the notification referred to in that Article.

Article 61

Declarations with respect to non-unified legal systems

(1) If a State has two or more territorial units in which different systems of law are applicable in

relation to matters dealt with in the Convention, it may at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession declare in accordance with Article 63 that this Convention shall extend to all its territorial units or only to one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.

(2) Any such declaration shall be notified to the depositary and shall state expressly the territorial units to which the Convention applies.

(3) If a State makes no declaration under this Article, the Convention shall extend to all territorial units of that State.

(4) This Article shall not apply to a Regional Economic Integration Organisation.

Article 62

Reservations

(1) Any Contracting State may, not later than the time of ratification, acceptance, approval or accession, or at the time of making a declaration in terms of Article 61, make one or more of the reservations provided for in Articles 2(2), 20(2), 30(8), 44(3) and 55(3). No other reservation shall be permitted.

(2) Any State may at any time withdraw a reservation it has made. The withdrawal shall be notified to the depositary.

(3) The reservation shall cease to have effect on the first day of the third calendar month after the notification referred to in paragraph 2.

(4) Reservations under this Article shall have no reciprocal effect with the exception of the reservation provided for in Article 2(2).

Article 63

Declarations

(1) Declarations referred to in Articles 2(3), 11(1) g), 16(1), 24(1), 30(7), 44(1) and (2), 59(3) and 61(1), may be made upon signature, ratification, acceptance, approval or accession or at any time thereafter, and may be modified or withdrawn at any time.

(2) Declarations, modifications and withdrawals shall be notified to the depositary.

(3) A declaration made at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession shall take effect simultaneously with the entry into force of this Convention for the State concerned.

(4) A declaration made at a subsequent time, and any modification or withdrawal of a declaration, shall take effect on the first day of the month following the expiration of three months after the date on which the notification is received by the depositary.

Article 64

Denunciation

(1) A Contracting State to the Convention may denounce it by a notification in writing addressed to the depositary. The denunciation may be limited to certain territorial units of a multi-unit State to which the Convention applies.

(2) The denunciation shall take effect on the first day of the month following the expiration of 12 months after the date on which the notification is received by the depositary. Where a longer period for the denunciation to take effect is specified in the notification, the denunciation shall take effect upon the expiration of such longer period after the date on which the notification is received by the depositary.

Article 65

Notification

The depositary shall notify the Members of the Hague Conference on Private International Law, and other States and Regional Economic Integration Organisations which have signed, ratified, accepted, approved or acceded in accordance with Articles 58 and 59 of the following –

- a) the signatures, ratifications, acceptances and approvals referred to in Articles 58 and 59;
- b) the accessions and objections raised to accessions referred to in Articles 58(3) and (5) and 59;
- c) the date on which the Convention enters into force in accordance with Article 60;
- d) the declarations referred to in Articles 2(3), 11(1) g), 16(1), 24(1), 30(7), 44(1) and (2), 59(3) and 61(1);
- e) the agreements referred to in Article 51(2);
- f) the reservations referred to in Articles 2(2), 20(2), 30(8), 44(3) and 55(3), and the withdrawals referred to in Article 62(2);
- g) the denunciations referred to in Article 64.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at The Hague, on the 23rd day of November 2007, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the Kingdom of the Netherlands, and of which a certified copy shall be sent, through diplomatic channels, to each of the Members of the Hague Conference on Private International

Law at the date of its Twenty-First Session and to each of the other States which have participated in that Session.

ANNEX 1
Transmittal form under Article 12(2)

CONFIDENTIALITY AND PERSONAL DATA PROTECTION NOTICE

Personal data gathered or transmitted under the Convention shall be used only for the purposes for which it was gathered or transmitted. Any authority processing such data shall ensure its confidentiality, in accordance with the law of its State.

An authority shall not disclose or confirm information gathered or transmitted in application of this Convention if it determines that to do so could jeopardise the health, safety or liberty of a person in accordance with Article 40.

☐ *A determination of non-disclosure has been made by a Central Authority in accordance with Article 40.*

1. Requesting Central Authority a. Address b. Telephone number c. Fax number d. E-mail e. Reference number	2. Contact person in requesting State a. Address (if different) b. Telephone number (if different) c. Fax number (if different) d. E-mail (if different) e. Language(s)
--	---

3. Requested Central Authority

Address

.....

4. Particulars of the applicant

a. Family name(s):

b. Given name(s):

c. Date of birth:(dd/mm/yyyy)

or

a. Name of the public body:

.....

5. Particulars of the person(s) for whom maintenance is sought or payable

a. ☐ The person is the same as the applicant named in point 4

b. i. Family name(s):

Given name(s):

Date of birth: (dd/mm/yyyy)

ii. Family name(s):

Given name(s):

Date of birth: (dd/mm/yyyy)

iii. Family name(s):

Given name(s):

Date of birth: (dd/mm/yyyy)

6. Particulars of the debtor

a. ☐ The person is the same as the applicant named in point 4

b. Family name(s):

c. Given name(s):

d. Date of birth: (dd/mm/yyyy)

7. This transmittal form concerns and is accompanied by an application under:

☐ Article 10(1) a)

☐ Article 10(1) b)

☐ Article 10(1) c)

☐ Article 10(1) d)

☐ Article 10(1) e)

☐ Article 10(1) f)

☐ Article 10(2) a)

☐ Article 10(2) b)

☐ Article 10(2) c)

8. The following documents are appended to the application:

a. For the purpose of an application under Article 10(1) a) and:

In accordance with Article 25:

☐ Complete text of the decision (Art. 25(1) a))

☐ Abstract or extract of the decision drawn up by the competent authority of the State of origin (Art. 25(3) b)) (if applicable)

☐ Document stating that the decision is enforceable in the State of origin and, in the case of a decision by an administrative authority, a document stating that the requirements of Article 19(3) are met unless

that State has specified in accordance with Article 57 that decisions of its administrative authorities always meet those requirements (Art. 25(1) *b*) or if Article 25(3) *c*) is applicable

☐ If the respondent did not appear and was not represented in the proceedings in the State of origin, a document or documents attesting, as appropriate, either that the respondent had proper notice of the proceedings and an opportunity to be heard, or that the respondent had proper notice of the decision and the opportunity to challenge or appeal it on fact and law (Art. 25(1) *c*))

☐ Where necessary, a document showing the amount of any arrears and the date such amount was calculated (Art. 25(1) *d*))

☐ Where necessary, a document providing the information necessary to make appropriate calculations in case of a decision providing for automatic adjustment by indexation (Art. 25(1) *e*))

☐ Where necessary, documentation showing the extent to which the applicant received free legal assistance in the State of origin (Art. 25(1) *f*))

In accordance with Article 30(3):

☐ Complete text of the maintenance arrangement (Art. 30(3) *a*))

☐ A document stating that the particular maintenance arrangement is enforceable as a decision in the State of origin (Art. 30(3) *b*))

☐ Any other documents accompanying the application (*e.g.*, if required, a document for the purpose of Art. 36(4)):

.....

.....

b. For the purpose of an application under Article 10(1) *b*), *c*), *d*), *e*), *f*) and (2) *a*), *b*) or *c*), the following number of supporting documents (excluding the transmittal form and the application itself) in accordance with Article 11(3):

☐ Article 10(1) *b*)

☐ Article 10(1) *c*)

☐ Article 10(1) *d*)

☐ Article 10(1) *e*)

☐ Article 10(1) *f*)

☐ Article 10(2) *a*)

☐ Article 10(2) *b*)

☐ Article 10(2) *c*)

Name:(in block letters)

Date:

Authorised representative of the Central Authority

(dd/mm/yyyy)

ANNEX 2
Acknowledgement form under Article 12(3)

CONFIDENTIALITY AND PERSONAL DATA PROTECTION NOTICE

Personal data gathered or transmitted under the Convention shall be used only for the purposes for which it was gathered or transmitted. Any authority processing such data shall ensure its confidentiality, in accordance with the law of its State.

An authority shall not disclose or confirm information gathered or transmitted in application of this Convention if it determines that to do so could jeopardise the health, safety or liberty of a person in accordance with Article 40.

☐ A determination of non-disclosure has been made by a Central Authority in accordance with Article 40.

1. Requested Central Authority a. Address b. Telephone number c. Fax number d. E-mail e. Reference number	2. Contact person in requested State a. Address (if different) b. Telephone number (if different) c. Fax number (if different) d. E-mail (if different) e. Language(s)
---	--

3. Requesting Central Authority

Contact person

Address

.....

4. The requested Central Authority acknowledges receipt on (dd/mm/yyyy) of the transmittal form from the requesting Central Authority (reference number; dated (dd/mm/yyyy)) concerning the following application under:

- ☐ Article 10(1) a)
- ☐ Article 10(1) b)
- ☐ Article 10(1) c)
- ☐ Article 10(1) d)
- ☐ Article 10(1) e)
- ☐ Article 10(1) f)
- ☐ Article 10(2) a)
- ☐ Article 10(2) b)
- ☐ Article 10(2) c)

Family name(s) of applicant:

Family name(s) of the person(s) for whom
maintenance is sought or payable:

.....

.....

Family name(s) of debtor:

5. Initial steps taken by the requested Central Authority:

☐ The file is complete and is under consideration

☐ See attached status of application report

☐ Status of application report will follow

☐ Please provide the following additional information and / or documentation:

.....

.....

☐ The requested Central Authority refuses to process this application as it is manifest that the
requirements of the Convention are not fulfilled (Art. 12(8)). The reasons:

☐ are set out in an attached document

☐ will be set out in a document to follow

The requested Central Authority requests that the requesting Central Authority inform it of any change
in the status of the application.

Name: (in block letters)

Date:

Authorised representative of the Central Authority

(dd/mm/yyyy)

38. Konvencija o međunarodnoj naplati potraživanja za izdržavanje djeteta i druge oblike izdržavanja porodice

(Zaključena 23. novembra 2007. godine)

Države potpisnice ove Konvencije,

U želji da unaprijede saradnju između država u pogledu međunarodne naplate potraživanja za izdržavanje djeteta i druge oblike izdržavanja porodice,

Svjesne potrebe za postupcima koji daju rezultate i koji su dostupni, brzi, djelotvorni, ekonomični, prilagodljivi i pravični,

Želeći da se nadovežu na najbolja rješenja postojećih haških konvencija i drugih međunarodnih instrumenata, naročito *Konvencije Ujedinjenih nacija o ostvarivanju alimentacionih zahtjeva u inostranstvu* od 20. juna 1956. godine,

Nastojeći da iskoriste tehnološki napredak i stvore fleksibilan sistem koji može nastaviti da se razvija u skladu s promijenjenim potrebama i novim mogućnostima koje stvara dalji tehnološki napredak,

Podsjećajući da, u skladu sa čl. 3 i 27 *Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta* od 20. novembra 1989. godine,

- najbolji interesi djeteta moraju biti od primarnog značaja u svim aktivnostima koje se tiču djece,
- svako dijete ima pravo na životni standard koji odgovara njegovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i socijalnom razvoju,
- roditelj(i) ili druga lica odgovorna za dijete imaju prvenstvenu dužnost da u skladu sa svojim sposobnostima i finansijskim mogućnostima obezbijede uslove života neophodne za razvoj djeteta, i da
- Države potpisnice treba da preduzmu sve odgovarajuće mjere, uključujući zaključivanje međunarodnih sporazuma, kako bi obezbijedile naplatu potraživanja za izdržavanje djeteta od strane roditelja ili drugih odgovornih lica, naročito kada takva lica žive u drugoj državi u odnosu na državu u kojoj živi dijete,

Odlučile su da zaključe ovu Konvenciju, sporazumjevši se u pogledu sljedećih odredbi:

I. PREDMET, DJELOKRUG I DEFINICIJE

Predmet

Član 1

Predmet ove Konvencije je obezbjeđivanje efikasne međunarodne naplate potraživanja za izdržavanje djeteta i druge oblike izdržavanja porodice, naročito putem:

- a) uspostavljanja sveobuhvatnog sistema saradnje između organa država ugovornica;
- b) omogućavanja prohodnosti zahtjeva za donošenje odluka o izdržavanju;
- c) staranja da se odluke o izdržavanju priznaju i izvršavaju; i
- d) zahtijevanja efikasnih mjera za brzo sprovođenje odluka o izdržavanju.

Djelokrug primjene

Član 2

(1) Ova Konvencija primjenjuje se na:

- a) obaveze izdržavanja koje proističu iz odnosa roditelj–dijete prema licu koje nije navršilo 21 godinu;
 - b) priznavanje i izvršenje ili izvršenje odluke o izdržavanju bračnog druga, kada je zahtjev sa potraživanjem podnešen u smislu tačke a); i
 - c) izdržavanje bračnog druga, izuzimajući poglavlja II i III.
- (2) Svaka država ugovornica može, u skladu s članom 62, zadržati pravo da ograniči primjenu Konvencije u pogledu tačke 1 a) na lica koja nijesu navršila 18 godina. Država ugovornica koja izrazi ovu rezervu neće imati pravo da zahtijeva primjenu Konvencije na lica koja su onih godina starosti koje je isključila svojom rezervom.
- (3) Svaka država ugovornica može izjaviti, u skladu s članom 63, da će proširiti primjenu cijele Konvencije ili nekog njenog dijela na bilo koju obavezu izdržavanja koja proističe iz porodičnih odnosa, roditeljstva, braka ili srodstva, uključujući naročito obaveze u pogledu ranjivih lica. Svaka takva izjava stvara obaveze između dvije države ugovornice samo u onoj mjeri u kojoj se njihove izjave odnose na iste obaveze izdržavanja i djelove Konvencije.
- (4) Odredbe ove Konvencije primjenjuju se na djecu bez obzira na bračni status roditelja.

Definicije

Član 3

Za potrebe ove Konvencije:

- a) „Povjerilac“ označava pojedinca kojem se izdržavanje duguje ili navodno duguje;
- b) „Dužnik“ označava pojedinca koji duguje ili navodno duguje izdržavanje;
- c) „Pravna pomoć“ označava pomoć koja je neophodna da podnosiocima zahtjeva omogući da spoznaju i ustvrde svoja prava i da se obezbijedi cjelovita i efikasna obrada zahtjeva u zamoljenoj državi. Način pružanja takve pomoći može, prema potrebi, uključivati pravni savjet, pomoć prilikom podnošenja slučaja organu, pravno zastupanje i oslobađanje od troškova postupka;
- d) „Pisani sporazum“ označava sporazum koji je zapisan na bilo kom mediju, čije informacije su dostupne na način da se mogu koristiti kao naknadna referenca;
- e) „Ugovor o izdržavanju“ označava ugovor u pisanoj formi u vezi s plaćanjem troškova izdržavanja, koji je:
 - i) formalno sačinjen ili upisan kao autentičan instrument od strane nadležnog organa; ili
 - ii) potvrđen, zaključen, upisan ili podnešen nadležnom organu te može podlijevati nadzoru ili izmjenama od strane nadležnog organa;
- f) „ranjivo lice“ označava lice koje nije sposobno da se samo izdržava iz razloga narušenih ili nedovoljnih ličnih sposobnosti.

II. SARADNJA U DOMENU ADMINISTRACIJE

Imenovanje centralnih organa

Član 4

(1) Svaka država ugovornica imenuje centralni organ koji obavlja dužnosti povjerene ovom Konvencijom.

(2) Federalne države, države sa više od jednog pravnog sistema ili države sa autonomnim teritorijalnim jedinicama mogu imenovati više od jednog centralnog organa, određivši pritom djelokrug njihovih teritorijalnih ili ličnih nadležnosti. Kada neka država imenuje više od jednog centralnog organa, ona određuje centralni organ kojem se upućuje sva korespondencija za prosljeđivanje nadležnom centralnom organu u toj državi.

(3) O imenovanju centralnog organa ili više njih, njihovim kontakt informacijama i djelokrugu njihovih funkcija kada je to relevantno u skladu sa stavom 2, država ugovornica obavještava Stalni biro Haške konferencije za međunarodno privatno pravo u trenutku deponovanja instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju ili kada se izjava podnese u skladu sa članom 61. Država ugovornica odmah obavještava Stalni biro o svim izmjenama.

Opšte funkcije centralnih organa

Član 5

Centralni organi:

- a) sarađuju jedni s drugima i promovišu saradnju između nadležnih organa u svojim državama u svrhu ispunjenja ciljeva Konvencije;
- b) traže koliko je god moguće rješenja za poteškoće koje nastaju u primjeni Konvencije.

Posebne funkcije centralnih organa

Član 6

(1) Centralni organi pružaju pomoć u vezi sa zahtjevima iz poglavlja III. Naročito:

- a) prenose i primaju takve zahtjeve;
 - b) iniciraju ili olakšavaju pokretanje postupaka u pogledu tih zahtjeva.
- (2) U odnosu na takve zahtjeve, preduzimaju odgovarajuće mjere:
- a) kada to nalažu okolnosti, obezbjeđuju ili olakšavaju pružanje pravne pomoći;
 - b) pomažu u lociranju dužnika i povjerioca;
 - c) pomažu da se dobiju relevantne informacije u vezi s prihodima i, kada je to neophodno, drugim finansijskim okolnostima dužnika i povjerioca, uključujući lokaciju imovine;
 - d) podstiču prijateljska rješenja u cilju postizanja dobrovoljnog plaćanja troškova izdržavanja, kada je to prikladno, posredovanjem, pomirenjem i sličnim procesima;
 - e) olakšavaju tekuće izvršenje odluka o izdržavanju, uključujući i sve zaostale isplate;
 - f) olakšavaju prikupljanje i brz prenos uplata za izdržavanje;
 - g) olakšavaju prikupljanje dokumentacije ili drugih dokaza;
 - h) obezbjeđuju pomoć u utvrđivanju roditeljstva kada je to neophodno radi naplate potraživanja za izdržavanje;
 - i) iniciraju ili olakšavaju pokretanje postupaka radi dobijanja svih neophodnih privremenih mjera teritorijalne prirode, čiji je cilj obezbjeđivanje rezultata zahtjeva za izdržavanje koji se rješavaju;

j) omogućavaju dostavljanje dokumenata.

(3) Funkcije centralnih organa u skladu s ovim članom mogu obavljati javni organi ili drugi organi koji podliježu nadzoru nadležnih organa vlasti u toj državi, u onoj mjeri u kojoj to dozvoljava zakon u njihovoj državi. Država ugovornica obavještava Stalni biro Haške konferencije za međunarodno privatno pravo o imenovanju nekog takvog javnog organa ili više njih, kao i o podacima za kontakt s njima i djelokrugu njihovih funkcija. Države ugovornice odmah obavještavaju Stalni biro o svim izmjenama.

(4) Ništa iz ovog člana ili člana 7 neće se tumačiti kao nametanje obaveze centralnom organu da vrši ovlašćenja koja u skladu sa zakonom date države mogu vršiti samo sudski organi.

Zahtjevi za posebnim mjerama

Član 7

(1) Centralni organ može drugom centralnom organu poslati zahtjev potkrijepljen razlozima da preduzme odgovarajuće posebne mjere prema članu 6 stav 2 tač. b), c), g), h), i) i j) onda kada nema neriješenih zahtjeva iz člana 10. Centralni organ kojem je zahtjev upućen preduzima odgovarajuće mjere ukoliko smatra da su one neophodne kako bi se pomoglo potencijalnom tražiocu da sačini zahtjev iz člana 10 ili da odredi da li je takav zahtjev potrebno inicirati.

(2) Centralni organ takođe može preduzeti posebne mjere na zahtjev drugog centralnog organa vezano za slučaj koji sadrži međunarodni element u vezi s naplatom potraživanja za izdržavanje o kojem se odlučuje u državi koja šalje zahtjev.

Troškovi centralnog organa

Član 8

(1) Svaki centralni organ snosi svoje sopstvene troškove u primjeni ove Konvencije.

(2) Centralni organi ne mogu podnosiocu zahtjeva nametati nikakva plaćanja za pružanje svojih usluga u skladu sa Konvencijom, osim u slučaju izuzetnih troškova koji proističu iz zahtjeva za posebnim mjerama u skladu sa članom 7.

(3) Zamoljeni centralni organ ne može naplatiti troškove usluga navedenih u stavu 2 bez prethodne saglasnosti podnosioca zahtjeva za pružanje takvih usluga pod tim cijenama.

III. ZAHTJEVI POSREDSTVOM CENTRALNIH ORGANA

Zahtjev posredstvom centralnih organa

Član 9

Zahtjev iz ovog poglavlja upućuje se centralnom organu zamoljene države posredstvom centralnog organa države ugovornice u kojoj podnosilac zahtjeva ima prebivalište. Za svrhe ove odredbe, prebivalište isključuje puko prisustvo.

Zahtjevi na raspolaganju

Član 10

(1) Sljedeće kategorije zahtjeva na raspolaganju su, u državi koja šalje zahtjev, povjeriocu koji traži nadoknadu za izdržavanje prema ovoj Konvenciji:

- a) priznavanje ili priznavanje i izvršenje odluke;
- b) izvršenje odluke donesene ili priznate u zamoljenoj državi;
- c) donošenje odluke u zamoljenoj državi kada ne postoji prethodna odluka, uključujući i utvrđivanje roditeljstva onda kada je to potrebno;
- d) donošenje odluke u zamoljenoj državi onda kada priznavanje ili izvršenje odluke nije moguće, ili se odbija, zbog nedostatka osnova za priznavanje ili izvršenje u skladu sa članom 20, ili po osnovu navedenom u članu 22 tač. b) ili e);
- e) izmjena odluke donesene u zamoljenoj državi;
- f) izmjena odluke donesene u nekoj drugoj državi u odnosu na zamoljenu državu.

(2) Sljedeće kategorije zahtjeva na raspolaganju su, u državi koja šalje zahtjev, dužniku protiv kojeg postoji odluka o izdržavanju:

- a) priznavanje odluke ili ekvivalentne procedure koja vodi do suspenzije, ili ograničava izvršenje prethodne odluke u zamoljenoj državi;
- b) izmjena odluke donesene u zamoljenoj državi;
- c) izmjena odluke donesene u nekoj drugoj državi u odnosu na zamoljenu državu.

(3) Osim ako nije drugačije propisano ovom Konvencijom, o zahtjevima iz st. 1 i 2 odlučivaće se prema zakonu zamoljene države, a zahtjevi iz stava 1 tač. c) do f) i stava 2 tač. b) i c) podliježu propisima o nadležnosti koji su na snazi u zamoljenoj državi.

Sadržaj zahtjeva

Član 11

(1) Svi zahtjevi prema članu 10 sadrže najmanje:

- a) izjavu o prirodi zahtjeva;
- b) ime i podatke za kontakt, uključujući adresu i datum rođenja podnosioca zahtjeva;
- c) ime i, ako je poznata, adresu i datum rođenja tužene strane;
- d) ime i datum rođenja svakog lica za koje se traži izdržavanje;
- e) osnov na kojem se zasniva zahtjev;
- f) u zahtjevu povjerioca, informacije koje se odnose na mjesto na koje treba poslati ili elektronski prenijeti uplatu za izdržavanje;
- g) osim u zahtjevu iz člana 10 stav 1 tačka a) i stav 2 tačka a), bilo kakve informacije ili dokumenta navedena u izjavi u skladu s članom 63 od strane zamoljene države;

h) ime i kontakt podatke za lice ili jedinicu iz centralnog organa države koja šalje zahtjev, odgovornih za postupanje po zahtjevu.

(2) Onda kada je to adekvatno, i u mjeri u kojoj je poznato, zahtjev uz to naročito sadrži:

a) finansijske okolnosti povjerioca;

b) finansijske okolnosti dužnika, uključujući i naziv i adresu poslodavca dužnika i prirodu i lokaciju imovine dužnika;

c) svaku drugu informaciju koja može pomoći u vezi lociranja tužene strane.

(3) Uz zahtjev se prilažu sve neophodne dodatne informacije ili dokumentacija, uključujući i dokumenta koja se odnose na pravo podnosioca zahtjeva na besplatnu pravnu pomoć. Kada su u pitanju zahtjevi iz člana 10 stav 1 tačka a) i stav 2 tačka a), uz zahtjev se prilažu samo dokumenta navedena u članu 25.

(4) Zahtjev iz člana 10 može se sačiniti na obrascu koji je preporučila i objavila Haška konferencija za međunarodno privatno pravo.

Slanje, primanje i postupanje po zahtjevima i predmetima posredstvom centralnih organa

Član 12

(1) Centralni organ države koja šalje zahtjev dužan je da pomogne podnosiocu zahtjeva kako bi se obezbijedilo da zahtjev prate sve informacije i dokumentacija za koju zna da je neophodna za razmatranje zahtjeva.

(2) Kada smatra da je zahtjev u skladu sa zahtjevima iz Konvencije, centralni organ države koja šalje zahtjev šalje zahtjev centralnom organu zamoljene države, u ime i uz odobrenje podnosioca zahtjeva. Zahtjev prati propratni akt dat u Aneksu 1. Kada to od njega zatraži centralni organ zamoljene države, centralni organ države koja šalje zahtjev dostavlja kompletan primjerak svakog dokumenta iz člana 16 stav 3, člana 25 stav 1 tač. a), b) i d) i stav 3 tačka b) i člana 30 stav 3, ovjeren od strane nadležnog organa u državi porijekla.

(3) U roku od šest sedmica od dana prijema zahtjeva, zamoljeni centralni organ potvrđuje prijem na obrascu navedenom u Aneksu 2 i obavještava centralni organ države koja šalje zahtjev o preduzetim i budućim početnim koracima koje će preduzeti u postupanju po zahtjevu, te može zatražiti svaki dalji potrebni dokument ili informaciju. U roku istog perioda od šest sedmica, zamoljeni centralni organ dostavlja centralnom organu koji je poslao zahtjev ime i kontakt podatke za lice ili jedinicu koja je nadležna da odgovori na upite koji se odnose na napredak u postupku po zahtjevu.

(4) U roku od tri mjeseca nakon potvrde prijema, zamoljeni centralni organ obavještava centralni organ koji je poslao zahtjev o statusu zahtjeva.

(5) Zamoljeni centralni organi i centralni organi koji šalju zahtjev dužni su da jedni druge obavijeste o:

a) licu ili jedinici nadležnoj za konkretan predmet;

b) napretku u predmetu,

te da daju blagovremene odgovore na upite.

(6) Centralni organi obrađuju predmet onoliko brzo koliko to dozvoljava propisno razmatranje pitanja.

(7) Centralni organi koriste najbrže i najefikasnije načine komunikacije koji su im na raspolaganju.

(8) Zamoljeni centralni organ može odbiti postupanje po zahtjevu samo ako je očigledno da uslovi Konvencije nijesu ispunjeni. U tom slučaju, takav centralni organ odmah obavještava centralni organ koji je poslao zahtjev o razlozima svog odbijanja.

(9) Zamoljeni centralni organ ne može odbiti zahtjev samo na osnovu toga što su potrebna dodatna dokumenta ili informacije. Međutim, zamoljeni centralni organ može zatražiti od centralnog organa koji šalje zahtjev da obezbijedi ta dodatna dokumenta ili informacije. Ukoliko centralni organ koji šalje zahtjev to ne učini u roku od tri mjeseca ili nekog dužeg perioda kojeg naznači zamoljeni centralni organ, zamoljeni centralni organ može odlučiti da neće dalje postupati po zahtjevu. U tom slučaju, zamoljeni centralni organ o svojoj odluci obavještava centralni organ koji je poslao zahtjev.

Sredstva komunikacije

Član 13

Tužena strana ne može samo na osnovu medija ili sredstva komunikacije kojeg su koristili centralni organi osporiti zahtjev poslat posredstvom centralnih organa država ugovornica, u skladu s ovim poglavljem, niti bilo koji dokument ili informaciju u prilogu tog zahtjeva ili one koje pribavi centralni organ.

Djelotvoran pristup postupku

Član 14

(1) Zamoljena država podnosiocima zahtjeva obezbjeđuje djelotvoran pristup postupcima, uključujući izvršne i žalbene postupke koji proističu iz zahtjeva u skladu s ovim poglavljem.

(2) Radi pružanja djelotvornog pristupa, zamoljena država pruža besplatnu pravnu pomoć u skladu sa čl. 14 do 17, osim ako se ne primjenjuje stav 3.

(3) Zamoljena država nije obavezna da pruži takvu besplatnu pravnu pomoć ako i u mjeri u kojoj postupci te države omogućavaju podnosiocu zahtjeva da iznese svoj slučaj bez potrebe za takvom vrstom pomoći, a kada centralni organ pruža takve usluge besplatno ako su neophodne.

(4) Pravo na besplatnu pravnu pomoć ne smije biti manje od prava koje se uživa u odgovarajućim domaćim slučajevima.

(5) Kao garancija za plaćanje troškova i rashoda u postupcima prema ovoj Konvenciji neće se zahtijevati nikakav zalog, jemstvo ili depozit, kako god da su opisani.

Besplatna pravna pomoć kod zahtjeva za izdržavanje djeteta

Član 15

(1) Zamoljena država pruža besplatnu pravnu pomoć u pogledu svih zahtjeva povjerioca iz ovog poglavlja koji se odnose na obaveze izdržavanja koje proističu iz odnosa roditelj–dijete prema licu koje nije navršilo 21 godinu.

(2) Bez obzira na stav 1, zamoljena država može, vezano za zahtjeve koji nijesu zahtjevi iz člana 10 stav 1 tač. a) i b) i u slučajevima koje pokriva član 20 stav 4, odbiti besplatnu pravnu pomoć ako smatra da zahtjev ili bilo koja žalba očigledno nijesu meritorno zasnovani.

Izjava o dozvoli za korišćenje testa procjene sredstava potrebnih za dijete

Član 16

- (1) Bez obzira na član 15 stav 1, država u skladu s članom 63 može izjaviti da će pružiti besplatnu pravnu pomoć i u pogledu zahtjeva koji ne potpadaju pod član 10 stav 1 tač. a) i b) i u slučajevima pokrivenim članom 20 stav 4, pod uslovom da se obavi test procjene sredstava potrebnih za dijete.
- (2) Prilikom davanja takve izjave, država upućuje informaciju Stalnom birou Haške konferencije za međunarodno privatno pravo o načinu na koji će se obaviti procjena sredstava potrebnih za dijete, uključujući i finansijske kriterijume koje je potrebno ispuniti za zadovoljenje testa.
- (3) Zahtjev naveden u stavu 1, adresiran na državu koja je dala izjavu na koju se upućuje u tom stavu, uključuje formalnu potvrdu podnosioca zahtjeva u kojoj se navodi da sredstva za dijete zadovoljavaju kriterijume iz stava 2. Zamoljena država može zahtijevati dalje dokaze o sredstvima za dijete samo ako ima opravdane razloge da vjeruje da su informacije koje je dao podnosilac zahtjeva netačne.
- (4) Ukoliko je najpovoljnija pravna pomoć predviđena zakonima zamoljene države u smislu zahtjeva iz ovog poglavlja koji se odnose na obavezu izdržavanja djeteta koja proističe iz odnosa roditelj–dijete povoljnija nego ona predviđena u st. 1 do 3, pružiće se najpovoljnija pravna pomoć.

Zahtjevi koji ne potpadaju pod čl. 15 ili 16

Član 17

U slučaju svih zahtjeva prema ovoj Konvenciji koji nijesu oni predviđeni čl. 15 ili 16:

- a) pružanje besplatne pravne pomoći može podlijevati testu za procjenu sredstava ili testu za procjenu zasnovanosti;
- b) podnosilac zahtjeva koji je u državi porijekla ostvario pravo na besplatnu pravnu pomoć ima pravo, u bilo kom postupku priznavanja ili izvršenja, na najmanje isti obim besplatne pravne pomoći koju u istim uslovima propisuje zakon zamoljene države.

IV. OGRANIČENJA U POKRETANJU POSTUPAKA

Ograničenja postupaka

Član 18

- (1) Kada je odluka donesena u državi ugovornici u kojoj povjerilac ima stalni boravak, dužnik ne može pokrenuti postupak za izmjenu odluke ili donošenje nove odluke u nekoj drugoj državi ugovornici sve dok povjerilac ima stalni boravak u državi u kojoj je odluka donesena.
- (2) Stav 1 ne primjenjuje se:
 - a) kada, osim u sporovima u vezi s obavezama izdržavanja koje se odnose na djecu, postoji pisani sporazum između strana oko nadležnosti te druge države ugovornice;
 - b) kada povjerilac potpada pod nadležnost te druge države ugovornice, bilo izričito ili odbranom merituma u slučaju bez ulaganja prigovora na nadležnost prvom mogućom prilikom;
 - c) kada nadležni organ u državi porijekla ne može ili odbija nadležnost u smislu izmjene odluke ili donošenja nove odluke; ili
 - d) kada se odluka donesena u državi porijekla ne može priznati ili proglasiti izvršnom u državi ugovornici u kojoj se razmatra sprovođenje postupka izmjene odluke ili donošenja nove odluke.

V. PRIZNAVANJE I IZVRŠENJE

Djelokrug poglavlja

Član 19

(1) Ovo poglavlje primjenjuje se na odluke koje donese sudski ili upravni organ u pogledu obaveze izdržavanja. Termin „odluka“ takođe obuhvata nagodbu ili sporazum koji se zaključi pred takvim organom i kojeg takav organ odobri. Odluka može uključivati automatsko podešavanje indeksacijom ili zahtjev za plaćanje zaostalog duga, retroaktivnog izdržavanja ili kamate, kao i utvrđivanje troškova i rashoda.

(2) Ako se odluka ne odnosi isključivo na obavezu izdržavanja, dejstvo ovog poglavlja ograničava se na djelove odluke koji se tiču obaveza izdržavanja.

(3) Za svrhe stava 1, „upravni organ“ označava javno tijelo čije odluke, prema zakonu države u kojoj je tijelo uspostavljeno:

a) mogu biti predmet žalbe sudskom organu ili revizije od strane sudskog organa; ili

b) imaju istu snagu i dejstvo kao odluke sudskih organa po istom pitanju.

(4) Ovo poglavlje takođe se primjenjuje na sporazume o izdržavanju u skladu s članom 30.

(5) Odredbe ovog poglavlja takođe se primjenjuju na zahtjev za priznavanje i izvršenje koji se podnosi direktno nadležnom organu države kojoj se obraća u skladu s članom 37.

Osnov za priznavanje i izvršenje

Član 20

(1) Odluka donijeta u jednoj od država ugovornica (država porijekla) priznaje se i izvršava u drugim državama ugovornicama ako:

a) je tužena strana imala stalni boravak u državi porijekla u vrijeme pokretanja postupka;

b) tužena strana potpada pod nadležnost bilo izričito ili odbranom merituma u slučaju bez ulaganja prigovora na nadležnost prvom mogućom prilikom;

c) je povjerilac imao stalni boravak u državi porijekla u vrijeme pokretanja postupka;

d) je dijete za koje se naređuje izdržavanje imalo stalni boravak u državi porijekla u vrijeme pokretanja postupka, pod uslovom da je tužena strana živjela sa djetetom u toj državi ili da je imala prebivalište u toj državi i izdržavala dijete u toj državi;

e) osim u sporovima koji se odnose na obavezu izdržavanja u pogledu djece, postoji sporazum strana o nadležnosti u pisanoj formi; ili

f) je organ koji vrši nadležnost donio odluku o pitanju ličnog statusa ili roditeljske odgovornosti, osim ako je ta nadležnost bila zasnovana isključivo na državljanstvu strana.

(2) Država ugovornica može izraziti rezervu, u skladu s članom 62, u pogledu stava 1 tač. c), e) ili f).

(3) Država ugovornica koja izražava rezervu iz stava 2 priznaće i izvršiti odluku ako njen zakon u sličnim činjeničnim okolnostima dodjeljuje ili bi dodijelio nadležnost svojim organima da donesu takvu odluku.

(4) Država ugovornica će, ako priznavanje odluke nije moguće zbog rezerve iz stava 2, i ako dužnik ima stalni boravak u toj državi, preduzeti sve odgovarajuće mjere da donese odluku u korist povjerioca. Prethodna rečenica neće se primjenjivati na direktne zahtjeve za priznavanje i izvršenje shodno članu 19 stav 5, ili na potraživanja za izdržavanje shodno članu 2 stav 1 tačka b).

(5) Odluka u korist djeteta koje nije navršilo 18 godina, i koja ne može biti priznata samo na osnovu rezerve u pogledu stava 1 tač. c), e) ili f), biće prihvaćena kao da utvrđuje podobnost tog djeteta za izdržavanje u zamoljenoj državi.

(6) Odluka se priznaje samo ako ima dejstvo u državi porijekla i izvršava se jedino ako je izvršna u državi porijekla.

Odvojenost i djelimično priznavanje i izvršenje

Član 21

(1) Ako zamoljena država nije u mogućnosti da prizna ili izvrši odluku u cjelosti, ona će priznati ili izvršiti bilo koji odvojeni dio odluke koji se može na taj način priznati ili izvršiti.

(2) Djelimično priznavanje ili izvršenje odluke uvijek se može zatražiti.

Osnov za odbijanje priznavanja i izvršenja

Član 22

Priznavanje i izvršenje odluke može biti odbijeno ako:

a) je priznavanje i izvršenje odluke očigledno u neskladu s pravnim poretком (*ordre public*) zamoljene države;

b) je odluka dobijena prevaram u vezi s proceduralnim pitanjem;

c) je postupak između istih strana i iste svrhe u toku pred organom zamoljene države i ako je takav postupak prvi pokrenut;

d) odluka nije u skladu s odlukom donesenom između istih strana i u iste svrhe, bilo u zamoljenoj državi ili nekoj drugoj državi, pod uslovom da ova potonja odluka ispunjava uslove neophodne za njeno priznavanje ili izvršenje u zamoljenoj državi;

e) u slučaju ako se tužena strana nije pojavila i nije imala zastupnika u postupku u državi porijekla –

i) kada zakon države porijekla predviđa obavještenje o postupku a tužena strana nije primila odgovarajuće obavještenje o postupku i nije imala priliku da bude saslušana; ili

ii) kada zakon države porijekla ne predviđa obavještenje o postupku a tužena strana nije primila odgovarajuće obavještenje o postupku i nije imala priliku da ospori ili uloži žalbu na činjenično ili pravno pitanje; ili

f) je odluka donešena u suprotnosti s članom 18.

Postupak po zahtjevu za priznavanje i izvršenje

Član 23

(1) Shodno odredbama Konvencije, postupci za priznavanje i izvršenje uređuju se zakonom države kojoj se obraća.

(2) Kada je zahtjev za priznavanje ili izvršenje odluke upućen posredstvom centralnih organa u skladu s poglavljem III, centralni organ kojem se obraća odmah će ili:

a) uputiti zahtjev nadležnom organu koji će bez odlaganja proglasiti odluku izvršnom ili upisati odluku za izvršenje; ili

b) preduzeti takve korake sam, ako je on taj nadležni organ.

(3) Kada se zahtjev uputi direktno nadležnom organu države kojoj se obraća u skladu s članom 19 stav 5, taj organ će bez odlaganja proglasiti odluku izvršnom ili je upisati za izvršenje.

(4) Izjava ili upis mogu biti odbijeni samo na osnovu razloga navedenih u članu 22 tačka a). U ovoj fazi ni podnosilac zahtjeva ni tužena strana nemaju pravo podnošenja nikakvih podnesaka.

- (5) Podnosilac zahtjeva i tužena strana odmah se obavještavaju o izjavi ili upisu sačinjenom shodno st. 2 i 3, ili o odbijanju istih u skladu sa stavom 4, te mogu podnijeti prigovor ili žalbu po pitanju činjenica i primjene zakona.
- (6) Prigovor ili žalba podnose se u roku od 30 dana od dana obavještenja iz stava 5. Ako strana koja podnosi prigovor ili žalbu nema prebivalište u državi ugovornici u kojoj su izjava ili upis sačinjeni ili odbijeni, prigovor ili žalba podnose se u roku od 60 dana od dana obavještenja.
- (7) Prigovor ili žalba mogu se zasnivati samo na sljedećem:
- a) razlozima za odbijanje priznavanja i izvršenja propisanim članom 22;
 - b) osnovima za priznavanje i izvršenje u skladu s članom 20;
 - c) autentičnost i cjelovitosti bilo kog dokumenta poslatog u skladu s članom 25 stav 1 tač. a), b) ili d) ili stav 3 tačka b).
- (8) Prigovor ili žalba koju ulaže tužena strana također može biti zasnovana na podmirenju duga do one mjere do koje je priznavanje i izvršenje vezano za plaćanja koja su dospjela u prošlosti.
- (9) Podnosilac prigovora ili žalbe i tužena strana odmah se obavještavaju o odluci po prigovoru ili žalbi.
- (10) Naredna žalba, ako je dozvoljena zakonom države kojoj se obraća, neće imati uticaj na odlaganje izvršenja odluke, osim ako ne postoje izuzetne okolnosti.
- (11) Nadležni organ postupa bez odlaganja pri donošenju odluke o priznavanju i izvršenju, uključujući i žalbu.

Alternativni postupak po zahtjevu za priznavanje i izvršenje

Član 24

- (1) Bez obzira na član 23 st. 2 do 11, država u skladu s članom 63 može izjaviti da će primijeniti postupak za priznavanje i izvršenje naveden u ovom članu.
- (2) Kada je zahtjev za priznavanje i izvršenje odluke upućen posredstvom centralnih organa u skladu s poglavljem III, centralni organ kojem se obraća odmah će ili:
- a) uputiti zahtjev nadležnom organu koji će odlučiti o zahtjevu za priznavanje i izvršenje; ili
 - b) donijeti takvu odluku sam, ako je on taj nadležni organ.
- (3) Odluku o priznavanju i izvršenju nadležni organ donosi pošto tužena strana bude propisno i odmah obaviještena o postupku i pošto obje strane dobiju adekvatnu priliku da budu saslušane.
- (4) Nadležni organ može razmotriti osnove za odbijanje priznavanja i izvršenja navedene u članu 22 tač. a), c) i d) na sopstvenu inicijativu. Ovaj organ može razmotriti svaki osnov pobrojan u čl. 20, 22 i 23 stav 7 tačka c), ako to zatraži tužena strana ili ako se vezano za te osnove javljaju dileme iz uvida u dokumenta podnešena u skladu s članom 25.
- (5) Odbijanje priznavanja i izvršenja može se također zasnivati na podmirenju duga do one mjere do koje je priznavanje i izvršenje vezano za plaćanja koja su dospjela u prošlosti.
- (6) Bilo kakva žalba, ako je dozvoljena zakonom države kojoj se obraća, neće imati uticaj na odlaganje izvršenja odluke, osim ako ne postoje izuzetne okolnosti.
- (7) Nadležni organ postupa bez odlaganja pri donošenju odluke o priznavanju i izvršenju, uključujući i žalbu.

Dokumenta

Član 25

- (1) Uz zahtjev za priznavanje i izvršenje iz člana 23 ili člana 24, dostavlja se sljedeće:
- a) kompletan tekst odluke;

b) dokument u kojem se navodi da je odluka izvršna u državi porijekla i, u slučaju odluke upravnog organa, dokument u kojem se navodi da su ispunjeni uslovi iz člana 19 stav 3, osim ako je država u skladu s članom 57 izjavila da odluke njenih upravnih organa uvijek ispunjavaju te uslove;

c) ako se tužena strana nije pojavila i nije imala zastupnika u postupku u državi porijekla, dokument ili dokumenta koja potvrđuju, prema potrebi, ili da je tužena strana na odgovarajući način obaviještena o postupku te da je imala priliku da bude saslušana, ili da je tužena strana bila na odgovarajući način obaviještena o odluci te da je imala mogućnost da je ospori ili na nju uloži žalbu u pogledu činjeničnih i pravnih pitanja;

d) onda kada je to neophodno, dokument kojim se pokazuje iznos zaostalih plaćanja i datum na koji je taj iznos izračunat;

e) onda kada je to neophodno, u slučaju odluke kojom se predviđa automatsko prilagođavanje indeksacijom, dokument u kojem se daju informacije neophodne za odgovarajući obračun;

f) onda kada je to neophodno, dokumentaciju kojom se pokazuje obim u kojem je podnosilac primao besplatnu pravnu pomoć u državi porijekla.

(2) Po prigovoru ili žalbi prema članu 23 stav 7 tačka c), ili na zahtjev nadležnog organa u državi kojoj se obraća, odmah se dostavlja kompletan primjerak datog dokumenta, ovjeren od strane nadležnog organa u državi porijekla, i to:

a) od strane centralnog organa države koja se obraća, kada je zahtjev upućen u skladu s poglavljem III;

b) od strane podnosioca zahtjeva, kada je zahtjev upućen direktno nadležnom organu države kojoj se obraća.

(3) U skladu s članom 57, država ugovornica može odrediti:

a) da kompletan primjerak odluke, ovjeren od strane nadležnog organa u državi porijekla, mora biti priložen uz zahtjev;

b) okolnosti u kojima će umjesto kompletnog teksta odluke prihvatiti sažetak ili izvod iz odluke koji sačini nadležni organ države porijekla, a koji se može sačiniti na obrascu koji je preporučila i objavila Haška konferencija za međunarodno privatno pravo; ili

c) da ne zahtijeva dokument u kojem se navodi da su uslovi iz člana 19 stav 3 ispunjeni.

Postupak po zahtjevu za priznavanje

Član 26

Ovo poglavlje primjenjuje se uz potrebne izmjene na zahtjev za priznavanje odluke, osim kada je uslov izvršnosti zamijenjen uslovom da odluka ima dejstvo u državi porijekla.

Utvrđivanje činjenica

Član 27

Svaki nadležni organ države kojoj se obraća obavezan je utvrđenim činjenicama na kojima se zasniva nadležnost organa države porijekla.

Odsustvo revizije merituma

Član 28

Nijedno nadležno tijelo države kojoj se obraća neće vršiti reviziju merituma odluke.

Fizičko prisustvo djeteta ili podnosioca zahtjeva se ne zahtijeva

Član 29

Fizičko prisustvo djeteta ili podnosioca zahtjeva neće se zahtijevati u bilo kom postupku u državi kojoj se obraća shodno ovom poglavlju.

Sporazum o izdržavanju

Član 30

(1) Sporazum o izdržavanju sačinjen u državi ugovornici ima pravo da bude priznat i izvršen kao odluka shodno ovom poglavlju, pod uslovom da je izvršan kao odluka u državi porijekla.

(2) Za svrhu člana 10 stav 1 tač. a) i b) i stav 2 tačka a), termin odluka uključuje sporazum o izdržavanju.

(3) Uz zahtjev za priznavanje ili izvršenje sporazuma o izdržavanju prilaže se sljedeće:

a) kompletan tekst sporazuma o izdržavanju; i

b) dokument u kojem se navodi da je konkretni sporazum o izdržavanju izvršan kao odluka u državi porijekla.

(4) Priznavanje i izvršenje sporazuma o izdržavanju može se odbiti ako:

a) je priznavanje i izvršenje očigledno u neskladu s pravnim poretком države kojoj se obraća;

b) je sporazum o izdržavanju pribavljen prevarom ili falsifikovanjem;

c) je sporazum o izdržavanju u neskladu s odlukom donesenom između istih strana i s istom svrhom, bilo u državi kojoj se obraća ili u nekoj drugoj državi, pod uslovom da ova potonja odluka ispunjava uslove neophodne za njeno priznavanje i izvršenje u državi kojoj se obraća.

(5) Odredbe ovog poglavlja, izuzev čl. 20, 22, 23 stav 7 i člana 25 st. 1 i 3, primjenjuju se uz potrebne izmjene na priznavanje i izvršenje sporazuma o izdržavanju, izuzev što:

a) izjava ili upis shodno članu 23 st. 2 i 3 može biti odbijen samo po osnovu propisanom u stavu 4 tačka a);

b) prigovor ili žalba iz člana 23 stav 6 mogu biti zasnovani samo na sljedećem:

i) razlozima za odbijanje priznavanja i izvršenja propisanim u stavu 4;

ii) autentičnosti i cjelovitosti bilo kog dokumenta podnešenog u skladu sa stavom 3;

c) kada je u pitanju postupak iz člana 24 stav 4, nadležni organ može po sopstvenoj inicijativi razmotriti osnov za odbijanje priznanja i izvršenja propisan u stavu 4 tačka a) ovog člana. Nadležni organ može razmotriti sve razloge navedene u stavu 4 ovog člana i autentičnost i cjelovitost svakog dokumenta podnesenog u skladu sa stavom 3 ako to zahtijeva tužena strana ili ako se vezano za te razloge javljaju dileme iz uvida u ta dokumenta.

(6) Postupak za priznavanje i izvršenje sporazuma o izdržavanju biće prekinut ako je pred nadležnim organom države ugovornice u postupku rješavanja prigovor vezan za sporazum.

(7) U skladu s članom 63, država može izjaviti da zahtjevi za priznavanje i izvršenje sporazuma o izdržavanju mogu biti podneseni samo posredstvom centralnih organa.

(8) U skladu s članom 62, država ugovornica može zadržati pravo da ne prizna i ne izvrši sporazum o izdržavanju.

Odluke koje su posljedica zajedničkog djelovanja privremenih i afirmativnih naloga

Član 31

Ako je odluka donesena kao posljedica zajedničkog djelovanja privremenog naloga izdatog u jednoj državi i naloga izdatog od strane organa druge države („država afirmator”), kojim se potvrđuje privremeni nalog:

- a) u smislu ovog poglavlja, svaka od tih država smatra se državom porijekla;
- b) uslovi iz člana 22 tačka e) biće ispunjeni ako je tužena strana bila na odgovarajući način obaviještena o postupku u državi afirmatoru i ako je imala mogućnost da se suprotstavi potvrđivanju privremenog naloga;
- c) uslov iz člana 20 stav 6 da je odluka izvršna u državi porijekla ispunjen je ako je odluka izvršna u državi afirmatoru; i
- d) član 18 ne sprječava pokretanje postupka za izmjenu odluke u bilo kojoj od ovih dviju država.

VI. IZVRŠENJE OD STRANE DRŽAVE KOJOJ SE OBRAĆA

Izvršenje prema domaćem pravu

Član 32

- (1) Shodno odredbama ovog poglavlja, izvršenje se odvija u skladu sa zakonom države kojoj se obraća.
- (2) Izvršenje se obavlja bez odlaganja.
- (3) Kada se zahtjevi upućuju posredstvom centralnih organa, i kada je odluka proglašena izvršnom ili je upisana za izvršenje prema poglavlju V, izvršenje se obavlja bez potrebe za daljim radnjama od strane podnosioca zahtjeva.
- (4) U vezi s trajanjem obaveze izdržavanja, važe pravila koja se primjenjuju u državi porijekla odluke.
- (5) Bilo kakvo ograničavanje perioda tokom kojeg se može izvršiti plaćanje zaostalih uplata utvrđuje se bilo prema pravu države porijekla odluke ili prema pravu države kojoj se obraća, zavisno od toga koja od njih određuje duži rok zastare.

Nediskriminacija

Član 33

Država kojoj se obraća mora pružiti najmanje isti broj izvršnih metoda za slučajeve iz Konvencije, koji su na raspolaganju u domaćim slučajevima.

Mjere izvršenja

Član 34

- (1) Države ugovornice u svom domaćem pravu omogućavaju korišćenje djelotvornih mjera za izvršenje odluka u skladu s ovom Konvencijom.
- (2) Takve mjere mogu uključivati:
 - a) zadržavanje plate;
 - b) blokiranje bankovnih računa i drugih izvora;
 - c) oduzimanje od socijalnih davanja;
 - d) založno pravo ili prinudnu prodaju imovine;
 - e) zadržavanje povraćaja poreza;
 - f) zadržavanje ili zabranu na penzije;
 - g) prijavu kreditnim institucijama;
 - h) odbijanje, obustavu ili oduzimanje različitih dozvola (na primjer, vozačke dozvole);

i) korišćenje medijacije, pomirenja ili sličnih procesa u cilju dobrovoljnog dogovora.

Prenos sredstava

Član 35

(1) Države ugovornice podstiču se da promovišu, uključujući i putem međunarodnih sporazuma, korišćenje najekonomičnijih i djelotvornih dostupnih metoda za prenos sredstava za plaćanje izdržavanja.

(2) Država ugovornica, prema čijem zakonu je prenos sredstava ograničen, daje najviši prioritet prenosu sredstava koja se isplaćuju prema ovoj Konvenciji.

VII. JAVNI ORGANI

Javni organi kao podnosioci zahtjeva

Član 36

(1) Za svrhe zahtjeva za priznavanje i izvršenje iz člana 10 stav 1 tač. a) i b) i slučajeva iz člana 20 stav 4, termin povjerilac uključuje javne organe koji nastupaju umjesto pojedinca koji potražuje izdržavanje ili pojedinca koji potražuje isplate za naknade predviđene umjesto izdržavanja.

(2) Pravo javnog organa da nastupa umjesto pojedinca koji potražuje izdržavanje ili isplatu nadoknada predviđenih za povjerioca umjesto izdržavanja regulisano je zakonom koji se primjenjuje na taj organ.

(3) Javni organ može zatražiti priznavanje ili izvršenje:

a) odluke donešene protiv dužnika po zahtjevu javnog organa koji zahtijeva plaćanje naknade umjesto izdržavanja;

b) odluke donešene između povjerioca i dužnika u mjeri u kojoj je povjeriocu isplaćena naknada umjesto izdržavanja.

(4) Javni organ koji traži priznavanje ili izvršenje odluke po upućivanju zahtjeva dužan je dostaviti sva dokumenta neophodna za utvrđivanje njegovih prava prema stavu 2, te da su naknade isplaćene povjeriocu.

VIII. OPŠTE ODREDBE

Direktni zahtjevi nadležnim organima

Član 37

(1) Konvencijom se ne isključuje mogućnost korišćenja procedura koje su na raspolaganju prema domaćem zakonu države ugovornice, a koje omogućavaju licu (podnosiocu zahtjeva) da se direktno obrati nadležnom organu te države po pitanju koje reguliše Konvencija, uključujući, shodno članu 18, u svrhu da se utvrdi ili izmijeni odluka o izdržavanju.

(2) Član 14 stav 5 i član 17 tačka b) i odredbe poglavlja V, VI, VII i ovog poglavlja, s izuzetkom člana 40 st. 2, čl. 42, 43 stav 3, člana 44 stav 3, čl. 45 i 55, primjenjuju se u vezi sa zahtjevom za priznavanje i izvršenje koji se upućuje direktno nadležnom organu države ugovornice.

(3) Za svrhe stava 2, na odluku kojom se dodjeljuje izdržavanje za ranjivo lice starije od godina starosti navedenih u toj tački primjenjuje se član 2 stav 1 tačka a), kada je takva odluka donesena prije nego što je to lice navršilo te godine starosti i pod uslovom da su razlog za izdržavanje preko te starosne granice narušene sposobnosti.

Zaštita ličnih podataka

Član 38

Lični podaci prikupljeni ili preneseni u vezi s Konvencijom koristeće se samo u svrhe za koje su prikupljeni ili preneseni.

Povjerljivost

Član 39

Svaki organ koji obrađuje informacije obezbjeđuje njihovu povjerljivost u skladu sa zakonom svoje države.

Neotkrivanje informacija

Član 40

- (1) Organi neće otkriti informacije prikupljene ili prenesene u primjeni ove Konvencije ako utvrde da bi činjenje takve radnje moglo ugroziti zdravlje, bezbjednost ili slobodu nekog lica.
- (2) Odluku koju u tom smislu donese jedan centralni organ uzeće u obzir drugi centralni organ, posebno u slučajevima nasilja u porodici.
- (3) Ništa iz ovog člana neće ometati prikupljanje i prenošenje informacija od strane i između organa sve dok je to neophodno u cilju sprovođenja obaveza iz ove Konvencije.

Odsustvo službenog potvrđivanja

Član 41

U kontekstu ove Konvencije ne može se zahtijevati službeno potvrđivanje ili druga slična formalnost.

Punomoćje

Član 42

Centralni organ države kojoj se šalje zahtjev može zatražiti punomoćje od podnosioca zahtjeva samo ako nastupa u njegovo ili njeno ime u sudskim postupcima ili pred drugim organima, ili da bi odredio svog predstavnika da tako nastupa.

Naplata troškova

Član 43

- (1) Naplata bilo kakvih troškova koji nastanu primjenom ove Konvencije neće imati prioritet u odnosu na naplatu troškova izdržavanja.
- (2) Država može naplatiti troškove od strane koja je izgubila spor.
- (3) Za svrhe zahtjeva iz člana 10 stav 1 tačka b) da se naplate troškovi od strane koja je izgubila spor u skladu sa stavom 2, termin „povjerilac“ iz člana 10 stav 1 uključuje državu.
- (4) Ovaj član ne dovodi u pitanje član 8.

Zahtjevi u smislu jezika

Član 44

- (1) Zahtjev i s njim povezana dokumenta moraju biti na izvornom jeziku i praćena prevodom na službeni jezik zamoljene države ili drugi jezik koji je, posredstvom izjave u skladu s članom 63, kao prihvatljiv odredila zamoljena država, osim ako nadležni organ te države smatra da prevod nije potreban.
- (2) Država ugovornica koja ima više službenih jezika i ne može, zbog domaćeg prava, na cijeloj svojoj teritoriji prihvatiti dokumenta na jednom od tih jezika će, posredstvom izjave, u skladu s članom 63, odrediti jezik na kojem će biti sačinjeni dokumenti ili njihovi prevodi radi upućivanja u određene djelove njene teritorije.
- (3) Ukoliko nije drugačije dogovoreno između centralnih organa, sva druga komunikacija između tih organa odvija se na službenom jeziku zamoljene države ili na engleskom ili francuskom jeziku. Međutim, država ugovornica može izraziti rezervu u skladu s članom 62 i na taj način uložiti prigovor na korišćenje engleskog ili francuskog jezika.

Sredstva i troškovi prevođenja

Član 45

- (1) U slučaju zahtjeva iz poglavlja III, centralni organ može se saglasiti u pojedinačnim slučajevima, ili uopšte, da prevod na službeni jezik zamoljene države može biti sačinjen u zamoljenoj državi, sa izvornog jezika ili drugog dogovorenog jezika. Ako nema sporazuma i nije moguće da centralni organ koji šalje zahtjev ispuni zahtjeve iz člana 44 st. 1 i 2, onda zahtjev i vezani dokumenti mogu biti upućeni sa prevodom na engleski ili francuski jezik, za dalje prevođenje na službeni jezik zamoljene države.
- (2) Troškove prevođenja koji nastanu primjenom stava 1 snosi država koja šalje zahtjev, osim ako nije drugačije dogovoreno između centralnih organa datih država.
- (3) Bez obzira na član 8, centralni organ koji šalje zahtjev može naplatiti podnosiocu zahtjeva troškove prevođenja zahtjeva i s njim povezanih dokumenata, osim u mjeri u kojoj ti troškovi mogu biti pokriveni njegovim sistemom pravne pomoći.

Nejedinствени pravni sistemi – tumačenje

Član 46

- (1) Kada je u pitanju država u kojoj postoje dva pravna sistema ili više njih, ili više vrsta pravila u pogledu pitanja regulisanog Konvencijom u različitim teritorijalnim jedinicama:
 - a) svako pozivanje na pravo ili postupak države tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na pravo ili postupak na snazi u relevantnoj teritorijalnoj jedinici;
 - b) svako pozivanje na odluku donesenu, priznatu, priznatu i izvršenu, izvršenu ili izmijenjenu u toj državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na odluku donesenu, priznatu, priznatu i izvršenu, izvršenu ili izmijenjenu u relevantnoj teritorijalnoj jedinici;

c) svako pozivanje na sudski ili upravni organ u toj državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na sudski ili upravni organ u relevantnoj teritorijalnoj jedinici;

d) svako pozivanje na nadležne organe, javne organe i druge organe u toj državi, izuzev centralnih organa, tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na organe ovlaštene da postupaju u relevantnoj teritorijalnoj jedinici;

e) svako pozivanje na prebivalište ili stalni boravak u toj državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na prebivalište ili stalni boravak u relevantnoj teritorijalnoj jedinici;

f) svako pozivanje na lokaciju imovine u toj državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na lokaciju imovine u relevantnoj teritorijalnoj jedinici;

g) svako pozivanje na sporazum o reciprocitetu na snazi u državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na sporazum o reciprocitetu na snazi u relevantnoj teritorijalnoj jedinici;

h) svako pozivanje na besplatnu pravnu pomoć u toj državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na besplatnu pravnu pomoć u relevantnoj teritorijalnoj jedinici;

i) svako pozivanje na sporazum o izdržavanju sačinjen u državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na sporazum o izdržavanju sačinjen u relevantnoj teritorijalnoj jedinici;

j) svako pozivanje na naplatu troškova od strane države tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na naplatu troškova od strane relevantne teritorijalne jedinice.

(2) Ovaj član ne primjenjuje se na organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju.

Nejedinstveni pravni sistemi – materijalna pravila

Član 47

(1) Država ugovornica sa dvije ili više teritorijalnih jedinica u kojima se primjenjuju različiti pravni sistemi nema obavezu da primjenjuje ovu Konvenciju na situacije koje uključuju isključivo takve različite teritorijalne jedinice.

(2) Nadležni organ u teritorijalnoj jedinici države ugovornice sa dvije ili više teritorijalnih jedinica u kojima se primjenjuju različiti pravni sistemi nema obavezu da prizna ili izvrši odluku iz druge države ugovornice samo zbog toga što je odluka priznata i izvršena u drugoj teritorijalnoj jedinici iste države ugovornice prema ovoj Konvenciji.

(3) Ovaj član ne primjenjuje se na organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju.

Koordinacija s prethodnim haškim konvencijama o izdržavanju

Član 48

U odnosima između država ugovornica, ova Konvencija, shodno članu 56 stav 2, zamjenjuje *Hašku konvenciju od 2. oktobra 1973. godine o priznavanju i izvršenju odluka o obavezama izdržavanja* i *Hašku konvenciju od 15. aprila 1958. godine koja se odnosi na priznavanje i izvršenje odluka o obavezama izdržavanja djece*, u mjeri u kojoj se djelokrug njihove primjene između takvih država podudara s djelokrugom primjene ove Konvencije.

Koordinacija s Njujorškom konvencijom iz 1956. godine

Član 49

U odnosima između država ugovornica, ova Konvencija zamjenjuje Konvenciju Ujedinjenih nacija o ostvarivanju prava na alimentaciju u inostranstvu od 20. juna 1956. godine, u mjeri u kojoj se djelokrug njene primjene između takvih država podudara s djelokrugom primjene ove Konvencije.

Odnosi s prethodnim haškim konvencijama o uručivanju dokumenata i uzimanju dokaza

Član 50

Ova Konvencija ne utiče na Hašku konvenciju od 1. marta 1954. godine o građanskom postupku, Hašku konvenciju od 15. novembra 1965. godine o dostavljanju u inostranstvu sudskih i vansudskih akata u građanskim i privrednim stvarima i Hašku konvenciju od 18. marta 1970. godine o izvođenju dokaza u inostranstvu u građanskim i privrednim stvarima.

Koordinacija dokumenata i dopunski sporazumi

Član 51

(1) Ova Konvencija ne utiče ni na jedan međunarodni dokument zaključen prije ove Konvencije u kojem su države ugovornice strane i koji sadrži odredbe o pitanjima koja reguliše ova Konvencija.

(2) Svaka država ugovornica može s jednom ili više država ugovornica zaključiti sporazume koji sadrže odredbe o pitanjima koja reguliše ova Konvencija, s ciljem unapređenja primjene Konvencije među njima, pod uslovom da su ti sporazumi u skladu s predmetima i svrhom Konvencije i da ne utiču, u smislu odnosa između tih država s drugim državama ugovornicama, na primjenu odredbi Konvencije. Države koje su zaključile takav sporazum uputiće primjerak depozitaru Konvencije.

(3) Stavovi 1 i 2 takođe se primjenjuju na sporazume o reciprocitetu i na jednake zakone zasnovane na specijalnim vezama između datih država.

(4) Ova Konvencija ne utiče na primjenu dokumenata organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju, koja je strana u ovoj Konvenciji, a koja su usvojena nakon zaključenja Konvencije, o pitanjima koja reguliše Konvencija, pod uslovom da ta dokumenta ne utiču, u pogledu odnosa država članica organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju s drugim državama ugovornicama, na primjenu odredbi Konvencije. Kada je u pitanju priznavanje i izvršenje odluka između država članica organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju, Konvencija ne utiče na pravila organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju, bilo da su usvojena prije ili nakon zaključivanja Konvencije.

Načelo najveće djelotvornosti

Član 52

(1) Ova Konvencija ne sprječava primjenu sporazuma, dogovora ili međunarodnog instrumenta na snazi između države koja šalje zahtjev i države kojoj se šalje zahtjev, ili sporazuma o reciprocitetu na snazi u državi kojoj se šalje zahtjev koji predviđa:

- a) širi osnov za priznavanje odluka o izdržavanju, bez obzira na član 22 tačka f) Konvencije;
- b) jednostavnije, brže postupke rješavanja po zahtjevu za priznavanje ili priznavanje i izvršenje odluka o izdržavanju;
- c) povoljniju pravnu pomoć u odnosu na onu koja je predviđena u čl. 14 do 17; ili
- d) postupke kojima se podnosiocu zahtjeva iz države koja šalje zahtjev omogućava da podnese zahtjev direktno centralnom organu zamoljene države.

(2) Ova Konvencija ne sprječava primjenu zakona koji je na snazi u zamoljenoj državi koji predviđa djelotvornija pravila navedena u stavu 1 tač. a) do c). Međutim, kada su u pitanju jednostavniji, brži postupci navedeni u stavu 1 tačka b), oni moraju biti u skladu sa zaštitom koja se nudi stranama u čl. 23 i 24, naročito u pogledu prava strana na pravovremeno obavješćavanje o postupku i pravu na adekvatnu priliku za saslušanje i u pogledu dejstva bilo kojeg prigovora ili žalbe.

Jedinstveno tumačenje

Član 53

U tumačenju ove Konvencije vodiće se računa o njenom međunarodnom karakteru i potrebi da se promoviše jednakost u njenoj primjeni.

Nadzor nad praktičnom primjenom Konvencije

Član 54

(1) Generalni sekretar Haške konferencije za međunarodno privatno pravo u redovnim vremenskim razmacima saziva Specijalnu komisiju kako bi izvršila nadzor praktičnog funkcionisanja Konvencije i podstakla razvoj dobrih praksi u okviru Konvencije.

(2) U svrhu takvog nadzora, države ugovornice sarađuju sa Stalnim biroom Haške konferencije za međunarodno privatno pravo na prikupljanju informacija, uključujući statistiku i sudsku praksu, u vezi s praktičnim funkcionisanjem Konvencije.

Izmjene obrazaca

Član 55

(1) Obrasci u prilogu ove Konvencije mogu se izmijeniti odlukom Specijalne komisije koju saziva Generalni sekretar Haške konferencije za međunarodno privatno pravo, na koju se pozivaju sve države ugovornice i članice. Obavještenje o prijedlogu za izmjenu obrazaca uključuje se u dnevni red sastanka.

(2) Izmjene koje usvoje države ugovornice prisutne na Specijalnoj komisiji stupaju na snagu za sve države ugovornice prvog dana sedmog kalendarskog mjeseca nakon datuma na koji depozitar o njima obavijesti sve države ugovornice.

(3) Tokom perioda navedenog u stavu 2, svaka država ugovornica može pisanim obavještenjem izraziti depozitaru rezervu u pogledu izmjena, u skladu s članom 62. Država koja izražava takvu rezervu biće, sve dok rezerva ne bude povučena, tretirana kao država koja nije strana u ovoj Konvenciji vezano za tu izmjenu.

Prelazne odredbe

Član 56

(1) Konvencija se primjenjuje u svakom slučaju kada:

a) je centralni organ zamoljene države primio zahtjev u skladu s članom 7 ili zahtjev u skladu s poglavljem III, nakon što je Konvencija stupila na snagu između države koja šalje zahtjev i zamoljene države;

b) je nadležni organ države kojoj se obraća primio direktan zahtjev za priznavanje i izvršenje, nakon što je Konvencija stupila na snagu između države porijekla i države kojoj se obraća.

(2) Kada je u pitanju priznavanje i izvršenje odluka između država ugovornica ove Konvencije koje su ujedno i strane u nekoj od haških konvencija o izdržavanju navedenim u članu 48, ukoliko uslovi za priznavanje i izvršenje iz ove Konvencije sprječavaju priznavanje i izvršenje odluke izdate u državi porijekla prije stupanja na snagu ove Konvencije za tu državu, a koja bi inače bila priznata i izvršena

prema uslovima Konvencije koja je bila na snazi u vrijeme donošenja odluke, primjenjuju se uslovi iz te Konvencije.

(3) Država kojoj se obraća nije obavezana ovom Konvencijom da izvrši odluku ili sporazum o izdržavanju u pogledu plaćanja koja su dospjela prije stupanja na snagu Konvencije između države porijekla i države kojoj se obraća, osim za obaveze izdržavanja koje proističu iz odnosa roditelj–dijete prema licu koje nije navršilo 21 godinu.

Pružanje informacija u vezi sa zakonima, postupcima i uslugama

Član 57

(1) Do trenutka deponovanja svog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju ili podnošenja izjave u skladu s članom 61 Konvencije, država ugovornica dostavlja Stalnom birou Haške konferencije za međunarodno privatno pravo:

- a) opis svojih zakona i postupaka u vezi s obavezama izdržavanja;
- b) opis mjera koje će preduzeti u cilju ispunjenja obaveza shodno članu 6;
- c) opis načina na koji će omogućiti podnosiocima zahtjeva djelotvoran pristup postupcima, kao što se zahtijeva članom 14;
- d) opis svojih pravila i postupaka za izvršenje, uključujući bilo kakva ograničenja izvršenja, a naročito pravila o zaštiti dužnika i periodima zastarijevanja;
- e) sve specifikacije iz člana 25 stav 1 tačka b) i stav 3.

(2) U ispunjenju svojih obaveza iz stava 1, države ugovornice mogu da koriste obrazac za profil države preporučen i objavljen od strane Haške konferencije za međunarodno privatno pravo.

(3) Države ugovornice dužne su da ažuriraju informacije.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Potpisivanje, ratifikacija i pristupanje

Član 58

(1) Ova Konvencija otvorena je za potpis državama koje su bile članice Haške konferencije za međunarodno privatno pravo u vrijeme njenog dvadeset i prvog zasijedanja, kao i drugim državama koje su učestvovala na tom zasijedanju.

(2) Konvencija se ratifikuje, prihvata ili odobrava, a instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja deponuju se kod Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Holandije, depozitara Konvencije.

(3) Bilo koja druga država ili organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju može pristupiti Konvenciji nakon njenog stupanja na snagu u skladu s članom 60 stav 1.

(4) Instrument pristupanja deponuje se kod depozitara.

(5) Takvo pristupanje ima dejstvo samo u pogledu odnosa između države pristupnice i onih država ugovornica koje nijesu izrazile prigovor na njeno pristupanje u roku od 12 mjeseci nakon dana obavještenja navedenog u članu 65. Takav prigovor može se takođe uložiti od strane država prilikom ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja Konvencije nakon pristupanja. O svakom takvom prigovoru obavještava se depozitar.

Organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju

Član 59

- (1) Organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju koju su ustanovile samo suverene države i koja ima nadležnost nad nekim ili svim pitanjima koja reguliše ova Konvencija može isto tako da potpiše, prihvati, odobri ili pristupi ovoj Konvenciji. Organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju imaće u tom slučaju prava i obaveze države ugovornice, u onoj mjeri u kojoj organizacija ima nadležnost nad pitanjima koja reguliše ova Konvencija.
- (2) Prilikom potpisivanja, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju u pisanoj formi obavještava depozitara o pitanjima koja reguliše ova Konvencija, u pogledu nadležnosti koje su prenesene na tu organizaciju od strane država članica. Organizacija odmah pismeno obavještava depozitara o svim promjenama u svojim nadležnostima, kako su navedene u najnovijem obavještenju u skladu s ovim stavom.
- (3) Prilikom potpisivanja, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju može, u skladu s članom 63, izjaviti da vrši nadležnost nad svim pitanjima koja reguliše ova Konvencija i da će države članice koje su prenijele nadležnost nad datim pitanjima na organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju biti obavezane ovom Konvencijom na osnovu potpisivanja, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja organizacije.
- (4) Za svrhe stupanja na snagu ove Konvencije, svaki instrument kojeg deponuje organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju neće biti valjan ako organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju ne priloži izjavu u skladu sa stavom 3.
- (5) Svako pozivanje na državu ugovornicu ili državu u ovoj Konvenciji primjenjuje se jednako na organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju koja je u njoj strana, onda kada je to prikladno. U slučaju da organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju priloži izjavu u skladu sa stavom 3, svako pozivanje na „državu ugovornicu“ ili „državu“ u ovoj Konvenciji primjenjuje se jednako na relevantne države članice organizacije, onda kada je to prikladno.

Stupanje na snagu

Član 60

- (1) Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka roka od tri mjeseca od deponovanja drugog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju shodno članu 58.
- (2) Nakon toga, Konvencija stupa na snagu:
 - a) za svaku državu ili organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju iz člana 59 stav 1 koja naknadno ratifikuje, prihvati ili odobri Konvenciju, prvog dana u mjesecu nakon isteka roka od tri mjeseca od deponovanja njenog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju;
 - b) za svaku državu ili organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju iz člana 58 stav 3, na dan nakon isteka perioda tokom kojeg se mogu izraziti prigovori u skladu s članom 58 stav 5;
 - c) za teritorijalnu jedinicu na koju je Konvencija proširena u skladu s članom 61, na prvi dan u mjesecu nakon isteka tri mjeseca od obavještenja iz tog člana.

Izjave u pogledu nejedinstvenih pravnih sistema

Član 61

- (1) Ako država ima dvije ili više teritorijalnih jedinica u kojima se primjenjuju različiti pravni sistemi u odnosu na pitanja iz djelokruga ove Konvencije, ta država u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja može izjaviti, u skladu s članom 63, da će se ova Konvencija

proširiti na sve njene teritorijalne jedinice ili samo na jednu ili više njih, i može izmijeniti ovu izjavu podnošenjem druge izjave u bilo koje vrijeme.

(2) Depozitar se obavještava o svakoj takvoj izjavi, koja izričito navodi teritorijalne jedinice na koje se Konvencija primjenjuje.

(3) Ako država ne priloži izjavu shodno ovom članu, Konvencija se proširuje na sve teritorijalne jedinice te države.

(4) Ovaj član ne primjenjuje se na organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju.

Rezerve

Član 62

(1) Svaka država ugovornica može, najkasnije do vremena ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, ili prilikom davanja izjave u smislu člana 61, izraziti jednu ili više rezervi predviđenih članom 2 stav 2, članom 20 stav 2, članom 30 stav 8, članom 44 stav 3 i članom 55 stav 3. Nikakve druge rezerve nijesu dozvoljene.

(2) Svaka država može u bilo koje vrijeme povući rezervu koju je izrazila. Povlačenje se proslijeđuje depozitaru.

(3) Rezerva prestaje imati dejstvo prvog dana trećeg kalendarskog mjeseca nakon obavještenja iz stava 2.

(4) Rezerve date shodno ovom članu nemaju recipročno dejstvo, osim rezervi predviđenih članom 2 stav 2.

Izjave

Član 63

(1) Izjave navedene u članu 2 stav 3, članu 11 stav 1 tačka g), članu 16 stav 1, članu 24 stav 1, članu 30 stav 7, članu 44 st. 1 i 2, članu 59 stav 3 i članu 61 stav 1, mogu se dati po potpisivanju, ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju, ili pristupanju ili u bilo koje vrijeme nakon toga, i mogu se mijenjati i povlačiti u bilo koje vrijeme.

(2) O izjavama, izmjenama i povlačenjima obavještava se depozitar.

(3) Izjava data prilikom potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja dejstvo dobija paralelno sa stupanjem na snagu ove Konvencije za datu državu.

(4) Izjava data naknadno, kao i svaka izmjena ili povlačenje izjave, stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka tri mjeseca od dana na koji je depozitar primio obavještenje.

Otkazivanje

Član 64

(1) Država ugovornica Konvencije može je otkazati putem pismenog obavještenja upućenog depozitaru. Otkazivanje može biti ograničeno na određene teritorijalne jedinice države koja ima više jedinica na koje se Konvencija primjenjuje.

(2) Otkazivanje stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka 12 mjeseci od dana na koji je depozitar primio obavještenje. Kada je za stupanje na snagu otkaza u obavještenju predviđen duži rok, otkaz stupa na snagu nakon isteka tog dužeg roka od dana kada je depozitar primio obavještenje.

Obavještanje

Član 65

Depozitar obavještava članice Haške konferencije za međunarodno privatno pravo, kao i ostale države i organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju koje su potpisale, ratifikovale, prihvatile, odobrile ili pristupile u skladu sa čl. 58 i 59, o sljedećem:

- a) potpisima, ratifikacijama, prihvatanjima i odobrenjima iz čl. 58 i 59;
- b) pristupanjima i prigovorima u vezi s pristupanjima iz člana 58 st. 3 i 5 i člana 59;
- c) datumu na koji Konvencija stupa na snagu u skladu s članom 60;
- d) izjavama iz člana 2 stav 3, člana 11 stav 1 tačka g), člana 16 stav 1, člana 24 stav 1, člana 30 stav 7, člana 44 st. 1 i 2, člana 59 stav 3 i člana 61 stav 1;
- e) sporazumima iz člana 51 stav 2;
- f) rezervama iz člana 2 stav 2, člana 20 stav 2, člana 30 stav 8, člana 44 stav 3 i člana 55 stav 3, te povlačenjima iz člana 62 stav 2;
- g) otkazivanjima iz člana 64.

U potvrdu tome, dolje potpisani, za to propisno ovlašćeni, potpisali su ovu Konvenciju.

Sačinjeno u Hagu, 23. novembra 2007. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom primjerku koji je deponovan u Arhivi Vlade Kraljevine Holandije, dok se ovjereni primjerak Konvencije dostavlja diplomatskim putem svakoj državi članici Haške konferencije za međunarodno privatno pravo na dan njenog dvadeset i prvog zasijedanja, te svakoj drugoj državi koja je učestvovala na tom zasijedanju.

Član 3

U skladu sa članom 62, a u vezi sa članom 2 stav 2 Konvencije, prilikom predaje isprave o potvrđivanju Crna Gora će dati sljedeću rezervu:

„Crna Gora zadržava pravo da ograniči primjenu ove Konvencije u pogledu tačke 1 a) na lica koja nijesu navršila 18 godina. Crna Gora neće zahtijevati primjenu Konvencije na lica koja su onih godina starosti koje je isključila svojom rezervom.“

Član 4

Crna Gora izjavljuje da je organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja centralni organ koji će obavljati dužnosti povjerene ovom Konvencijom, u skladu sa članom 4 Konvencije.

Član 5

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore-Međunarodni ugovori“.

ANEKS 1

Obrazac prema članu 12 (stav 2)

Obavještenje o povjerljivosti i zaštiti ličnih podataka

Lični podaci koji su prikupljeni ili dostavljeni na osnovu Konvencije koriste se samo u svrhe za koje su prikupljeni ili dostavljeni. U skladu sa zakonom svoje države, svaki organ koji obrađuje te podatke obezbjeđuje njihovu povjerljivost.

Organ ne smije otkrivati ili potvrđivati informacije koje su prikupljene ili dostavljene primjenom ove Konvencije, ukoliko utvrdi da bi radeći to mogao ugroziti zdravlje, sigurnost ili slobodu lica u skladu sa članom 40.

☐ Odluku da se ne daju informacije donosi centralni organ u skladu sa članom 40.

1. Centralni organ molitelj

2. Kontakt osoba u Državi moliteljici

a. Adresa

a. Adresa (ukoliko je drugačija)

b. Broj telefona

b. Broj telefona (ukoliko je drugačiji)

c. Broj faksa

c. Broj faksa (ukoliko je drugačiji)

d. e-mail

d. e-mail (ukoliko je drugačiji)

e. Poziv na broj

e. Jezik (jezici)

3. Zamoljeni centralni organ.....

Adresa.....

4. Podaci o podnosiocu zahtjeva

a. Prezime (ili prezimena):.....

b. Ime (ili imena):

c. Datum rođenja: (Dan / mjesec / godina)

ili

a. Naziv organa

5. Podaci o licu (ili licima) za koje se izdržavanje traži ili plaća

a. ☐ Lice je isto kao i podnosilac zahtjeva naveden u tački 4.

b.i. Prezime (ili prezimena):

Ime (ili imena):

Datum rođenja: (Dan / mjesec / godina)

ii. Prezime (ili prezimena):

Ime (ili imena):

Datum rođenja: (Dan / mjesec / godina)

iii. Prezime (ili prezimena):

Ime (ili imena):

Datum rođenja: (Dan / mjesec / godina)

6. Podaci o dužniku

a. ☐ Lice je isto kao i podnosilac zahtjeva naveden u tački 4.

b. Prezime (ili prezimena):

c. Ime (ili imena):

d. Datum rođenja: (Dan / mjesec / godina)

7. Ovaj obrazac za dostavljanje podataka se odnosi i prati ga primjena:

☐ člana 10 (stav 1) tačka a)

☐ člana 10 (stav 1) tačka b)

☐ člana 10 (stav 1) tačka c)

☐ člana 10 (stav 1) tačka d)

☐ člana 10 (stav 1) tačka e)

☐ člana 10 (stav 1) tačka f)

☐ člana 10 (stav 2) tačka a)

☐ člana 10 (stav 2) tačka b)

☐ člana 10 (stav 2) tačka c)

8. Sljedeći dokumenti se prilažu uz zahtjev:

a. U svrhu podnošenja zahtjeva iz člana 10 (stav 1) tačka a) i:

U skladu sa članom 25:

☐ Kompletan tekst odluke (član 25 (stav 1) tačka a));

☐ Sažetak ili dio odluke koji je izdao nadležni organ države porijekla (član 25 (stav 3) tačka b) (ukoliko je primjenjivo);

☐ Dokument u kome se navodi da je odluka izvršna u državi porijekla i, u slučaju odluke upravnog organa, dokument u kome se navodi da su zahtjevi iz člana 19. (stav 3) ispunjeni, osim ako ta država nije odredila, u skladu s članom 57., da odluke njenih upravnih organa uvijek ispunjavaju te zahtjeve (član. 25 (stav 1) tačka b)) ili ako se primjenjuje član 25 (stav 3) tačka c);

☐ Ako se tuženi nije pojavio i nema zastupnika u postupku u državi porijekla, onda se dostavlja dokument ili dokumenti koji dokazuju, na odgovarajući način, ili da je tuženi imao odgovarajuće obavještenje o postupku i priliku da bude saslušan, ili da je tuženi na ispravan način obaviješten o odluci i da je imao priliku da uloži prigovor ili podnese žalbu po procesnim ili činjeničnim pitanjima (član 25 (stav 1) tačka c));

☐ Kada je potrebno, dokument koji pokazuje iznos svih dospjelih neplaćenih obaveza i datum na koji je taj iznos obračunat (član 25 (stav 1) tačka d));

☐ Kada je potrebno, dokumentaciju koja sadrži informacije koje su potrebne da se izvrše odgovarajući obračuni u slučaju odluke kojom se propisuje automatsko preračunavanje po indeksima (član 25 (stav 1) tačka e));

☐ Kada je potrebno, dokumentacija koja pokazuje u kojoj mjeri je podnosilac zahtjeva dobio besplatnu pravnu pomoć u državi porijekla (član 25 (stav 1) tačka f))

U skladu sa članom 30 (stav 3):

- ☐ Kompletan tekst dogovora o izdržavanju (član 30 (stav 3) tačka a))
- ☐ Dokument u kome se navodi da je određeni dogovor o izdržavanju izvršan kao odluka u državi porijekla (član 30 (stav 3) tačka b))
- ☐ Bilo koji drugi dokument koji se prilaže uz zahtjev (npr., ako je potrebno, dokument u svrhu člana 36 (stav 4)):

.....
.....
.....
.....

b. U svrhu podnošenja zahtjeva iz člana 10 (stav 1) tačka b), tačka c), tačka d), tačka e), tačka f) i (stav 2), tačka b) ili tačka c), potrebno je priložiti niz pratećih dokumenata (isključujući ovaj obrazac za dostavljanje podataka i sam zahtjev) u skladu s članom 11 (stav 3):

- ☐ Član 10 (stav 1) tačka b).....
- ☐ Član 10 (stav 1) tačka c).....
- ☐ Član 10 (stav 1) tačka d).....
- ☐ Član 10 (stav 1) tačka e).....
- ☐ Član 10 (stav 1) tačka f).....
- ☐ Član 10 (stav 2) tačka a).....
- ☐ Član 10 (stav 2) tačka b).....
- ☐ Član 10 (stav 2) tačka c).....

Ime: (štampanim slovima)

Datum

.....

Ovlašteni predstavnik centralnog organa
(godina)

(dan / mjesec /

ANEKS 2

Potvrda prijemni obrazac prema članu 12 (stav 3)

Obavještenje o povjerljivosti i zaštiti ličnih podataka

Lični podaci koji su prikupljeni ili dostavljeni na temelju Konvencije koriste se samo u svrhe za koje su prikupljeni ili dostavljeni. U skladu sa zakonom svoje države, svaki organ koji obrađuje te podatke osigurava njihovu povjerljivost.

Organ ne smije otkrivati ili potvrđivati informacije koje su prikupljene ili dostavljene primjenom ove Konvencije, ukoliko utvrdi da bi radeći to mogao ugroziti zdravlje, sigurnost ili slobodu osobe u skladu sa članom 40.

☐ Odluku da se ne daju informacije donosi centralni organ u skladu sa članom 40.

1. Centralni organ molitelj

- a. Adresa
- b. Broj telefona
- c. Broj faksa
- d. e-mail
- e. Poziv na broj

2. Kontakt osoba u državi moliteljici

- a. Adresa (ukoliko je drugačija)
- b. Broj telefona (ukoliko je drugačiji)
- c. Broj faksa (ukoliko je drugačiji)
- d. e-mail (ukoliko je drugačiji)
- e. Jezik (ili jezici)

3. Centralno izvršno tijelo traži

Adresa

4. Zamoljeni centralni organ potvrđuje prijem dana (dan / mjesec / godina) o prenosu obrasca za dostavljanje podataka centralnog organa (poziv na broj; od (dan / mjesec / godina)) koji se odnosi na zahtjev:

- ☐ Član 10 (stav 1) tačka a)
- ☐ Član 10 (stav 1) tačka b)
- ☐ Član 10 (stav 1) tačka c)
- ☐ Član 10 (stav 1) tačka d)
- ☐ Član 10 (stav 1) tačka e)
- ☐ Član 10 (stav 1) tačka f)
- ☐ Član 10 (stav 2) tačka a)
- ☐ Član 10 (stav 2) tačka b)
- ☐ Član 10 (stav 2) tačka c)

Prezime (ili prezimena) podnosioca zahtjeva:

Prezime (ili prezimena) osobe (ili osoba) za koju se izdržavanje traži ili plaća:

Prezime (ili prezimena) dužnika:

5. Početni koraci koje poduzima centralni organ:

- ☐ Spis je kompletan i nalazi se u fazi razmatranja;
- ☐ Pogledati status zahtjeva iz priloženog izvještaja;
- ☐ Izvještaj o statusu zahtjeva će uslijediti;
- ☐ Molimo navedite sljedeće dodatne informacije i / ili dokumentaciju:

☐ Zamoljeni centralni organ odbija da riješi ovaj zahtjev, jer je očito da zahtjevi iz Konvencije nisu ispunjeni (član 12 (stav 8)). Razlozi:

- ☐ su navedeni u priloženom dokumentu
- ☐ će biti dostavljeni u sljedećem dokumentu

Zamoljeni centralni organ zahtjeva da ga centralni organ molitelj obavijestiti o svakoj promjeni u statusu zahtjeva.

Ime: (štampanim slovima)

Datum :

.....
Ovlašteni predstavnik centralnog organa

(dan / mjesec / godina)

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje 38. Konvencije o međunarodnoj naplati potraživanja za izdržavanje djeteta i druge oblike izdržavanja porodice je član 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru, kao i član 82 tačka 17 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da Skupština potvrđuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA MEĐUNARODNIH ODNOSA I CILJ DONOŠENJA ZAKONA

Konvencijom se unapređuje saradnja između država u pogledu međunarodne naplate potraživanja za izdržavanje djeteta i druge oblike izdržavanja porodice. Konvencija se nadovezuje na najbolja rješenja postojećih haških konvencija i drugih međunarodnih instrumenata, naročito Konvencije Ujedinjenih nacija o ostvarivanju alimentacionih zahtjeva u inostranstvu od 20. juna 1956. godine. Konvencija je zaključena 23.februara 2007.godine a primjenjuje se od 1.januara 2013.godine.

Predmet ove Konvencije je obezbjeđivanje efikasne međunarodne naplate potraživanja za izdržavanje djeteta i druge oblike izdržavanja porodice, naročito putem: uspostavljanja sveobuhvatnog sistema saradnje između organa država ugovornica; omogućavanja prohodnosti zahtjeva za donošenje odluka o izdržavanju; staranja da se odluke o izdržavanju priznaju i izvršavaju; i zahtijevanja efikasnih mjera za brzo sprovođenje odluka o izdržavanju.

Konvencija se primjenjuje na: obaveze izdržavanja koje proističu iz odnosa roditelj–dijete prema licu koje nije navršilo 21 godinu i priznavanje i izvršenje ili izvršenje odluka o izdržavanju bračnog druga. Svaka država ugovornica može, u skladu s članom 62, da zadrži pravo da ograniči primjenu Konvencije. Takođe, svaka država ugovornica može izjaviti, u skladu s članom 63, da će proširiti primjenu cijele Konvencije ili nekog njenog dijela na bilo koju obavezu izdržavanja koja proističe iz porodičnih odnosa, roditeljstva, braka ili srodstva, uključujući naročito obaveze u pogledu ranjivih lica. Odredbe Konvencije primjenjuju se na djecu bez obzira na bračni status roditelja.

U odnosima između država ugovornica, ova Konvencija, shodno članu 56 stav 2, zamjenjuje *Hašku konvenciju od 2. oktobra 1973. godine o priznavanju i izvršenju odluka o obavezama izdržavanja* i *Hašku konvenciju od 15. aprila 1958. godine* koja se odnosi na priznavanje i izvršenje odluka o

obavezama izdržavanja djece, u mjeri u kojoj se djelokrug njihove primjene između takvih država podudara s djelokrugom primjene ove Konvencije.

Donošenje Konvencije predviđeno je Akcionim planom za poglavlje 24 podtač. 5.1.8, 5.1.9, a takođe potvrđivanje ove Konvencije predviđeno je smjernicama Strategije pravosuđa 2014-2018. (str. 36, 3.3.1. Dalji razvoj međunarodne i regionalne pravosudne saradnje, Strateške smjernice).

III OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU MEĐUNARODNIM UGOVOROM

Države potpisnice ove Konvencije, odlučile su da zaključe ovu Konvenciju u želji da unaprijede saradnju između država u pogledu međunarodne naplate potraživanja za izdržavanje djeteta i druge oblike izdržavanja porodice, svjesne potrebe za postupcima koji daju rezultate i koji su dostupni, brzi, djelotvorni, ekonomični, prilagodljivi i pravični, želeći da se nadovežu na najbolja rješenja postojećih haških konvencija i drugih međunarodnih instrumenata, naročito *Konvencije Ujedinjenih nacija o ostvarivanju alimentacionih zahtjeva u inostranstvu* od 20. juna 1956. godine, nastojeći da iskoriste tehnološki napredak i stvore fleksibilan sistem koji može nastaviti da se razvija u skladu s promijenjenim potrebama i novim mogućnostima koje stvara dalji tehnološki napredak. Države potpisnice podsjećaju da u skladu sa čl. 3 i 27 *Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta* od 20. novembra 1989. godine, najbolji interesi djeteta moraju biti od primarnog značaja u svim aktivnostima koje se tiču djece, da svako dijete ima pravo na životni standard koji odgovara njegovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i socijalnom razvoju, da roditelj(i) ili druga lica odgovorna za dijete imaju prvenstvenu dužnost da u skladu sa svojim sposobnostima i finansijskim mogućnostima obezbijede uslove života neophodne za razvoj djeteta, i da države potpisnice treba da preduzmu sve odgovarajuće mjere, uključujući zaključivanje međunarodnih sporazuma, kako bi obezbijedile naplatu potraživanja za izdržavanje djeteta od strane roditelja ili drugih odgovornih lica, naročito kada takva lica žive u drugoj državi u odnosu na državu u kojoj živi dijete.

I. PREDMET, DJELOKRUG I DEFINICIJE

Predmet (Član 1)

Predmet ove Konvencije je obezbjeđivanje efikasne međunarodne naplate potraživanja za izdržavanje djeteta i druge oblike izdržavanja porodice, naročito putem: uspostavljanja sveobuhvatnog sistema saradnje između organa država ugovornica; omogućavanja prohodnosti zahtjeva za donošenje odluka o izdržavanju;

staranja da se odluke o izdržavanju priznaju i izvršavaju i zahtijevanja efikasnih mjera za brzo sprovođenje odluka o izdržavanju.

Djelokrug primjene (Član 2)

Ova Konvencija primjenjuje se na: obaveze izdržavanja koje proističu iz odnosa roditelj–dijete prema licu koje nije navršilo 21 godinu; priznavanje i izvršenje ili izvršenje odluke o izdržavanju bračnog druga, kada je zahtjev sa potraživanjem podnesen u smislu tačke a) izdržavanje bračnog druga, izuzimajući poglavlja II i III.

Svaka država ugovornica može, u skladu s članom 62, zadržati pravo da ograniči primjenu Konvencije u pogledu tačke 1 a) na lica koja nijesu navršila 18 godina. Država ugovornica koja izrazi ovu rezervu neće imati pravo da zahtijeva primjenu Konvencije na lica koja su onih godina starosti koje je isključila svojom rezervom. Svaka država ugovornica može izjaviti, u skladu s članom 63, da će proširiti primjenu cijele Konvencije ili nekog njenog dijela na bilo koju obavezu izdržavanja koja proističe iz porodičnih odnosa, roditeljstva, braka ili srodstva, uključujući naročito obaveze u pogledu ranjivih lica. Svaka takva izjava stvara obaveze između dvije države ugovornice samo u onoj mjeri u kojoj se njihove izjave

odnose na iste obaveze izdržavanja i djelove Konvencije. Odredbe ove Konvencije primjenjuju se na djecu bez obzira na bračni status roditelja.

Definicije (Član 3)

Za potrebe ove Konvencije dato je pojašnjenje pojedinih izraza: „Povjerilac“ označava pojedinca kojem se izdržavanje duguje ili navodno duguje; „Dužnik“ označava pojedinca koji duguje ili navodno duguje izdržavanje; „Pravna pomoć“ označava pomoć koja je neophodna da podnosiocima zahtjeva omogući da spoznaju i ustvrde svoja prava i da se obezbijedi cjelovita i efikasna obrada zahtjeva u zamoljenoj državi.

Način pružanja takve pomoći može, prema potrebi, uključivati pravni savjet, pomoć prilikom podnošenja slučaja organu, pravno zastupanje i oslobađanje od troškova postupka; „Pisani sporazum“ označava sporazum koji je zapisan na bilo kom mediju, čije informacije su dostupne na način da se mogu koristiti kao naknadna referenca; „Ugovor o izdržavanju“ označava ugovor u pisanoj formi u vezi s plaćanjem troškova izdržavanja, koji je formalno sačinjen ili upisan kao autentičan instrument od strane nadležnog organa ili potvrđen, zaključen, upisan ili podnesen nadležnom organu te može podlijevati nadzoru ili izmjenama od strane nadležnog organa; „ranjivo lice“ označava lice koje nije sposobno da se samo izdržava iz razloga narušenih ili nedovoljnih ličnih sposobnosti.

II. SARADNJA U DOMENU ADMINISTRACIJE

Imenovanje centralnih organa (Član 4)

Svaka država ugovornica imenuje centralni organ koji obavlja dužnosti povjerene ovom Konvencijom. Federalne države, države sa više od jednog pravnog sistema ili države sa autonomnim teritorijalnim jedinicama mogu imenovati više od jednog centralnog organa, određivši pritom djelokrug njihovih teritorijalnih ili ličnih nadležnosti. Kada neka država imenuje više od jednog centralnog organa, ona određuje centralni organ kojem se upućuje sva korespondencija za prosljeđivanje nadležnom centralnom organu u toj državi.

O imenovanju centralnog organa ili više njih, njihovim kontakt informacijama i djelokrugu njihovih funkcija kada je to relevantno u skladu sa stavom 2, država ugovornica obavještava Stalni biro Haške konferencije za međunarodno privatno pravo u trenutku deponovanja instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju ili kada se izjava podnese u skladu sa članom 61. Država ugovornica odmah obavještava Stalni biro o svim izmjenama.

Opšte funkcije centralnih organa (Član 5)

Nadležnost centralnih organa je da sarađuju jedni s drugima i promovišu saradnju između nadležnih organa u svojim državama u svrhu ispunjenja ciljeva Konvencije i da traže koliko je god moguće rješenja za poteškoće koje nastaju u primjeni Konvencije.

Posebne funkcije centralnih organa (Član 6)

Centralni organi pružaju pomoć u vezi sa zahtjevima iz poglavlja III. a naročito: prenose i primaju takve zahtjeve i iniciraju ili olakšavaju pokretanje postupaka u pogledu tih zahtjeva.

U odnosu na takve zahtjeve, preduzimaju odgovarajuće mjere: kada to nalažu okolnosti, obezbjeđuju ili olakšavaju pružanje pravne pomoći; pomažu u lociranju dužnika i povjerioca; pomažu da se dobiju relevantne informacije u vezi s prihodima i, kada je to neophodno, drugim finansijskim okolnostima dužnika i povjerioca, uključujući lokaciju imovine; podstiču prijateljska rješenja u cilju postizanja dobrovoljnog plaćanja troškova izdržavanja, kada je to prikladno, posredovanjem, pomirenjem i sličnim procesima; olakšavaju tekuće izvršenje odluka o izdržavanju, uključujući i sve zaostale isplate; olakšavaju prikupljanje i brz prenos uplata za izdržavanje; olakšavaju prikupljanje dokumentacije ili

drugih dokaza; obezbjeđuju pomoć u utvrđivanju roditeljstva kada je to neophodno radi naplate potraživanja za izdržavanje; iniciraju ili olakšavaju pokretanje postupaka radi dobijanja svih neophodnih privremenih mjera teritorijalne prirode, čiji je cilj obezbjeđivanje rezultata zahtjeva za izdržavanje koji se rješavaju; omogućavaju dostavljanje dokumenata.

Funkcije centralnih organa u skladu s ovim članom mogu obavljati javni organi ili drugi organi koji podliježu nadzoru nadležnih organa vlasti u toj državi, u onoj mjeri u kojoj to dozvoljava zakon u njihovoj državi. Država ugovornica obavještava Stalni biro Haške konferencije za međunarodno privatno pravo o imenovanju nekog takvog javnog organa ili više njih, kao i o podacima za kontakt s njima i djelokrugu njihovih funkcija. Države ugovornice odmah obavještavaju Stalni biro o svim izmjenama.

Ništa iz ovog člana ili člana 7 neće se tumačiti kao nametanje obaveze centralnom organu da vrši ovlašćenja koja, u skladu sa zakonom, date države mogu vršiti samo sudski organi.

Zahtjevi za posebnim mjerama (Član 7)

Centralni organ može drugom centralnom organu poslati zahtjev potkrijepljen razlozima da preduzme odgovarajuće posebne mjere prema članu 6 stav 2 tač. b), c), g), h), i) i j) onda kada nema neriješenih zahtjeva iz člana 10. Centralni organ kojem je zahtjev upućen preduzima odgovarajuće mjere ukoliko smatra da su one neophodne kako bi se pomoglo potencijalnom tražiocu da sačini zahtjev iz člana 10 ili da odredi da li je takav zahtjev potrebno inicirati.

Centralni organ takođe može preduzeti posebne mjere na zahtjev drugog centralnog organa vezano za slučaj koji sadrži međunarodni element u vezi s naplatom potraživanja za izdržavanje o kojem se odlučuje u državi koja šalje zahtjev.

Troškovi centralnog organa (Član 8)

Svaki centralni organ snosi svoje sopstvene troškove u primjeni ove Konvencije. Centralni organi ne mogu podnosiocu zahtjeva nametati nikakva plaćanja za pružanje svojih usluga u skladu sa Konvencijom, osim u slučaju izuzetnih troškova koji proističu iz zahtjeva za posebnim mjerama u skladu s članom 7. Zamoljeni centralni organ ne može naplatiti troškove usluga navedenih u stavu 2 bez prethodne saglasnosti podnosioca zahtjeva za pružanje takvih usluga pod tim cijenama.

III.ZAHTJEVI POSREDSTVOM CENTRALNIH ORGANA

Zahtjev posredstvom centralnih organa (Član 9)

Zahtjev iz ovog poglavlja upućuje se centralnom organu zamoljene države posredstvom centralnog organa države ugovornice u kojoj podnosilac zahtjeva ima prebivalište. Za svrhe ove odredbe, prebivalište isključuje puko prisustvo.

Zahtjevi na raspolaganju (Član 10)

Sljedeće kategorije zahtjeva na raspolaganju su, u državi koja šalje zahtjev, povjeriocu koji traži nadoknadu za izdržavanje prema ovoj Konvenciji: priznavanje ili priznavanje i izvršenje odluke; izvršenje odluke donesene ili priznate u zamoljenoj državi; donošenje odluke u zamoljenoj državi kada ne postoji prethodna odluka, uključujući i utvrđivanje roditeljstva onda kada je to potrebno; donošenje odluke u zamoljenoj državi onda kada priznavanje ili izvršenje odluke nije moguće, ili se odbija, zbog nedostatka osnova za priznavanje ili izvršenje u skladu sa članom 20, ili po osnovu navedenom u članu 22 tač. b) ili e); izmjena odluke donesene u zamoljenoj državi; izmjena odluke donesene u nekoj drugoj državi u odnosu na zamoljenu državu.

Sljedeće kategorije zahtjeva na raspolaganju su, u državi koja šalje zahtjev, dužniku protiv kojeg postoji odluka o izdržavanju: priznavanje odluke ili ekvivalentne procedure koja vodi do suspenzije, ili ograničava izvršenje prethodne odluke u zamoljenoj državi; izmjena odluke donesene u zamoljenoj državi; izmjena odluke donešene u nekoj drugoj državi u odnosu na zamoljenu državu.

Osim ako nije drugačije propisano ovom Konvencijom, o zahtjevima iz st. 1 i 2 odlučivaće se prema zakonu zamoljene države, a zahtjevi iz stava 1 tač. c) do f) i stava 2 tač. b) i c) podliježu propisima o nadležnosti koji su na snazi u zamoljenoj državi.

Sadržaj zahtjeva (Član 11)

Svi zahtjevi prema članu 10 sadrže najmanje: izjavu o prirodi zahtjeva; ime i podatke za kontakt, uključujući adresu i datum rođenja podnosioca zahtjeva; ime i, ako je poznata, adresu i datum rođenja tužene strane; ime i datum rođenja svakog lica za koje se traži izdržavanje; osnov na kojem se zasniva zahtjev; u zahtjevu povjerioca, informacije koje se odnose na mjesto na koje treba poslati ili elektronski prenijeti uplatu za izdržavanje; osim u zahtjevu iz člana 10 stav 1 tačka a) i stav 2 tačka a), bilo kakve informacije ili dokumenta navedena u izjavi u skladu s članom 63 od strane zamoljene države; ime i kontakt podatke za lice ili jedinicu iz centralnog organa države koja šalje zahtjev, odgovornih za postupanje po zahtjevu.

Kada je to adekvatno, i u mjeri u kojoj je poznato, zahtjev uz to naročito sadrži: finansijske okolnosti povjerioca; finansijske okolnosti dužnika, uključujući i naziv i adresu poslodavca dužnika i prirodu i lokaciju imovine dužnika; svaku drugu informaciju koja može pomoći u vezi lociranja tužene strane.

Uz zahtjev se prilažu sve neophodne dodatne informacije ili dokumentacija, uključujući i dokumenta koja se odnose na pravo podnosioca zahtjeva na besplatnu pravnu pomoć. Kada su u pitanju zahtjevi iz člana 10 stav 1 tačka a) i stav 2 tačka a), uz zahtjev se prilažu samo dokumenta navedena u članu 25. Zahtjev iz člana 10 može se sačiniti na obrascu koji je preporučila i objavila Haška konferencija za međunarodno privatno pravo.

Slanje, primanje i postupanje po zahtjevima i predmetima posredstvom centralnih organa (Član 12)

Centralni organ države koja šalje zahtjev dužan je da pomogne podnosiocu zahtjeva kako bi se obezbijedilo da zahtjev prate sve informacije i dokumentacija za koju zna da je neophodna za razmatranje zahtjeva. Kada smatra da je zahtjev u skladu sa zahtjevima iz Konvencije, centralni organ države koja šalje zahtjev šalje zahtjev centralnom organu zamoljene države, u ime i uz odobrenje podnosioca zahtjeva. Zahtjev prati propratni akt dat u Aneks 1. Kada to od njega zatraži centralni organ zamoljene države, centralni organ države koja šalje zahtjev dostavlja kompletan primjerak svakog dokumenta iz člana 16 stav 3, člana 25 stav 1 tač. a), b) i d) i stav 3 tačka b) i člana 30 stav 3, ovjeren od strane nadležnog organa u državi porijekla.

U roku od šest sedmica od dana prijema zahtjeva, zamoljeni centralni organ potvrđuje prijem na obrascu navedenom u Aneks 2 i obavještava centralni organ države koja šalje zahtjev o preduzetim i budućim početnim koracima koje će preduzeti u postupanju po zahtjevu, te može zatražiti svaki dalji potrebni dokument ili informaciju. U roku istog perioda od šest sedmica, zamoljeni centralni organ dostavlja centralnom organu koji je poslao zahtjev ime i kontakt podatke za lice ili jedinicu koja je nadležna da odgovori na upite koji se odnose na napredak u postupku po zahtjevu.

U roku od tri mjeseca nakon potvrde prijema, zamoljeni centralni organ obavještava centralni organ koji je poslao zahtjev o statusu zahtjeva. Zamoljeni centralni organi i centralni organi koji šalju zahtjev dužni su da jedni druge obavijeste o: licu ili jedinici nadležnoj za konkretan predmet; napretku u predmetu, te da daju blagovremene odgovore na upite.

Centralni organi obrađuju predmet onoliko brzo koliko to dozvoljava propisno razmatranje pitanja. Centralni organi koriste najbrže i najefikasnije načine komunikacije koji su im na raspolaganju. Zamoljeni centralni organ može odbiti postupanje po zahtjevu samo ako je očigledno da uslovi Konvencije nijesu ispunjeni. U tom slučaju, takav centralni organ odmah obavještava centralni organ koji je poslao zahtjev o razlozima svog odbijanja.

Zamoljeni centralni organ ne može odbiti zahtjev samo na osnovu toga što su potrebna dodatna dokumenta ili informacije. Međutim, zamoljeni centralni organ može zatražiti od centralnog organa koji šalje zahtjev da obezbijedi ta dodatna dokumenta ili informacije. Ukoliko centralni organ koji šalje zahtjev to ne učini u roku od tri mjeseca ili nekog dužeg perioda kojeg naznači zamoljeni centralni organ, zamoljeni centralni organ može odlučiti da neće dalje postupati po zahtjevu. U tom slučaju, zamoljeni centralni organ o svojoj odluci obavještava centralni organ koji je poslao zahtjev.

Sredstva komunikacije (Član 13)

Tužena strana ne može samo na osnovu medija ili sredstva komunikacije kojeg su koristili centralni organi osporiti zahtjev poslat posredstvom centralnih organa država ugovornica, u skladu s ovim poglavljem, niti bilo koji dokument ili informaciju u prilogu tog zahtjeva ili one koje pribavi centralni organ.

Djelotvoran pristup postupku (Član 14)

Zamoljena država podnosiocima zahtjeva obezbjeđuje djelotvoran pristup postupcima, uključujući izvršne i žalbene postupke koji proističu iz zahtjeva u skladu s ovim poglavljem. Radi pružanja djelotvornog pristupa, zamoljena država pruža besplatnu pravnu pomoć u skladu s čl. 14 do 17, osim ako se ne primjenjuje stav 3. Zamoljena država nije obavezna da pruži takvu besplatnu pravnu pomoć ako i u mjeri u kojoj postupci te države omogućavaju podnosiocu zahtjeva da iznese svoj slučaj bez potrebe za takvom vrstom pomoći, a kada centralni organ pruža takve usluge besplatno ako su neophodne. Pravo na besplatnu pravnu pomoć ne smije biti manje od prava koje se uživa u odgovarajućim domaćim slučajevima. Kao garancija za plaćanje troškova i rashoda u postupcima prema ovoj Konvenciji neće se zahtijevati nikakav zalog, jemstvo ili depozit, kako god da su opisani.

Besplatna pravna pomoć kod zahtjeva za izdržavanje djeteta (Član 15)

Zamoljena država pruža besplatnu pravnu pomoć u pogledu svih zahtjeva povjerioca iz ovog poglavlja koji se odnose na obaveze izdržavanja koje proističu iz odnosa roditelj–dijete prema licu koje nije navršilo 21 godinu. Bez obzira na stav 1, zamoljena država može, vezano za zahtjeve koji nijesu zahtjevi iz člana 10 stav 1 tač. a) i b) i u slučajevima koje pokriva član 20 stav 4, odbiti besplatnu pravnu pomoć ako smatra da zahtjev ili bilo koja žalba očigledno nijesu meritorno zasnovani.

Izjava o dozvoli za korišćenje testa procjene sredstava potrebnih za dijete (Član 16)

Bez obzira na član 15 stav 1, država u skladu s članom 63 može izjaviti da će pružiti besplatnu pravnu pomoć i u pogledu zahtjeva koji ne potpadaju pod član 10 stav 1 tač. a) i b) i u slučajevima pokrivenim članom 20 stav 4, pod uslovom da se obavi test procjene sredstava potrebnih za dijete. Prilikom davanja takve izjave, država upućuje informaciju Stalnom birou Haške konferencije za međunarodno privatno pravo o načinu na koji će se obaviti procjena sredstava potrebnih za dijete, uključujući i finansijske kriterijume koje je potrebno ispuniti za zadovoljenje testa. Zahtjev naveden u stavu 1, adresiran na državu koja je dala izjavu na koju se upućuje u tom stavu, uključuje formalnu potvrdu

podnosioca zahtjeva u kojoj se navodi da sredstva za dijete zadovoljavaju kriterijume iz stava 2. Zamoljena država može zahtijevati dalje dokaze o sredstvima za dijete samo ako ima opravdane razloge da vjeruje da su informacije koje je dao podnosilac zahtjeva netačne.

Ukoliko je najpovoljnija pravna pomoć predviđena zakonima zamoljene države u smislu zahtjeva iz ovog poglavlja koji se odnose na obavezu izdržavanja djeteta koja proističe iz odnosa roditelj–dijete povoljnija nego ona predviđena u st. 1 do 3, pružiće se najpovoljnija pravna pomoć.

Zahtjevi koji ne potpadaju pod čl. 15 ili 16 (Član 17)

U slučaju svih zahtjeva prema ovoj Konvenciji koji nijesu oni predviđeni čl. 15 ili 16: pružanje besplatne pravne pomoći može podlijegati testu za procjenu sredstava ili testu za procjenu zasnovanosti; podnosilac zahtjeva koji je u državi porijekla ostvario pravo na besplatnu pravnu pomoć ima pravo, u bilo kom postupku priznavanja ili izvršenja, na najmanje isti obim besplatne pravne pomoći koju u istim uslovima propisuje zakon zamoljene države.

IV. OGRANIČENJA U POKRETANJU POSTUPAKA

Ograničenja postupaka (Član 18)

Kada je odluka donesena u državi ugovornici u kojoj povjerilac ima stalni boravak, dužnik ne može pokrenuti postupak za izmjenu odluke ili donošenje nove odluke u nekoj drugoj državi ugovornici sve dok povjerilac ima stalni boravak u državi u kojoj je odluka donesena.

Stav 1 ne primjenjuje se: kada, osim u sporovima u vezi s obavezama izdržavanja koje se odnose na djecu, postoji pisani sporazum između strana oko nadležnosti te druge države ugovornice; kada povjerilac potpada pod nadležnost te druge države ugovornice, bilo izričito ili odbranom merituma u slučaju bez ulaganja prigovora na nadležnost prvom mogućom prilikom; kada nadležni organ u državi porijekla ne može ili odbija vršiti nadležnost u smislu izmjene odluke ili donošenja nove odluke; ili kada se odluka donesena u državi porijekla ne može priznati ili proglasiti izvršnom u državi ugovornici u kojoj se razmatra sprovođenje postupka izmjene odluke ili donošenja nove odluke.

V. PRIZNAVANJE I IZVRŠENJE

Djelokrug poglavlja (član 19)

Ovo poglavlje primjenjuje se na odluke koje donese sudski ili upravni organ u pogledu obaveze izdržavanja. Termin „odluka“ takođe obuhvata nagodbu ili sporazum koji se zaključi pred takvim organom i kojeg takav organ odobri. Odluka može uključivati automatsko podešavanje indeksacijom ili zahtjev za plaćanje zaostalog duga, retroaktivnog izdržavanja ili kamate, kao i utvrđivanje troškova i rashoda. Ako se odluka ne odnosi isključivo na obavezu izdržavanja, dejstvo ovog poglavlja ograničava se na djelove odluke koji se tiču obaveza izdržavanja.

Za svrhe stava 1, „upravni organ“ označava javno tijelo čije odluke, prema zakonu države u kojoj je tijelo uspostavljeno: mogu biti predmet žalbe sudskom organu ili revizije od strane sudskog organa; ili imaju istu snagu i dejstvo kao odluke sudskih organa po istom pitanju.

Ovo poglavlje takođe se primjenjuje na sporazume o izdržavanju u skladu s članom 30. Odredbe ovog poglavlja takođe se primjenjuju na zahtjev za priznavanje i izvršenje koji se podnosi direktno nadležnom organu države kojoj se obraća u skladu s članom 37.

Osnov za priznavanje i izvršenje (Član 20)

Odluka donijeta u jednoj od država ugovornica (država porijekla) priznaje se i izvršava u drugim državama ugovornicama ako: je tužena strana imala stalni boravak u državi porijekla u vrijeme pokretanja postupka; tužena strana potpada pod nadležnost bilo izričito ili odbranom merituma u slučaju bez ulaganja prigovora na nadležnost prvom mogućom prilikom; je povjerilac imao stalni boravak u državi porijekla u vrijeme pokretanja postupka; je dijete za koje se naređuje izdržavanje imalo stalni boravak u državi porijekla u vrijeme pokretanja postupka, pod uslovom da je tužena strana živjela sa djetetom u toj državi ili da je imala prebivalište u toj državi i izdržavala dijete u toj državi; osim u sporovima koji se odnose na obavezu izdržavanja u pogledu djece, postoji sporazum strana o nadležnosti u pisanoj formi; ili je organ koji vrši nadležnost donio odluku o pitanju ličnog statusa ili roditeljske odgovornosti, osim ako je ta nadležnost bila zasnovana isključivo na državljanstvu strana.

Država ugovornica može izraziti rezervu, u skladu s članom 62, u pogledu stava 1 tač. c), e) ili f). Država ugovornica koja izražava rezervu iz stava 2 priznaće i izvršiti odluku ako njen zakon u sličnim činjeničnim okolnostima dodjeljuje ili bi dodijelio nadležnost svojim organima da donesu takvu odluku.

Država ugovornica će, ako priznavanje odluke nije moguće zbog rezerve iz stava 2, i ako dužnik ima stalni boravak u toj državi, preduzeti sve odgovarajuće mjere da donese odluku u korist povjerioca. Prethodna rečenica neće se primjenjivati na direktne zahtjeve za priznavanje i izvršenje shodno članu 19 stav 5, ili na potraživanja za izdržavanje shodno članu 2 stav 1 tačka b).

Odluka u korist djeteta koje nije navršilo 18 godina, i koja ne može biti priznata samo na osnovu rezerve u pogledu stava 1 tač. c), e) ili f), biće prihvaćena kao da utvrđuje podobnost tog djeteta za izdržavanje u zamoljenoj državi. Odluka se priznaje samo ako ima dejstvo u državi porijekla i izvršava se jedino ako je izvršna u državi porijekla.

Odvojenost i djelimično priznavanje i izvršenje (Član 21)

Ako zamoljena država nije u mogućnosti da prizna ili izvrši odluku u cjelosti, ona će priznati ili izvršiti bilo koji odvojeni dio odluke koji se može na taj način priznati ili izvršiti. Djelimično priznavanje ili izvršenje odluke uvijek se može zatražiti.

Osnov za odbijanje priznavanja i izvršenja (Član 22)

Priznavanje i izvršenje odluke može biti odbijeno ako: je priznavanje i izvršenje odluke očigledno u neskladu s pravnim poretom (*ordre public*) zamoljene države; je odluka dobijena prevarom u vezi s proceduralnim pitanjem; je postupak između istih strana i iste svrhe u toku pred organom zamoljene države i ako je takav postupak prvi pokrenut; odluka nije u skladu s odlukom donesenom između istih strana i u iste svrhe, bilo u zamoljenoj državi ili nekoj drugoj državi, pod uslovom da ova potonja odluka ispunjava uslove neophodne za njeno priznavanje ili izvršenje u zamoljenoj državi; u slučaju ako se tužena strana nije pojavila i nije imala zastupnika u postupku u državi porijekla kada zakon države porijekla predviđa obavještenje o postupku a tužena strana nije primila odgovarajuće obavještenje o postupku i nije imala priliku da bude saslušana; ili kada zakon države porijekla ne predviđa obavještenje o postupku a tužena strana nije primila odgovarajuće obavještenje o postupku i nije imala priliku da ospori ili uloži žalbu na činjenično ili pravno pitanje ili je odluka donesena u suprotnosti s članom 18.

Postupak po zahtjevu za priznavanje i izvršenje (Član 23)

Shodno odredbama Konvencije, postupci za priznavanje i izvršenje uređuju se zakonom države kojoj se obraća. Kada je zahtjev za priznavanje ili izvršenje odluke upućen posredstvom centralnih organa u skladu s poglavljem III, centralni organ kojem se obraća odmah će ili: uputiti zahtjev nadležnom organu

koji će bez odlaganja proglasiti odluku izvršnom ili upisati odluku za izvršenje ili preduzeti takve korake sam, ako je on taj nadležni organ.

Kada se zahtjev uputi direktno nadležnom organu države kojoj se obraća u skladu s članom 19 stav 5, taj organ će bez odlaganja proglasiti odluku izvršnom ili je upisati za izvršenje. Izjava ili upis mogu biti odbijeni samo na osnovu razloga navedenih u članu 22 tačka a). U ovoj fazi ni podnosilac zahtjeva ni tužena strana nemaju pravo podnošenja nikakvih podnesaka.

Podnosilac zahtjeva i tužena strana odmah se obavještavaju o izjavi ili upisu sačinjenom shodno st. 2 i 3, ili o odbijanju istih u skladu sa stavom 4, te mogu podnijeti prigovor ili žalbu po pitanju činjenica i primjene zakona. Prigovor ili žalba podnose se u roku od 30 dana od dana obavještenja iz stava 5. Ako strana koja podnosi prigovor ili žalbu nema prebivalište u državi ugovornici u kojoj su izjava ili upis sačinjeni ili odbijeni, prigovor ili žalba podnose se u roku od 60 dana od dana obavještenja.

Prigovor ili žalba mogu se zasnivati samo na sljedećem: razlozima za odbijanje priznavanja i izvršenja propisanim članom 22; osnovima za priznavanje i izvršenje u skladu s članom 20; autentičnost i cjelovitosti bilo kog dokumenta poslatog u skladu s članom 25 stav 1 tač. a), b) ili d) ili stav 3 tačka b). Prigovor ili žalba koju ulaže tužena strana takođe može biti zasnovana na podmirenju duga do one mjere do koje je priznavanje i izvršenje vezano za plaćanja koja su dospjela u prošlosti.

Podnosilac prigovora ili žalbe i tužena strana odmah se obavještavaju o odluci po prigovoru ili žalbi. Naredna žalba, ako je dozvoljena zakonom države kojoj se obraća, neće imati uticaj na odlaganje izvršenja odluke, osim ako ne postoje izuzetne okolnosti. Nadležni organ postupa bez odlaganja pri donošenju odluke o priznavanju i izvršenju, uključujući i žalbu.

Alternativni postupak po zahtjevu za priznavanje i izvršenje (Član 24)

Bez obzira na član 23 st. 2 do 11, država u skladu s članom 63 može izjaviti da će primijeniti postupak za priznavanje i izvršenje naveden u ovom članu.

Kada je zahtjev za priznavanje i izvršenje odluke upućen posredstvom centralnih organa u skladu s poglavljem III, centralni organ kojem se obraća odmah će ili: uputiti zahtjev nadležnom organu koji će odlučiti o zahtjevu za priznavanje i izvršenje; ili donijeti takvu odluku sam, ako je on taj nadležni organ.

Odluku o priznavanju i izvršenju nadležni organ donosi pošto tužena strana bude propisno i odmah obavještena o postupku i pošto obje strane dobiju adekvatnu priliku da budu saslušane. Nadležni organ može razmotriti osnove za odbijanje priznavanja i izvršenja navedene u članu 22 tač. a), c) i d) na sopstvenu inicijativu. Ovaj organ može razmotriti svaki osnov pobrojan u čl. 20, 22 i 23 stav 7 tačka c), ako to zatraži tužena strana ili ako se vezano za te osnove javljaju dileme iz uvida u dokumenta podnesena u skladu s članom 25.

Odbijanje priznavanja i izvršenja može se takođe zasnivati na podmirenju duga do one mjere do koje je priznavanje i izvršenje vezano za plaćanja koja su dospjela u prošlosti. Bilo kakva žalba, ako je dozvoljena zakonom države kojoj se obraća, neće imati uticaj na odlaganje izvršenja odluke, osim ako ne postoje izuzetne okolnosti. Nadležni organ postupa bez odlaganja pri donošenju odluke o priznavanju i izvršenju, uključujući i žalbu.

Dokumenta (Član 25)

Uz zahtjev za priznavanje i izvršenje iz člana 23 ili člana 24, dostavlja se sljedeće: kompletan tekst odluke; dokument u kojem se navodi da je odluka izvršna u državi porijekla i, u slučaju odluke upravnog organa, dokument u kojem se navodi da su ispunjeni uslovi iz člana 19 stav 3, osim ako je država u

skladu s članom 57 izjavila da odluke njenih upravnih organa uvijek ispunjavaju te uslove; ako se tužena strana nije pojavila i nije imala zastupnika u postupku u državi porijekla, dokument ili dokumenta koja potvrđuju, prema potrebi, ili da je tužena strana na odgovarajući način obaviještena o postupku te da je imala priliku da bude saslušana, ili da je tužena strana bila na odgovarajući način obaviještena o odluci te da je imala mogućnost da je ospori ili na nju uloži žalbu u pogledu činjeničnih i pravnih pitanja; onda kada je to neophodno, dokument kojim se pokazuje iznos zaostalih plaćanja i datum na koji je taj iznos izračunat; onda kada je to neophodno, u slučaju odluke kojom se predviđa automatsko prilagođavanje indeksacijom, dokument u kojem se daju informacije neophodne za odgovarajući obračun; onda kada je to neophodno, dokumentaciju kojom se pokazuje obim u kojem je podnosilac primao besplatnu pravnu pomoć u državi porijekla.

Po prigovoru ili žalbi prema članu 23 stav 7 tačka c), ili na zahtjev nadležnog organa u državi kojoj se obraća, odmah se dostavlja kompletan primjerak datog dokumenta, ovjeren od strane nadležnog organa u državi porijekla, i to: od strane centralnog organa države koja se obraća, kada je zahtjev upućen u skladu s poglavljem III; od strane podnosioca zahtjeva, kada je zahtjev upućen direktno nadležnom organu države kojoj se obraća.

U skladu s članom 57, država ugovornica može odrediti: da kompletan primjerak odluke, ovjeren od strane nadležnog organa u državi porijekla, mora biti priložen uz zahtjev; okolnosti u kojima će umjesto kompletnog teksta odluke prihvatiti sažetak ili izvod iz odluke koji sačini nadležni organ države porijekla, a koji se može sačiniti na obrascu koji je preporučila i objavila Haška konferencija za međunarodno privatno pravo ili da ne zahtijeva dokument u kojem se navodi da su uslovi iz člana 19 stav 3 ispunjeni.

Postupak po zahtjevu za priznavanje (Član 26)

Ovo poglavlje primjenjuje se uz potrebne izmjene na zahtjev za priznavanje odluke, osim kada je uslov izvršnosti zamijenjen uslovom da odluka ima dejstvo u državi porijekla.

Utvrđivanje činjenica (Član 27)

Svaki nadležni organ države kojoj se obraća obavezan je utvrđenim činjenicama na kojima se zasniva nadležnost organa države porijekla.

Odsustvo revizije merituma (Član 28)

Nijedno nadležno tijelo države kojoj se obraća neće vršiti reviziju merituma odluke.

Fizičko prisustvo djeteta ili podnosioca zahtjeva se ne zahtijeva (Član 29)

Fizičko prisustvo djeteta ili podnosioca zahtjeva neće se zahtijevati u bilo kom postupku u državi kojoj se obraća shodno ovom poglavlju.

Sporazum o izdržavanju (Član 30)

Sporazum o izdržavanju sačinjen u državi ugovornici ima pravo da bude priznat i izvršen kao odluka shodno ovom poglavlju, pod uslovom da je izvršan kao odluka u državi porijekla. Za svrhu člana 10 stav 1 tač. a) i b) i stav 2 tačka a), termin odluka uključuje sporazum o izdržavanju.

Uz zahtjev za priznavanje ili izvršenje sporazuma o izdržavanju prilaže se sljedeće: kompletan tekst sporazuma o izdržavanju i dokument u kojem se navodi da je konkretni sporazum o izdržavanju izvršan kao odluka u državi porijekla.

Priznavanje i izvršenje sporazuma o izdržavanju može se odbiti ako: je priznavanje i izvršenje očigledno u neskladu s pravnim poretkom države kojoj se obraća; je sporazum o izdržavanju pribavljen

prevarom ili falsifikovanjem; je sporazum o izdržavanju u neskladu s odlukom donesenom između istih strana i s istom svrhom, bilo u državi kojoj se obraća ili u nekoj drugoj državi, pod uslovom da ova potonja odluka ispunjava uslove neophodne za njeno priznavanje i izvršenje u državi kojoj se obraća.

Odredbe ovog poglavlja, izuzev čl. 20, 22, 23 stav 7 i člana 25 st. 1 i 3, primjenjuju se uz potrebne izmjene na priznavanje i izvršenje sporazuma o izdržavanju, izuzev što: izjava ili upis shodno članu 23 st. 2 i 3 može biti odbijen samo po osnovu propisanom u stavu 4 tačka a); prigovor ili žalba iz člana 23 stav 6 mogu biti zasnovani samo na razlozima za odbijanje priznavanja i izvršenja propisanim u stavu 4 i autentičnosti i cjelovitosti bilo kog dokumenta podnešenog u skladu sa stavom 3; kada je u pitanju postupak iz člana 24 stav 4, nadležni organ može po sopstvenoj inicijativi razmotriti osnov za odbijanje priznanja i izvršenja propisan u stavu 4 tačka a) ovog člana. Nadležni organ može razmotriti sve razloge navedene u stavu 4 ovog člana i autentičnost i cjelovitost svakog dokumenta podnešenog u skladu sa stavom 3 ako to zahtijeva tužena strana ili ako se vezano za te razloge javljaju dileme iz uvida u ta dokumenta.

Postupak za priznavanje i izvršenje sporazuma o izdržavanju biće prekinut ako je pred nadležnim organom države ugovornice u postupku rješavanja prigovor vezan za sporazum. U skladu s članom 63, država može izjaviti da zahtjevi za priznavanje i izvršenje sporazuma o izdržavanju mogu biti podneseni samo posredstvom centralnih organa. U skladu s članom 62, država ugovornica može zadržati pravo da ne prizna i ne izvrši sporazum o izdržavanju.

Odluke koje su posljedica zajedničkog djelovanja privremenih i afirmativnih naloga (Član 31)

Ako je odluka donesena kao posljedica zajedničkog djelovanja privremenog naloga izdatog u jednoj državi i naloga izdatog od strane organa druge države („država afirmator”), kojim se potvrđuje privremeni nalog: u smislu ovog poglavlja, svaka od tih država smatra se državom porijekla; uslovi iz člana 22 tačka e) biće ispunjeni ako je tužena strana bila na odgovarajući način obaviještena o postupku u državi afirmatoru i ako je imala mogućnost da se suprotstavi potvrđivanju privremenog naloga; uslov iz člana 20 stav 6 da je odluka izvršna u državi porijekla ispunjen je ako je odluka izvršna u državi afirmatoru; i član 18 ne sprječava pokretanje postupka za izmjenu odluke u bilo kojoj od ovih dviju država.

VI. IZVRŠENJE OD STRANE DRŽAVE KOJOJ SE OBRAĆA

Izvršenje prema domaćem pravu (Član 32)

Shodno odredbama ovog poglavlja, izvršenje se odvija u skladu sa zakonom države kojoj se obraća. Izvršenje se obavlja bez odlaganja. Kada se zahtjevi upućuju posredstvom centralnih organa, i kada je odluka proglašena izvršnom ili je upisana za izvršenje prema poglavlju V, izvršenje se obavlja bez potrebe za daljim radnjama od strane podnosioca zahtjeva.

U vezi s trajanjem obaveze izdržavanja, važe pravila koja se primjenjuju u državi porijekla odluke. Bilo kakvo ograničavanje perioda tokom kojeg se može izvršiti plaćanje zaostalih uplata utvrđuje se bilo prema pravu države porijekla odluke ili prema pravu države kojoj se obraća, zavisno od toga koja od njih određuje duži rok zastare.

Nediskriminacija (Član 33)

Država kojoj se obraća mora pružiti najmanje isti broj izvršnih metoda za slučajeve iz Konvencije, koji su na raspolaganju u domaćim slučajevima.

Mjere izvršenja (Član 34)

Države ugovornice u svom domaćem pravu omogućavaju korišćenje djelotvornih mjera za izvršenje odluka u skladu s ovom Konvencijom.

Takve mjere mogu uključivati: zadržavanje plate; blokiranje bankovnih računa i drugih izvora; oduzimanje od socijalnih davanja; založno pravo ili prinudnu prodaju imovine; zadržavanje povraćaja poreza; zadržavanje ili zabranu na penzije; prijavu kreditnim institucijama; odbijanje, obustavu ili oduzimanje različitih dozvola (na primjer, vozačke dozvole); korišćenje medijacije, pomirenja ili sličnih procesa u cilju dobrovoljnog dogovora.

Prenos sredstava (Član 35)

Države ugovornice podstiču se da promovišu, uključujući i putem međunarodnih sporazuma, korišćenje najekonomičnijih i djelotvornih dostupnih metoda za prenos sredstava za plaćanje izdržavanja. Država ugovornica, prema čijem zakonu je prenos sredstava ograničen, daje najviši prioritet prenosu sredstava koja se isplaćuju prema ovoj Konvenciji.

VII. JAVNI ORGANI

Javni organi kao podnosioci zahtjeva (Član 36)

Za svrhe zahtjeva za priznavanje i izvršenje iz člana 10 stav 1 tač. a) i b) i slučajeva iz člana 20 stav 4, termin povjericac uključuje javne organe koji nastupaju umjesto pojedinca koji potražuje izdržavanje ili pojedinca koji potražuje isplate za naknade predviđene umjesto izdržavanja. Pravo javnog organa da nastupa umjesto pojedinca koji potražuje izdržavanje ili isplatu nadoknada predviđenih za povjerioca umjesto izdržavanja regulisano je zakonom koji se primjenjuje na taj organ.

Javni organ može zatražiti priznavanje ili izvršenje: odluke donesene protiv dužnika po zahtjevu javnog organa koji zahtijeva plaćanje naknade umjesto izdržavanja i odluke donesene između povjerioca i dužnika u mjeri u kojoj je povjericu isplaćena naknada umjesto izdržavanja. Javni organ koji traži priznavanje ili izvršenje odluke po upućivanju zahtjeva dužan je dostaviti sva dokumenta neophodna za utvrđivanje njegovih prava prema stavu 2, te da su naknade isplaćene povjericu.

VIII. OPŠTE ODREDBE

Direktni zahtjevi nadležnim organima (Član 37)

Konvencijom se ne isključuje mogućnost korišćenja procedura koje su na raspolaganju prema domaćem zakonu države ugovornice, a koje omogućavaju licu (podnosiocu zahtjeva) da se direktno obrati nadležnom organu te države po pitanju koje reguliše Konvencija, uključujući, shodno članu 18, u svrhu da se utvrdi ili izmijeni odluka o izdržavanju.

Član 14 stav 5 i član 17 tačka b) i odredbe poglavlja V, VI, VII i ovog poglavlja, s izuzetkom člana 40 stav 2, čl. 42, 43 stav 3, člana 44 stav 3, čl. 45 i 55, primjenjuju se u vezi sa zahtjevom za priznavanje i izvršenje koji se upućuje direktno nadležnom organu države ugovornice.

Za svrhe stava 2, na odluku kojom se dodjeljuje izdržavanje za ranjivo lice starije od godina starosti navedenih u toj tački primjenjuje se član 2 stav 1 tačka a), kada je takva odluka donesena prije nego što je to lice navršilo te godine starosti i pod uslovom da su razlog za izdržavanje preko te starosne granice narušene sposobnosti.

Zaštita ličnih podataka (Član 38)

Lični podaci prikupljeni ili preneseni u vezi s Konvencijom koristeće se samo u svrhe za koje su prikupljeni ili preneseni.

Povjerljivost (Član 39)

Svaki organ koji obrađuje informacije obezbjeđuje njihovu povjerljivost u skladu sa zakonom svoje države.

Neotkrivanje informacija (Član 40)

Organi neće otkriti informacije prikupljene ili prenesene u primjeni ove Konvencije ako utvrde da bi činjenje takve radnje moglo ugroziti zdravlje, bezbjednost ili slobodu nekog lica. Odluku koju u tom smislu donese jedan centralni organ uzeće u obzir drugi centralni organ, posebno u slučajevima nasilja u porodici. Ništa iz ovog člana neće ometati prikupljanje i prenošenje informacija od strane i između organa sve dok je to neophodno u cilju sprovođenja obaveza iz ove Konvencije.

Odsustvo službenog potvrđivanja (Član 41)

U kontekstu ove Konvencije ne može se zahtijevati službeno potvrđivanje ili druga slična formalnost.

Punomoćje (Član 42)

Centralni organ države kojoj se šalje zahtjev može zatražiti punomoćje od podnosioca zahtjeva samo ako nastupa u njegovo ili njeno ime u sudskim postupcima ili pred drugim organima, ili da bi odredio svog predstavnika da tako nastupa.

Naplata troškova (Član 43)

Naplata bilo kakvih troškova koji nastanu primjenom ove Konvencije neće imati prioritet u odnosu na naplatu troškova izdržavanja. Država može naplatiti troškove od strane koja je izgubila spor. Za svrhe zahtjeva iz člana 10 stav 1 tačka b) da se naplate troškovi od strane koja je izgubila spor u skladu sa stavom 2, termin „povjerilac“ iz člana 10 stav 1 uključuje državu. Ovaj član ne dovodi u pitanje član 8.

Zahtjevi u smislu jezika (Član 44)

Zahtjev i s njim povezana dokumenta moraju biti na izvornom jeziku i praćena prevodom na službeni jezik zamoljene države ili drugi jezik koji je, posredstvom izjave u skladu s članom 63, kao prihvatljiv odredila zamoljena država, osim ako nadležni organ te države smatra da prevod nije potreban. Država ugovornica koja ima više službenih jezika i ne može, zbog domaćeg prava, na cijeloj svojoj teritoriji prihvatiti dokumenta na jednom od tih jezika će, posredstvom izjave, u skladu s članom 63, odrediti jezik na kojem će biti sačinjeni dokumenti ili njihovi prevodi radi upućivanja u određene djelove njene teritorije.

Ukoliko nije drugačije dogovoreno između centralnih organa, sva druga komunikacija između tih organa odvija se na službenom jeziku zamoljene države ili na engleskom ili francuskom jeziku. Međutim, država ugovornica može izraziti rezervu u skladu s članom 62 i na taj način uložiti prigovor na korišćenje engleskog ili francuskog jezika.

Sredstva i troškovi prevođenja (Član 45)

U slučaju zahtjeva iz poglavlja III, centralni organ može se saglasiti u pojedinačnim slučajevima, ili uopšte, da prevod na službeni jezik zamoljene države može biti sačinjen u zamoljenoj državi, sa izvornog jezika ili drugog dogovorenog jezika. Ako nema sporazuma i nije moguće da centralni organ koji šalje zahtjev ispuni zahtjeve iz člana 44 st. 1 i 2, onda zahtjev i vezani dokumenti mogu biti upućeni sa prevodom na engleski ili francuski jezik, za dalje prevođenje na službeni jezik zamoljene države.

Troškove prevođenja koji nastanu primjenom stava 1 snosi država koja šalje zahtjev, osim ako nije drugačije dogovoreno između centralnih organa datih država. Bez obzira na član 8, centralni organ koji šalje zahtjev može naplatiti podnosiocu zahtjeva troškove prevođenja zahtjeva i s njim povezanih dokumenata, osim u mjeri u kojoj ti troškovi mogu biti pokriveni njegovim sistemom pravne pomoći.

Nejedinstveni pravni sistemi – tumačenje (Član 46)

Kada je u pitanju država u kojoj postoje dva pravna sistema ili više njih, ili više vrsta pravila u pogledu pitanja regulisanog Konvencijom u različitim teritorijalnim jedinicama: svako pozivanje na pravo ili postupak države tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na pravo ili postupak na snazi u relevantnoj teritorijalnoj jedinici; svako pozivanje na odluku donesenu, priznatu, priznatu i izvršenu, izvršenu ili izmijenjenu u toj državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na odluku donesenu, priznatu, priznatu i izvršenu, izvršenu ili izmijenjenu u relevantnoj teritorijalnoj jedinici; svako pozivanje na sudski ili upravni organ u toj državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na sudski ili upravni organ u relevantnoj teritorijalnoj jedinici; svako pozivanje na nadležne organe, javne organe i druge organe u toj državi, izuzev centralnih organa, tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na organe ovlaštene da postupaju u relevantnoj teritorijalnoj jedinici; svako pozivanje na prebivalište ili stalni boravak u toj državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na prebivalište ili stalni boravak u relevantnoj teritorijalnoj jedinici; svako pozivanje na lokaciju imovine u toj državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na lokaciju imovine u relevantnoj teritorijalnoj jedinici; svako pozivanje na sporazum o reciprocitetu na snazi u državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na sporazum o reciprocitetu na snazi u relevantnoj teritorijalnoj jedinici; svako pozivanje na besplatnu pravnu pomoć u toj državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na besplatnu pravnu pomoć u relevantnoj teritorijalnoj jedinici; svako pozivanje na sporazum o izdržavanju sačinjen u državi tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na sporazum o izdržavanju sačinjen u relevantnoj teritorijalnoj jedinici; svako pozivanje na naplatu troškova od strane države tumači se, onda kada je to primjereno, kao pozivanje na naplatu troškova od strane relevantne teritorijalne jedinice.

Ovaj član ne primjenjuje se na organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju.

Nejedinstveni pravni sistemi – materijalna pravila (Član 47)

Država ugovornica sa dvije ili više teritorijalnih jedinica u kojima se primjenjuju različiti pravni sistemi nema obavezu da primjenjuje ovu Konvenciju na situacije koje uključuju isključivo takve različite teritorijalne jedinice. Nadležni organ u teritorijalnoj jedinici države ugovornice sa dvije ili više teritorijalnih jedinica u kojima se primjenjuju različiti pravni sistemi nema obavezu da prizna ili izvrši odluku iz druge države ugovornice samo zbog toga što je odluka priznata i izvršena u drugoj teritorijalnoj jedinici iste države ugovornice prema ovoj Konvenciji.

Ovaj član ne primjenjuje se na organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju.

Koordinacija s prethodnim haškim konvencijama o izdržavanju (Član 48)

U odnosima između država ugovornica, ova Konvencija shodno članu 56 stav 2 zamjenjuje *Hašku konvenciju od 2. oktobra 1973. godine o priznavanju i izvršenju odluka o obavezama izdržavanja* i *Hašku konvenciju od 15. aprila 1958. godine koja se odnosi na priznavanje i izvršenje odluka o obavezama izdržavanja djece*, u mjeri u kojoj se djelokrug njihove primjene između takvih država podudara s djelokrugom primjene ove Konvencije.

Koordinacija s Njujorškom konvencijom iz 1956. godine (Član 49)

U odnosima između država ugovornica, ova Konvencija zamjenjuje Konvenciju Ujedinjenih nacija o ostvarivanju prava na alimentaciju u inostranstvu od 20. juna 1956. godine, u mjeri u kojoj se djelokrug njene primjene između takvih država podudara s djelokrugom primjene ove Konvencije.

Odnosi s prethodnim haškim konvencijama o uručivanju dokumenata i uzimanju dokaza (Član 50)

Ova Konvencija ne utiče na Hašku konvenciju od 1. marta 1954. godine o građanskom postupku, Hašku konvenciju od 15. novembra 1965. godine o dostavljanju u inostranstvu sudskih i vanskudskih akata u građanskim i privrednim stvarima i Hašku konvenciju od 18. marta 1970. godine o izvođenju dokaza u inostranstvu u građanskim i privrednim stvarima.

Koordinacija dokumenata i dopunski sporazumi (Član 51)

Ova Konvencija ne utiče ni na jedan međunarodni dokument zaključen prije ove Konvencije u kojem su države ugovornice strane i koji sadrži odredbe o pitanjima koja reguliše ova Konvencija.

Svaka država ugovornica može s jednom ili više država ugovornica zaključiti sporazume koji sadrže odredbe o pitanjima koja reguliše ova Konvencija, s ciljem unapređenja primjene Konvencije među njima, pod uslovom da su ti sporazumi u skladu s predmetima i svrhom Konvencije i da ne utiču, u smislu odnosa između tih država s drugim državama ugovornicama, na primjenu odredbi Konvencije. Države koje su zaključile takav sporazum uputiće primjerak depozitaru Konvencije.

Stavovi 1 i 2 takođe se primjenjuju na sporazume o reciprocitetu i na jednake zakone zasnovane na specijalnim vezama između datih država.

Ova Konvencija ne utiče na primjenu dokumenata organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju, koja je strana u ovoj Konvenciji, a koja su usvojena nakon zaključenja Konvencije, o pitanjima koja reguliše Konvencija, pod uslovom da ta dokumenta ne utiču, u pogledu odnosa država članica organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju s drugim državama ugovornicama, na primjenu odredbi Konvencije. Kada je u pitanju priznavanje i izvršenje odluka između država članica organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju, Konvencija ne utiče na pravila organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju, bilo da su usvojena prije ili nakon zaključivanja Konvencije.

Načelo najveće djelotvornosti (Član 52)

Ova Konvencija ne sprječava primjenu sporazuma, dogovora ili međunarodnog instrumenta na snazi između države koja šalje zahtjev i države kojoj se šalje zahtjev, ili sporazuma o reciprocitetu na snazi u državi kojoj se šalje zahtjev koji predviđa: širi osnov za priznavanje odluka o izdržavanju, bez obzira na član 22 tačka f) Konvencije; jednostavnije, brže postupke rješavanja po zahtjevu za priznavanje ili priznavanje i izvršenje odluka o izdržavanju; povoljniju pravnu pomoć u odnosu na onu koja je predviđena u čl. 14 do 17; ili postupke kojima se podnosiocu zahtjeva iz države iz koja šalje zahtjev omogućava da podnese zahtjev direktno centralnom organu zamoljene države.

Ova Konvencija ne sprječava primjenu zakona koji je na snazi u zamoljenoj državi koji predviđa djelotvornija pravila navedena u stavu 1 tač. a) do c). Međutim, kada su u pitanju jednostavniji, brži postupci navedeni u stavu 1 tačka b), oni moraju biti u skladu sa zaštitom koja se nudi stranama u čl. 23 i 24, naročito u pogledu prava strana na pravovremeno obavješćavanje o postupku i pravu na adekvatnu priliku za saslušanje i u pogledu dejstva bilo kojeg prigovora ili žalbe.

Jedinstveno tumačenje (Član 53)

U tumačenju ove Konvencije vodiće se računa o njenom međunarodnom karakteru i potrebi da se promoviše jednakost u njenoj primjeni.

Nadzor nad praktičnom primjenom Konvencije (Član 54)

Generalni sekretar Haške konferencije za međunarodno privatno pravo u redovnim vremenskim razmacima saziva Specijalnu komisiju kako bi izvršila nadzor praktičnog funkcionisanja Konvencije i podstakla razvoj dobrih praksi u okviru Konvencije. U svrhu takvog nadzora, države ugovornice sarađuju sa Stalnim biroom Haške konferencije za međunarodno privatno pravo na prikupljanju informacija, uključujući statistiku i sudsku praksu, u vezi s praktičnim funkcionisanjem Konvencije.

Izmjene obrazaca (Član 55)

Obrasci u prilogu ove Konvencije mogu se izmijeniti odlukom Specijalne komisije koju saziva Generalni sekretar Haške konferencije za međunarodno privatno pravo, na koju se pozivaju sve države ugovornice i članice. Obavještenje o prijedlogu za izmjenu obrazaca uključuje se u dnevni red sastanka. Izmjene koje usvoje države ugovornice prisutne na Specijalnoj komisiji stupaju na snagu za sve države ugovornice prvog dana sedmog kalendarskog mjeseca nakon datuma na koji depozitar o njima obavijesti sve države ugovornice.

Tokom perioda navedenog u stavu 2, svaka država ugovornica može pisanim obavještenjem izraziti depozitaru rezervu u pogledu izmjena, u skladu s članom 62. Država koja izražava takvu rezervu biće, sve dok rezerva ne bude povučena, tretirana kao država koja nije strana u ovoj Konvenciji vezano za tu izmjenu.

Prelazne odredbe (Član 56)

Konvencija se primjenjuje u svakom slučaju kada: je centralni organ zamoljene države primio zahtjev u skladu s članom 7 ili zahtjev u skladu s poglavljem III, nakon što je Konvencija stupila na snagu između države koja šalje zahtjev i zamoljene države; je nadležni organ države kojoj se obraća primio direktan zahtjev za priznavanje i izvršenje, nakon što je Konvencija stupila na snagu između države porijekla i države kojoj se obraća.

Kada je u pitanju priznavanje i izvršenje odluka između država ugovornica ove Konvencije koje su ujedno i strane u nekoj od haških konvencija o izdržavanju navedenim u članu 48, ukoliko uslovi za priznavanje i izvršenje iz ove Konvencije sprječavaju priznavanje i izvršenje odluke izdate u državi porijekla prije stupanja na snagu ove Konvencije za tu državu, a koja bi inače bila priznata i izvršena prema uslovima konvencije koja je bila na snazi u vrijeme donošenja odluke, primjenjuju se uslovi iz te Konvencije.

Država kojoj se obraća nije obavezana ovom Konvencijom da izvrši odluku ili sporazum o izdržavanju u pogledu plaćanja koja su dospjela prije stupanja na snagu Konvencije između države porijekla i države kojoj se obraća, osim za obaveze izdržavanja koje proističu iz odnosa roditelj–dijete prema licu koje nije navršilo 21 godinu.

Pružanje informacija u vezi sa zakonima, postupcima i uslugama (Član 57)

Do trenutka deponovanja svog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju ili podnošenja izjave u skladu s članom 61 Konvencije, država ugovornica dostavlja Stalnom birou Haške konferencije za međunarodno privatno pravo: opis svojih zakona i postupaka u vezi s obavezama izdržavanja; opis mjera koje će preduzeti u cilju ispunjenja obaveza shodno članu 6; opis načina na koji će omogućiti podnosiocima zahtjeva djelotvoran pristup postupcima, kao što se zahtijeva članom 14; opis svojih pravila i postupaka za izvršenje, uključujući bilo kakva ograničenja izvršenja, a naročito pravila o zaštiti dužnika i periodima zastarijevanja; sve specifikacije iz člana 25 stav 1 tačka b) i stav 3.

U ispunjenju svojih obaveza iz stava 1, države ugovornice mogu koristiti obrazac za profil države preporučen i objavljen od strane Haške konferencije za međunarodno privatno pravo. Države ugovornice dužne su da ažuriraju informacije.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Potpisivanje, ratifikacija i pristupanje (Član 58)

Ova Konvencija otvorena je za potpis državama koje su bile članice Haške konferencije za međunarodno privatno pravo u vrijeme njenog dvadeset i prvog zasijedanja, kao i drugim državama koje su učestvovala na tom zasijedanju.

Konvencija se ratifikuje, prihvata ili odobrava, a instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja deponuju se kod Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Holandije, depozitara Konvencije.

Bilo koja druga država ili organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju može pristupiti Konvenciji nakon njenog stupanja na snagu u skladu s članom 60 stav 1. Instrument pristupanja deponuje se kod depozitara.

Takvo pristupanje ima dejstvo samo u pogledu odnosa između države pristupnice i onih država ugovornica koje nijesu izrazile prigovor na njeno pristupanje u roku od 12 mjeseci nakon dana obavještenja navedenog u članu 65. Takav prigovor može se takođe uložiti od strane država prilikom ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja Konvencije nakon pristupanja. O svakom takvom prigovoru obavještava se depozitar.

Organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju (Član 59)

Organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju koju su ustanovile samo suverene države i koja ima nadležnost nad nekim ili svim pitanjima koja reguliše ova Konvencija može isto tako da potpiše, prihvati, odobri ili pristupi ovoj Konvenciji. Organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju imaće u tom slučaju prava i obaveze države ugovornice, u onoj mjeri u kojoj organizacija ima nadležnost nad pitanjima koja reguliše ova Konvencija.

Prilikom potpisivanja, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju u pisanoj formi obavještava depozitara o pitanjima koja reguliše ova Konvencija, u pogledu nadležnosti koje su prenesene na tu organizaciju od strane država članica. Organizacija odmah pismeno obavještava depozitara o svim promjenama u svojim nadležnostima, kako su navedene u najnovijem obavještenju u skladu s ovim stavom.

Prilikom potpisivanja, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju može, u skladu s članom 63, izjaviti da vrši nadležnost nad svim pitanjima koja reguliše ova Konvencija i da će države članice koje su prenijele nadležnost nad datim pitanjima na organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju biti obavezane ovom Konvencijom na osnovu potpisivanja, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja organizacije.

Za svrhe stupanja na snagu ove Konvencije, svaki instrument kojeg deponuje organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju neće biti valjan ako organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju ne priloži izjavu u skladu sa stavom 3.

Svako pozivanje na državu ugovornicu ili državu u ovoj Konvenciji primjenjuje se jednako na organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju koja je u njoj strana, onda kada je to prikladno. U slučaju da organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju priloži izjavu u skladu sa stavom 3, svako

pozivanje na „državu ugovornicu“ ili „državu“ u ovoj Konvenciji primjenjuje se jednako na relevantne države članice organizacije, onda kada je to prikladno.

Stupanje na snagu (Član 60)

Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka roka od tri mjeseca od deponovanja drugog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju shodno članu 58.

Nakon toga, Konvencija stupa na snagu: za svaku državu ili organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju iz člana 59 stav 1 koja naknadno ratifikuje, prihvati ili odobri Konvenciju, prvog dana u mjesecu nakon isteka roka od tri mjeseca od deponovanja njenog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju; za svaku državu ili organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju iz člana 58 stav 3, na dan nakon isteka perioda tokom kojeg se mogu izraziti prigovori u skladu s članom 58 stav 5; za teritorijalnu jedinicu na koju je Konvencija proširena u skladu s članom 61, na prvi dan u mjesecu nakon isteka tri mjeseca od obavještenja iz tog člana.

Izjave u pogledu nejedinstvenih pravnih sistema (Član 61)

Ako država ima dvije ili više teritorijalnih jedinica u kojima se primjenjuju različiti pravni sistemi u odnosu na pitanja iz djelokruga ove Konvencije, ta država u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja može izjaviti, u skladu s članom 63, da će se ova Konvencija proširiti na sve njene teritorijalne jedinice ili samo na jednu ili više njih, i može izmijeniti ovu izjavu podnošenjem druge izjave u bilo koje vrijeme.

Depozitar se obavještava o svakoj takvoj izjavi, koja izričito navodi teritorijalne jedinice na koje se Konvencija primjenjuje. Ako država ne priloži izjavu shodno ovom članu, Konvencija se proširuje na sve teritorijalne jedinice te države.

Ovaj član ne primjenjuje se na organizaciju za regionalnu ekonomsku integraciju.

Rezerve (Član 62)

Svaka država ugovornica može, najkasnije do vremena ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, ili prilikom davanja izjave u smislu člana 61, izraziti jednu ili više rezervi predviđenih članom 2 stav 2, članom 20 stav 2, članom 30 stav 8, članom 44 stav 3 i članom 55 stav 3. Nikakve druge rezerve nijesu dozvoljene.

(2) Svaka država može u bilo koje vrijeme povući rezervu koju je izrazila. Povlačenje se proslijeđuje depozitaru.

Rezerva prestaje imati dejstvo prvog dana trećeg kalendarskog mjeseca nakon obavještenja iz stava 2. Rezerve date shodno ovom članu nemaju recipročno dejstvo, osim rezervi predviđenih članom 2 stav 2.

Izjave (Član 63)

Izjave navedene u članu 2 stav 3, članu 11 stav 1 tačka g), članu 16 stav 1, članu 24 stav 1, članu 30 stav 7, članu 44 st. 1 i 2, članu 59 stav 3 i članu 61 stav 1, mogu se dati po potpisivanju, ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju, ili pristupanju ili u bilo koje vrijeme nakon toga, i mogu se mijenjati i povlačiti u bilo koje vrijeme.

O izjavama, izmjenama i povlačenjima obavještava se depozitar. Izjava data prilikom potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja dejstvo dobija paralelno sa stupanjem na snagu ove Konvencije za datu državu. Izjava data naknadno, kao i svaka izmjena ili povlačenje izjave, stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka tri mjeseca od dana na koji je depozitar primio obavještenje.

Otkazivanje (Član 64)

Država ugovornica Konvencije može je otkazati putem pismenog obavještenja upućenog depozitaru. Otkazivanje može biti ograničeno na određene teritorijalne jedinice države koja ima više jedinica na koje se Konvencija primjenjuje.

Otkazivanje stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka 12 mjeseci od dana na koji je depozitar primio obavještenje. Kada je za stupanje na snagu otkaza u obavještenju predviđen duži rok, otkaz stupa na snagu nakon isteka tog dužeg roka od dana kada je depozitar primio obavještenje.

Obavješćavanje (Član 65)

Depozitar obavješćava članice Haške konferencije za međunarodno privatno pravo kao i ostale države i organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju koje su potpisale, ratifikovale, prihvatile, odobrile ili pristupile u skladu sa čl. 58 i 59, o sljedećem: potpisima, ratifikacijama, prihvatanjima i odobrenjima iz čl. 58 i 59; pristupanjima i prigovorima u vezi s pristupanjima iz člana 58 st. 3 i 5 i člana 59; datumu na koji Konvencija stupa na snagu u skladu s članom 60; izjavama iz člana 2 stav 3, člana 11 stav 1 tačka g), člana 16 stav 1, člana 24 stav 1, člana 30 stav 7, člana 44 st. 1 i 2, člana 59 stav 3 i člana 61 stav 1; sporazumima iz člana 51 stav 2; rezervama iz člana 2 stav 2, člana 20 stav 2, člana 30 stav 8, člana 44 stav 3 i člana 55 stav 3, te povlačenjima iz člana 62 stav 2; otkazivanjima iz člana 64.

U potvrdu tome, dolje potpisani, za to propisno ovlašćeni, potpisali su ovu Konvenciju.

Sačinjeno u Hagu, 23. novembra 2007. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom primjerku koji je deponovan u Arhivi Vlade Kraljevine Holandije, dok se ovjereni primjerak Konvencije dostavlja diplomatskim putem svakoj državi članici Haške konferencije za međunarodno privatno pravo na dan njenog dvadeset i prvog zasijedanja, te svakoj drugoj državi koja je učestvovala na tom zasijedanju.

Članom 3 Predloga zakona u skladu sa članom 62, a u vezi sa članom 2 stav 2 Konvencije Crna Gora je dala rezervu da zadržava pravo da ograniči primjenu ove Konvencije u pogledu tačke 1 a) na lica koja nijesu navršila 18 godina. Crna Gora neće zahtijevati primjenu Konvencije na lica koja su onih godina starosti koje je isključila svojom rezervom.

Takođe, u članu 4 Predloga zakona Crna Gora je dala izjavu da je organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja centralni organ koji će obavljati dužnosti povjerene ovom Konvencijom, u skladu sa članom 4 Konvencije.

IV PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Predlog zakona ne predviđa posebne troškove za zemlje članice. Finansijska sredstva potrebna za sprovođenje ovog zakona su opredijeljena kroz već usvojena strateška dokumenta, kao i propise kojima su obuhvaćene oblasti iz Konvencije.

V POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Ne postoji potreba usaglašavanja unutrašnjih propisa sa međunarodnim ugovorom.

VI RAZLOZI HITNOSTI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Predlažemo da se zakon donese po skraćenom postupku.

Naime, donošenje Konvencije predviđeno je Akcionim planom za poglavlje 24 podtač. 5.1.8, 5.1.9, a takođe potvrđivanje ove Konvencije predviđeno je smjernicama Strategije pravosuđa 2014-2018. (str.

36, 3.3.1. Dalji razvoj međunarodne i regionalne pravosudne saradnje, Strateške smjernice).

Црна Гора - Влада Црне Горе
МИНИСТАРСТВО РАДА
И СОЦИЈАЛНОГ СТАРАЊА
ПОДГОРИЦА

Примљено:	5102-50-87		
Орг. јед.	Број	Прилог	Вриједност
50-318/15-4			

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Broj: 04-497
Podgorica, 27. maja 2015. godine

MINISTARSTVU RADA I SOCIJALNOG STARANJA

PODGORICA

Na dostavljeni tekst **PREDLOGA ZAKONA O POTVRĐIVANJU**
38. KONVENCIJE O MEĐUNARODNOJ NAPLATI
POTRAŽIVANJA ZA IZDRŽAVANJE DJETETA I DRUGE OBLIKE
IZDRŽAVANJA PORODICE, iz okvira nadležnosti ovog Sekretarijata
nemamo primjedaba.

Vuka Karadžića broj 3 81000 Podgorica
Tel.: (+382) 20 231-535 Fax: (+382) 20 231-592
e-mail: szz@szz.gov.me